

Siemenluettelo 2011

 MAATIAINEN

Maatiainen

Det lantliga kulturavet ry

Maatiainen ry on perustettu vuonna 1989. Yhdistys pyrkii säilyttämään vanhoja viljely- ja koristekasvikantoja eli maatiaiskasveja sekä maatiaiseläimiä eli alkuperäisiä kotieläinrotuja. Lisäksi yhdistys haluaa vaalia perinnemaisemia.

Yhdistyksen toimisto

Osoite Stenbäckinkatu 8
00250 HELSINKI

Puhelin 09 477 5331
ke ja to klo 12–18

Sähköposti toimisto@maatiainen.fi

Kotisivut www.maatiainen.fi

Aukioloajat keskiviikkona ja torstaina
klo 12–18
huhti- ja toukokuussa myös
perjantaisin klo 12–17

Toimisto sijaitsee Helsingin Taka-Töölössä lähellä Naistenklinikkaa. Perille pääsee Mannerheimintietä tai Topeliuksenkatua pitkin kulkevilla busseilla ja raitiovaunuilla.

Jäsenyys

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä maksamalla jäsenmaksun alla olevalle Suupohjan Osuuspankin tilille. Kirjoita n i m e s i j a o s o i t t e e s i viestiosaan. Näin varmistat jäsenyytesi kirjaamisen jäsenrekisteriin. Voit myös ottaa yhteyttä toimistoon kirjeellä, sähköpostilla tai puhelimella (ke ja to klo 12–18). Muina aikoina voit jättää vastaajaan viestin. *Sanele nimesi ja osoitteesi hitaasti puhelinvastaajaan!* Voit ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi, puhelinnumerosi ja erityiset kiinnostuksen kohteesi kuten omenat, kanat, siemenkeräys tms.

Jäsenmaksut vuonna 2011

Henkilöjäsenmaksu 27 €
Perhejäsenet, varsinaisen jäsenen ohella 11 €
Opiskelijat 18 €

Tilinumero Suupohjan Osuuspankki
473000-195205

IBAN tilinumero FI2447300010095205
BIC HELSFIHH

Maatiainen ry

- julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä
- välittää maatiaiskasvien siemeniä
- järjestää kursseja ja yleisöluentoja
- neuvoa ja opastaa jäseniään
- järjestää retkiä kotimaahan ja matkoja ulkomaille
- järjestää taimipäivän keväisin ja syksyisin
- toimii maatiaiskotieläinten säilyttämisen puolesta
- paikallisryhmä Turun seudulla, Etelä-Savossa, Pirkanmaalla ja Pohjois-Karjalassa
- maatiaisruokaryhmä, maatiaiseläinryhmä, museoryhmä.

*****

Siemenluettelo 2011

SISÄLLYS

Tilausohjeet	2
Kylvöohjeita	3
Seokset	4
Monivuotiset kasvit	6
Huonekasvit	22
Yksivuotiset kasvit	23
Puuvartiset kasvit	26
Syötävät kasvit	30
Vihannesten siemenet	32
Ylläpitoviljely	34
Löytökori	36
Siementen keruuohjeet	38
Lisätietoja	40
Kylmäkäsitely	41
Hakemisto:	
Suomen- ja ruotsinkielinen	42
Tieteelliset nimet	48
Siementen kerääjät	52

Maatiainen ry:n Siemenluettelo 2011

Kannen kuva: Syyspäivähattu (Pirkko Kahila). Vuoden maatiaiskasvi kultapallo on tämän lajin kerrottukukkainen lajike.
Teksti ja taitto: Anna Lassila.
Asiatarkistus: Pirkko Kahila (kasvit), Riku Cajander (hyönteiset ja linnut).

Maatiaisien siemenvälitys

Maatiainen ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Siemenvälityksen tavoitteena on tukea ja edistää perinne- ja maatiaiskasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien viljelyä ja lisäämistä. Tarjonta on kautta vuosien painottunut koriste- ja luonnonkasveihin, mutta aina mukana on ollut myös arvokkaita ja mielenkiintoisia hyötykasvien kantoja, kuten kaskinaurista, härkäpapua ja sipuleita – niin nytkin.

Jälleen lumisen talven jälkeen on hyvä valmistautua tulevaan kasvukauteen. Kiitos kaikille teille, joiden myötävaikutuksella tämä luettelo on taas saatavilla!

Siemenluettelo on päälinjauiltaan entisen kaltainen, muutamia pieniä uudistuksia on kuitenkin tapahtunut. Hakemistosta (s. 42) löytyvät nyt myös ruotsinkieliset nimet. Käyttäkää hakemistoa, jos ette muuten löydä etsimääänne. Luettelossahan lajit ovat pääryhmittäin (monivuotiset, yksivuotiset, puuvartiset ja syötävät lajit) tieteellisen nimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Myös löytökorissa (s. 36) olevat siemenerat, jotka ovat siellä sen takia että siemeniä on vain vähän, on lueteltu hakemistossa.

Pitkään vireillä ollut **vihannesten ylläpito viljely** on järjestäytymässä. Sivulla 34, syötävien kasvien lopussa, on omana alaryhmänään pieni lista ainoastaan ylläpito viljelyyn välitettäviä siemeniä. Ruotsalaisella *Sesam*-sisarjärjestöllämme on ollut vastaavan kaltainen järjestelmä käytössä jo kauan. Ylläpidettävien kasvien listassa on lähinnä maataisvihanneksia sekä joitakin hiukan harvinaisempia, kotimaista alkuperää olevia luonnonkasveja. Tavoitteena on turvata näiden lajien säilyminen ja siementen saatavuus. Jatkossa jos ja kun siemeniä on saatu lisätyksi riittävästi, ne voidaan taas laittaa siemenluetteloon kaikkien tilaajien saataville.

Ylläpito viljely tarkoittaa sitä, että siemenannoksen tilaaja sitoutuu lähettämään kasvin siemeniä takaisin Maataiselle. Ylläpito viljelijä ilmoittaa meille, jos haluaa lopettaa viljelyn, niin tiedämme etsiä kasville uuden kasvattajan. Useimpia näistä kasveista voi kasvattaa hyvinkin pienellä alalla omassa putarhassa ja kasvimaalla. Ohjeet siemen viljelyä varten tulevat siementen mukana.

Te kaikki, jotka olette vuosien saatossa lähettäneet yhdistykselle maataisvihannesten siemeniä ja/tai kasvatatte niitä edelleen, olisi hienoa jos haluaisitte antaa yhteystietonne ylläpito viljelijöiden listaan. Se käy parhaiten ilmoittamalla siitä meille osoitteeseen siemen@maatiainen.fi

Ylläpito viljelyyn tarkoitettujen siementen tilaaminen tapahtuu tilauslomakkeella, missä on sitä varten oma kohtansa. Välitämme edelleen myös muutamien vihannesten luomusiemeniä. Ne löytyvät sivulta 32.

Maataisien siemenluettelossa on eri-ikäiset siemenkannat, kotimaiset luonnonkasvit (lk) ja viljelylajikkeet erotettu toisistaan. Nämä tiedot löytyvät ikä-sarakkeesta. Maataiset eli vähintään 50 vuotta ilmas-toomme sopeutuneet kannat on merkitty neljällä tähdellä ****. Lisätietoja tilausohjeista s. 2 sekä s. 39. Tulevaa silmällä pitäen pitäkäähän siemenpussit tallessa. Niihin on merkitty kasvukannan ikätiedot, jos myöhemmin haluatte lähettää saman kannan siemeniä välitykseen. Siementen keräysohjeet löytyvät sivulta 38.

Vuoden maataiskasvi **kultapallo** on syyspäivänhatun (*Rudbeckia laciniata*) kerrottukukkainen, steriili lajike 'Goldball'. Kannessa koreilevan syyspäivänhatun sekä lähisukuisen mustapäivänhatun (*R. occidentalis*) siemeniä sen sijaan on tässä luettelossa.

Paljon on maailmassa hyviä kasveja, silti on syytä muistaa suomalaisten maataiskasvien suuri arvo. Pidättehän vanhimpia tarjolla olevia kasvukantoja niiden ansaitsemassa arvossa kasvattamalla ja vaalimalla niitä erityisellä huolella!

Mukavia hetkiä siemenluettelon parissa!

Tilausohjeet

Tilaukset lähetetään osoitteella:

Pirkko Kukkola, Turuntie 500, 31500 KOSKI TL.
Luettelon keskellä on **postitettava tilauslomake**.
Kirjoittakaa lajinimen lisäksi myös tilausnumero.
Voitte tilata **myös sähköpostilla**
siemen@maatiainen.fi

Laittakaa silloin viestin aiheeksi *Siementilaus* ja kirjoittakaa samat tiedot kuin tilauslomakkeeseen.
Puhelimitse emme valitettavasti pysty ottamaan tilauksia vastaan.

Tilaukset toimitetaan saapumisjärjestyksessä niin kauan kuin siemeniä riittää. Varmin tapa saada haluamansa siemenet on tilata ne mahdollisimman pian. Maatiaisella on osasto Kevätpuutarha-messuilla Helsingissä 7–10.4.2011. Messuilla ja toimistossa on perusvalikoima siemeniä tarjolla.

SIEMENTEN HINNAT

Maatiainen ry:n jäsenille:
1,70 euroa / annospussi
Seokset 3 €/ 5 g

muille kuin jäsenille:
2,50 euroa / annospussi
Seokset 4,50 €/5 g

Vihannesten luomusiemenet:
2,50 €/ pussi, kaikille

Toimituskulut
Siemenlaskuun lisätään toimituskuluja 3,50 euroa.

TILAUSTEN TOIMITUS JA MAKSAMINEN

Postitamme siemenet tilaajan osoitteeseen. Mukana seuraa lasku. **Muistakaa käyttää viitenumeroa** kun maksatte, muuten emme tiedä mikä ja kenen lasku on maksettu.

Siementen kerääjät voivat valita siemenluettelosta yhtä monta siemenpussia kuin ovat lähettäneet eri siemeneriä. Mainitkaa asiasta tilauksen yhteydessä niin huomioimme sen laskussa.

TAKUU !

Jos siemenet eivät idä kylvöohjeiden huolellisesta noudattamisesta huolimatta tai teillä on muuta palautetta, ottakaa yhteyttä siemen@maatiainen.fi tai

puhelimitse toimistoon. Siemenpussissa olevasta numerosarjasta voimme selvittää, mikä siemeneriä on kyseessä. Säilyttäkää siis siemenpussit!

MERKKEJÄ & LYHENTEITÄ

Kasvikannan ikä Suomessa viljeltynä on merkitty seuraavasti ikä-sarakkeeseen:

- * = alle 10 vuotta, nuori kanta
- ** = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
- *** = yli 20 vuotta, vanha kanta
- **** = yli 50 vuotta, hyvin vanha kanta
- lk = luonnonkanta

Luonnonkasveilla ei ole "ikää", nehan ovat kasva-
neet täällä kauan ja sopeutuneet oloihimme.

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen yksilön iän, josta siemenet on kerätty.

- E-S = Etelä-Suomi (noin vyöhykkeet I–II)
- K-S = Keski-Suomi (noin vyöhykkeet III–V)
- P-S = Pohjois-Suomi (noin vyöhykkeet VI–VIII)
- ap. = alun perin

= Hyvä tai erinomainen perhosten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen mehiläisten ja muiden mesipistiäisten ravintokasvi.

= Hyvä tai erinomainen lintujen ravintokasvi.

= Kasvi tai jokin sen osa on myrkyllinen.

Kuvauksissa käytettyjä lyhenteitä:

Suosittelava kasvupaikka:

- Aur = aurinkoinen kasvupaikka
- Pvar = puolivarjoinen kasvupaikka
- Var = varjoinen kasvupaikka

Kukinta-aika:

V–VI = kukintakuukaudet on ilmoitettu roomalaisilla numeroilla, tässä siis touko-kesäkuussa.

Puuvartisille kasveille on ilmoitettu lisäksi menestymisvyöhykkeet I–VIII.

Kylvöohjeita

Monivuotiset kasvit – mv

Siemenpussista löytyvät lajikohtaiset ohjeet. Luettelon viimeisessä sarakkeessa (K = kylvö) oleva kirjain viittaa seuraaviin, lähinnä lajin kylmäkäsittelyn tarvetta koskeviin ohjeisiin. Tämä tulee huomioida, koska kylmäkäsittely kestää yleensä 6-8 viikkoa.

Monivuotisten kasvien kuivat siemenet ovat usein itämislevossa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, etteivät siemenet idä ennen kuin itämislepo poistuu. Luonnossa näin tapahtuu syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kosteassa maassa. Keinotekoisesti itämislepo voidaan poistaa **kylmäkäsittelyn avulla. Tarkat ohjeet ovat sivulla 41.**

A Siemenet itävät yleensä hyvin ja nopeasti (1-3 viikossa). Kylvä touko-kesäkuussa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

B Siementen itämisessä on vaihtelua. Joskus siemenet itävät helposti (kuten A). Usein kylmäkäsittely on kuitenkin paikallaan itämisen nopeuttamiseksi ja tasaistamiseksi.

Kylvä huhtikuun alussa ruukkuun tai laatikkoon ja vie kylvös ulos suojaiseen paikkaan (harso päälle). Huolehdi tasaisesta kosteudesta. Siemenet itävät kevätkesällä sään lämmettyä.

C Siemenet eivät idä ilman kylmäkäsittelyä. Niille järjestetään keväällä 6-8 viikon pituinen kylmäkäsittely (ks. ohje sivulla 41) TAI ne kylvetään syksyllä ulos ja annetaan luonnon hoitaa kylmäkäsittelyä.

HUOM! Puuvartistet kasvit tarvitsevat pidemmän, 2-3 kuukautta kestävästä kylmäkäsittelyn. Usein paras tulos saadaan, kun siemenet kylvetään syksyllä ulos.

D Saattaa olla vaikeasti itävä laji. Keväällä tehty kylmäkäsittely ei useinkaan tehoa. Parasta on kylvää heinäkuussa ulos maahan tai ruukkuun. Multa ei saa kuivua kertaakaan. Siemenet saavat osakseen ensin lämpökauden ja talvella kylmäkauden ja itävät seuraavana kesänä.

H Hernekasvien heimoon (Fabaceae) kuuluvien kasvien siemenet itävät periaatteessa A-kohdan mukaan. Kovia siemeniä on hyvä liottaa vedessä yön yli tai kuorta viilataan varovasti. Taimien juuret kärsivät

koulumisesta, joten siemenet on parasta kylvää suoraan kasvupaikalle tai yksittäin turveruukkuihin.

Hyvin pienet siemenet (esim. kellokukat) kannattaa vain ripotella ja painella sormin kylvöastiaan mullan pintaan. Kylvös sumutetaan kosteaksi ja peitetään rei'itetyllä muovilla.

Kaksivuotiset kasvit – kv

Siemenet kylvetään alkukesällä ulos, jotta lehtiruusuksheet ehtivät kasvaa isoiksi kesän aikana. Suuret lehtiruusuksheet jaksavat talvehtia ja kukinta on komea seuraavana kesänä. Muista suojata lehtiruusuksheet havuilla talven kylmyydeltä ja etenkin kevätauringolta! Auringon paahde + jäinen maa -yhdistelmä kuivattaa lehdet taatusti. Havut voi vähitellen poistaa kun maa on täysin sulanut.

Kaksivuotiset kasvit kylväytyvät jatkossa itsekseen ja kanta säilyy. Aluksi on kuitenkin hyvä vauhdittaa niitä *apukylvöillä* muutaman vuoden ajan. Se tapahtuu yksinkertaisesti niin, että alkukesällä kylvetään siemeniä (jotka on otettu talteen edellisenä syksynä) sinne ja tänne. Näitä alkukesän apukylvöjä jatketaan 2-3 vuotta, jotta kanta vakiintuu. Vähitellen maahan kertyy niin paljon kasvien pudottamia siemeniä, että aina on sopiva määrä siemeniä itämässä keväisin, aina on uusia lehtiruusukskeita kasvamassa ja aina on kukkivia yksilöitä kypsyttämässä uusia siemeniä. Kasvikanta alkaa pitää itseään yllä. Kaksivuotiset kasvit ovat luettelossa monivuotisten kasvien ryhmässä.

Yksivuotiset kasvit – yv

- a** Siemenet kylvetään ulos maahan keväällä.
- ab** Lyhyt taimikasvatus on eduksi etenkin pohjoisemmassa, mutta siemenet on myös mahdollista kylvää suoraan maahan ainakin eteläisimmässä Suomessa
- b** Taimet vaativat esikasvatuksen sisällä. Esikasvatuksen pituus vaihtelee lajeittain, mutta useimmiten se aloitetaan huhtikuussa. Lajikohtaiset ohjeet löytyvät pusseista.

Seokset

Seosten kylväminen

Yksivuotisten kasvien seokset kukkivat kylvökesänä. Siemenet kylvetään rikkaruohoista puhdistettuun maahan aikaisin keväällä.

Monivuotistenkasvien seokset sisältävät sekä hitaasti että nopeammin kehittyviä lajeja. Kaikkien lajien kehittyminen kukkimisikään vie useamman vuoden. Siemenet voidaan kylvää joko syksyllä tai aikaisin keväällä. Osa siemenistä vaatii kylmäkäsitteilyn itääkseen. Paras tulos saadaan, kun kylvetään juuririkkaruohoista puhdistettuun maahan ja maassa on riittävästi kosteutta.

Yksivuotiset seokset

YKSIVUOTINEN SEOS
200-6

Unikkopelto*-*

Seoksessa on yksivuotisia unikkoja punaisen ja liilan sävyissä yksinkertaisena ja kerrottunakin (ainakin oopiumiunikko, pioniumikko ja silkkiunikko). Kylväytyy. Lämpösevä maa. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 30 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Sekä yksi- että monivuotisia lajeja

YV – KV – PERENNASEOS
200-2

Mesikukkamaa*-*

Seoksessa on perhosten, kimalaisten, mehiläisten ja muiden mesipistiäisten suosimia puutarhakasveja pääasiassa liilan, roosan ja valkoisen sävyissä. Illakkoa (kv), rohtosormustinkukkaa (kv), myskimalvaa (mv) ja aurankukkaa (yv), valkomesikkää (kv), sini- ja valkokukkaista yrtti-iisoa (mv) sekä kesäkuuruhoa (kv). 50–100 cm. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Monivuotiset seokset

Seos maatiaskasveista

MV – MAATIAISKASVISEOS
201-1

Hämyisä vanha puutarha****

Tässä on kokoelma vanhojen puutarhojen aarteita. Kaikki siemenet ovat todellisia maatiaisia (****). Lajit menestyvät parhaiten puolivarjossa esim. puutarhan laidalla, missä ne saavat kasvaa sopivasti vil-

liintyneinä. Seoksessa on punaista ja valkoista varjoliiljaa, sinistä lehtoakileijaa, lehtosinilatvaa, ukonkelloa, ruusunpunaista kuolanpionia, rohtosormustinkukkaa sekä ripaus keväällä keltaisena kukkivaa kevätseikkaa (lk) ja purppuranpunaista kevätlinnunherrettä (lk). **Pvar.**

Annos 5 g riittää noin 5-8 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Luonnonkantaa olevat seokset

MV – LUONNONKASVISEOS
202-1

Kulttuuriketo – lk

Kylvä kukkiva keto luonnonkasveilla aurinkoiseen rinteeseen tai kallion koloihin. Seoksessa on aurinkoisella, kuivalla paikalla läpäisevässä maassa viihtyviä lajeja: koirankieltä ja maarianverijuurta, vaaleanpunaista puskaneilikkaa, päivänkakkaraa, keltaista pukinpartaa, kyläkellukkaa ja ukontulikukkaa, komeakukkaista hirvenkelloa, mäkitervakkoa, nuokkukohokkia, heinäratamoa ja partaohraa (yv). Sekä lisänä lännenisomaksaruohoa ja valkoailakkia. Siemenet ovat luonnonkantaa. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV – LUONNONKASVISEOS
202-3

Perhosniitty – lk

Seoksessa on aurinkoisella paikalla kuivahkossa tai tuoreessa, läpäisevässä maassa viihtyviä ja perhosten suosimia luonnonkasveja, pääosassa päivänkakkara sekä lisänä keltasauramaa, puna-ailakkia ja sinistä harakankelloa ja komeakukkaista hirvenkelloa. Siemenet ovat luonnonkantaa. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 20 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

MV – LUONNONKASVISEOS
202-2

Rantalehto – lk

Seoksessa on näyttäväkukkaisia ja korkeahoja lammen tai puron rannalle soveltuvia luonnonlajeja. Pääosassa keltakukkainen keltakurjenmiekkä sekä purppuranpunainen rantakukka. Lisänä ojakellukkaa ja kurjenjalkaa sekä keväällä keltaisena kukkivaa niittykulleroa ja rentukkaa. Siemenet ovat luonnonkantaa. **Aur-pvar.**

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

Perennaseoksia

PERENNASEOS

203-9

Perhostarha*-*-*

Kokoelma hyvin kookkaita, ”piikkisiä” ja näyttäviä auringossa viihtyviä mesipistiäisten ja perhosten suosimia kasveja. Kruunu-, karsta- ja sinipallo-ohdaketta, purppuranväristä rohtomaryljuurta, komealehtistä sinipiikkiputkea sekä keltakukkaista nukkanauhusta. 100–200 cm. **Aur.**

Annos 7 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-2

Kukkiva kosteikko*-*-* /lk

Seoksessa on kosteaan tai tuoreeseen paikkaan, esimerkiksi pihakosteikon ympärille, soveltuvia lajeja. Sinikukkaista siperian- ja kaunokurjenmiekkää, sinistä varsankelloa, loppukesällä kukkivaa purppuranpunaista rantakukkaa (lk) ja keväällä keltaista kulleroa. 50–100 cm. **Aur-pvar.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-6

Metsäpuutarha*-*-*

Seoksessa on puolivarjossa, jopa varjossa viihtyviä perennoja, jotka sopivat pihan reunalle tai puiden alle tuoreeseen multamaahan. Pääosassa sinisävyiset ukonhatut (tarha- ja aito-), valkoiset ukonkellot sekä punaiset varjoliljat ja rohtosormustinkukat. Lisänä isotähtiputkea, keväällä kukkivaa valkokukkaista arovuokkoa ja maanpeittona tellimaa. **Pvar-(var).**

Annos 5 g riittää noin 10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

203-3

Korkealle kurottajat*-*-*

Seoksessa on näyttäviä, korkeaksi kasvavia puutarhan katseenvangitsijoita. Pääosassa jaloritarinkannukset sinisen sävyissä. Lisänä vaaleanpunaisia harmaamalvikkeja ja hyvin tummanpunaista (lähes mustaa) salkoruusua. 150–250 cm. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 5 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PUUVARTISIA LAJEJA

206-1

Kukkiva metsänreuna

Seos kukkivia ja marjovia luonnonpensaita. Vapaasti kasvavaksi aidanteeksi, metsän tai pihan reunaan, kiviaidoille ja kiviröykkiöille... Valkoisena kukkivaa kirsikkaluumua, oratuomea, aita- ja suippoliuskaorapihlajaa sekä ruusunpunakukkaista iharusua. Maanpeitoksi köynnöstävää punakoisoa (lk) ja vaaleanpunakukkaista metsänätkelmää (lk). Normaali puutar-

hamaa. 1–3(5) m. I–II(III)? **Aur-pvar.**

Annos 10 g riittää noin 30 metrille / 1–3 aarille.

Hinta 3 €/ 4,50 €

SYÖTÄVIÄ LAJEJA

205-1

Ryytimaa*-*-*

Kolme perinteistä, helppohoitoista ja satoisaa kasvi-maan perusyrttiä: liperi***, saksankirveli*** ja väinönputki**. Nuoria versoja voidaan käyttää keväällä varhaisvihanneksena. Myöhemmin lehdet ja versot mausteeksi sekä tuoreena että kuivattuna. Ravinteinen maa ja aurinkoinen kasvupaikka. Väinönputki kuolee kukittuaan, mutta siementää sitä ennen runsaasti. 100–200 cm. **Aur.**

Tutustumistarjous 3 annospussia. Hinta 4 €

Perennaniityt

Perennoista voidaan kylvää luonnonkasvien tapaan iloinen, värikäs niitty. Runsaan lajimäärän ansiosta perennaniityllä riittää kukintaa kevästä syksyyn. Seokset kylvetään joko aikaisin keväällä tai syksyllä. Kylvöohjeet siemenpussissa.

PERENNASEOS

204-1

Aurinkoisen paikan seos

Idänunikko, espanjanunikko, harmaakäenkukka, keltavaleunikko, rohtosormustinkukka, myskimalva, palavarakkaus, rohtosuopayrtti, paratiisililja ym. Vähintään 15 lajia. **Aur.**

Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

PERENNASEOS

204-2

Seos puolivarjoon tuorelle maalle

Akileija, ukonkello, rohtosormustinkukka, mooseksenpalavapensas, kurjenkello, tähkäkeijunkukka, kuolanpioni, lehtosinilatva, varjolilja ym.

Vähintään 15 lajia. **Pvar.**

Annos 5 g riittää noin 7–10 m². Hinta 3 €/ 4,50 €

140-7-11

Valkoapila 'Isokallio'

Vitklöver / *Trifolium repens*

Ainoa markkinoilla oleva kotimainen nk. nurmikko-tyypin valkoapila: kasvaa hillitysti, ei rehot, pienilehtinen. Sopeutunut Suomen hankaliin kasvuoloihin, talvehtii erinomaisesti. Mainio lisä nurmiksoon ja pihakedolle. Hyvä mesikasvi mehiläisille ja kimalaisille.

Annos 100 g riittää 1–2 aarille.

Hinta: 100 g pussi 4,50 €

Monivuotiset kasvit - mv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
17-1-5	KULTAKÄRSÄMÖ praktröllika / <i>Achillea filipendulina</i>	**	Näyttävä keltamykeröinen puutarhalajike. Keltaiset kärsä-mönkukinnot VII–VIII. 70–120 cm. Aur. Läpäisevä maa.	A
17-1-8	SIANKÄRSÄMÖ röllika / <i>Achillea millefolium</i>	lk	Tuttu valkomykeröinen niittykasvi ja ryydintuoksuinen lääkeyrtti. Liuskaiset lehdet. Aur-pvar. 20–70 cm.	A
17-8-3	RENTOUKONHATTU bågstormhatt / <i>Aconitum arcuatum</i>	***	Harvinainen Koreasta kotoisin oleva ukonhattu. Siniset kukat VIII–IX. Metsäpuutarhaan. Pvar. 150 cm. †	C
17-8-7	VALKOUKONHATTU elfbensstormhatt / <i>Aconitum 'Ivorie'</i>	*	Tavallista matalampi ukonhattu, jolla on norsunluunvalkoiset kukat VII. 70–90 cm. Pvar. †	C
17-8-9	KELTAUKONHATTU alpstormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>	*	Harvinainen puutarhakasvi. Tummat lehdet, vaaleankeltaiset kukat heinä–syyskuussa. 80–120 cm. Pvar. †	C
17-8-9-2	LEHTOUKONHATTU nordisk stormhatt / <i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	lk	Harvinainen lehtokasvi. Vaalean sinipunaiset kukinnot harvakkossa tertussa VII. Tämä kanta on lähtöisin Venäjän Karjalasta. 80–120 cm. Pvar. †	C
17-8-10	AITOUKONHATTU stormhatt / <i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i> "Tornio"	**** P-S	Maatiaiskanta, jolla on tummansininen, tiivis kukinto VII–VIII. Siemeniä on vähän.	C
17-8-12	UKONHATTU stormhatt / <i>Aconitum soongaricum</i>	**	Harvinainen laji Venäjältä. Tummansiniset kukat monihaarisissa kukinnoissa VII–IX. 100–150 cm. Pvar. †	C
17-8-13	TARHAUKONHATTU trädgårdsstormhatt <i>Aconitum x stoerkianum</i>		Vaivaton ja varma kukkija. Haarautuva kukinto VII–IX. Kukkatarhan taustalle, pihan laidalle isoksi kasvustoksi. 80–120 cm. Tuore multamaa. Pvar. †	C
	A.	****	"Sininen/tumma lila, haaroittuva, korkeus lähes 2 m."	C
	B.	**	'Album'. Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta.	C
18-3-1	VALKOKONNANMARJA vit trolldruva / <i>Actaea alba</i>	*	Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva luonnonperenna metsäpuutarhaan ja katveesen. Koristeelliset lehdet. Valkoiset marjat myrkyllisiä. Pvar–var. 40–80 cm. †	C
18-3-3	LÄNNENKONNANMARJA amerikansk trolldruva / <i>Actaea rubra</i>	***	Kuten edellä, mutta punaiset koristeelliset marjat (myrkyllisiä). 30–50 cm. Pvar–var. Myös pohjoiseen. †	C
19-13-4	MEKSIKONIISO mexikansk anisisp <i>Agastache mexicana</i>	*	Isojen ystäväille. Punaliila kukkätähkä. Monivuotinen mutta ei yleensä talvehdi. 70–80 cm. Aur. Tämä voi olla jokin muukin iisolaji.	A
20-6-1	MAARIANVERIJUURI småborre / <i>Agrimonia eupatoria</i>	lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Keltainen tähkämäinen kukinto VII–VIII. Lääkekasvi. 50–100 cm. Aur-pvar.	C
20-18-1	LIUSKASALKORUUSU stockros / <i>Alcea ficifolia</i>	**	Tarhasalkoruusua talven- ja taudinkestävämpi. Yksinkertaiset kukat. Seos punasävyjä, keltaista ja valkoista. Aur.	A
20-18-2	TARHASALKORUUSU stockros / <i>Alcea rosea</i>		Kukkatarhan katseenvangitsija. Upea kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. Kv tai lyhytikäinen mv. 1,5–2,5 m. Aur.	A
	A.		Punasävyt.	A
	B.	**	Värioseos. "Kasvaa jopa 2-metriseksi... monet vanhat kasvit käyttäytyvät kuten perennat: nousevat joka vuosi uudelleen. Kukka on yksinkertainen, ja värit vaihtelevat hennon kellertävän-vihertävästä vaaleanpunaiseen, roosaan, kirikkaanpunaiseen ja hyvin syvään tummanpunaiseen."	A
	C.	*	"Musta", hyvin tumman punainen.	A

20-18-3	NUKKASALKORUUSU gulstockros / <i>Alcea rugosa</i>	*	Venäjältä päin kotoisin oleva salkoruusu. Keltaiset yksinkertaiset kukat. Kv tai lyhytikäinen mv. Aur.	A
21-6-14	UKKOLAUKKA kirgislök / <i>Allium hollandicum</i>	*	Komea, korkea laukka. "Siementää ja tekee sivusipuleita, oikea alkukesän silmänilo." Lilanpunainen sipulinkukka V–VI. 60–80 cm. Aur–pvar.	C
24-18-4	ROHTORASTI 🐝 oxtung / <i>Anchusa officinalis</i>	lk	Harvinaisehko luonnonkasvi. Pienet punaviolettiset lemmitkinkukat. Värjäyskasvi. Lämpösevä maa. 50–100 cm. Aur.	A
25-3-9	HELOVUOKKO röd flikanemon / <i>Anemone x lesseri</i>	**	Arovuokon tapainen punakukkainen vuokko. VI. Liuskaiset lehdet. Tuore, lämpösevä maa. 30–40 cm. Aur–pvar. †	C
25-3-11	AMERIKANVUOKKO flikanemon / <i>Anemone multifida</i>	*	Pohjois-Amerikassa luonnonvarainen vuokko. Kukanväri vaihtelee kellanvaaleasta punertavaan. Nukkapintaiset lehdet. Lämpösevä maa. †	B
25-3-12	NARSISSIVUOKKO narcissanemon <i>Anemone narcissiflora</i>	**	Pientä narsissin kukkaa muistuttavat valkoiset kukat VI. Luonnonperenna. 30 cm. Pvar. Lämpösevä maa. Siemeniä on vähän. †	C
25-3-17	AROVUOKKO tovsippa / <i>Anemone sylvestris</i>	*	Kaunis ja kestävä suurikukkainen vuokko. Valkoiset kukat V–VI. Lämpösevä maa. 20–30 cm. Aur–pvar. †	B
26-3-3	JOHANNEKSENSAURAMO midssommarkulla <i>Anthemis sancti-johannis</i>	*	Keltasauramo muistuttava ja sen kanssa helposti risteytyvä luonnonperenna. Oranssit mykeröt VI–VII. Kv, kylvyytyy. Lämpösevä maa. 50–70 cm. Aur.	A
26-3-4	KELTASAURAMO 🐝🦋 färgkulla / <i>Anthemis tinctoria</i>	lk	Syväkeltaiset, päivänkakkaramaiset mykeröt. Värikkasvi. Lämpösevä maa. 50–70 cm. Aur. "Kukkii kauan ja runsaasti, syksyyn saakka."	A
26-4-1	TÄHKÄHIETALILJA 'Major' stor sandlilja / <i>Anthericum liliago</i>	*	Vuosi vuodelta komistuva, helppohoitoinen vanha perenna. Valkoiset kukat VI. Lämpösevä maa. 50–70 cm. Aur.	C
		!	Huomattava akileijoista. Samassa puutarhassa yhtä aikaa kukkivat akileijat risteytyvät keskenään. Siementaimet eivät välttämättä ole emokasvien kaltaisia.	
27-3-1	ALPPIAKILEIJA alpikleja / <i>Aquilegia alpina</i>	*	"Kukkii alkukesästä, muistuttaa japaninakileijaa." Sinivalkoiset kukat. 30–50 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-4	KANADANAKILEIJA scharlakansakleja <i>Aquilegia canadensis</i>	*	Pitkäkannuksinen, hoikkakukkainen akileija. Siemenet on kerätty 'Little Lanterns' -lajikkeesta, jolla on puna-keltaiset kukat. †	B/ C
27-3-6	JALOAKILEIJA pastellakleja <i>Aquilegia Cultorum</i> -ryhmä		Pitkäkannuksisia, suuri- ja värikkäskukkaisia lajikkeita. Kukinta VII. 80–120 cm. Aur–pvar. †	B/ C
	A.	*	Värioseos pitkäkannuksisia jaloakileijoja.	B/ C
	B.	*	'Violet'-lajikkeesta kerättyjä siemeniä.	B/ C
	C.	*	Erikoisen lohenväriset, kapeat, kannuksettomat kukat.	B/ C
	D.	*	"Kaunis, erittäin runsas- ja pitkäkukintainen, väri hailakkaa vaaleanpunaista ja keltaista."	B/ C
27-3-9-1	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA japansk akleja <i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>		Matalakasvuinen suosittu koristekasvi. Herkän kauniit kukat alkukesällä. Sopii myös kivikkopuutarhaan. 15–30 cm. Aur–pvar. †	C
	A.	***	'Nana Alba' – matala, kukat vahamaisen valkoiset.	C
	B.	**	Sinivalkoiset kukat.	C
	C.	*	'Kurilensis' – vaaleanpunaiset kukat.	C
27-3-11	TULIAKILEIJA eldakleja / <i>Aquilegia formosa</i>	*	Leveähköt, pitkäkannuksiset, kirkkaan puna-keltaiset kukat VII–VIII. Sirot lehdet. 40–60 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-12	TUOKSUAKILEIJA kashmirakleja / <i>Aquilegia fragrans</i>	**	Länsi-Himalajalla luontainen, kuusamantuoksuinen laji. Lehdet muistuttavat ängelmän lehtiä. Siemenet on kerätty sinikukkaisista kasveista. Tuore, ravinteinen maa. 30–45 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-13	KOTKANAKILEIJA vårakleja / <i>Aquilegia glandulosa</i>	**	Altain vuoristosta kotoisin oleva komeakukkainen laji. Loistavan siniset kukat VI. 30–50 cm. Aur–pvar. †	C

27-3-16	LAPINAKILEIJA pastellakleja <i>Aquilegia 'Olympia'</i>	****	Vanha, perinteinen akileija. Kaksiväriset, siniset-vaalean-keltaiset kukat VI. 30–40 cm. Aur–pvar. †	C
27-3-22	LEHTOAKILEIJA akleja / <i>Aquilegia vulgaris</i>	!	Vuoden 1993 maatiaskasvi! Ikivanha koriste- ja lääkekasvi. Kukinta alkaa Etelä-Suomessa kesäkuun alkupuolella. 50–80 cm. Aur–pvar. †	C
		A. ****	Seos punaisen sävyjä vaaleasta tummaan.	C
		C. ****	"Sirpa 1" – viininpunainen, kerrottu, upea!	C
		D. ****	Seos sinisen ja violetin sävyjä.	C
		E. ****	Valkoinen.	C
		F. ****	Seos eri värejä ja kukanmuotoja.	C
27-3-22-1	LEHTOAKILEIJAMAISET LAJIKKEET - <i>Aquilegia vulgaris</i>		Jalostustyön seurauksena syntyneitä lehtoakileijamaisia lajikkeita. 'Barlow'-lajikkeet ovat kannuksettomia. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella. †	C
		A. *	'Woodside Variegated' – kukat vaaleanpunaiset, lehdet kellankirjavat.	C
		B. **	'Nora Barlow' – puolikerrannainen, vaaleanpunainen, valkoviiruinen.	C
		D. *	'Black Barlow' – lähes musta, kerrotusta yksinkertaiseen.	C
		E. *	'Nora Barlow' – väriseos.	C
		F. *	'William Guinness' eli 'Magpie'. Tumman liilansävyiset kukat, joiden sisäosa puoliksi vaalea.	C
27-3	AKILEIJASEOS aklejamix / <i>Aquilegia</i> sp.		Seos eri lajeja ja risteymiä. Kaikenvärisiä ja -muotoisia akileijoja. †	C
28-16-3	LAUKKANEILIKKA trift / <i>Armeria maritima</i>		Kapeat lehdet, vaaleanpunaiset kukinnot. Kivikkoistutuksiin ja harjupuutarhaan. Lämpäseva maa. 15–40 cm. Aur.	A
28-16-4	TARHALAUKKANEILIKKA trädgårdstrift <i>Armeria Maritima</i> -ryhmä	**	Jalostettu laukkaneilikka. Kapeat, heinämäiset lehdet. Hyvä kivikkoistutuksiin ja kuivan paikan peittokasviksi. Kuvahko, lämpäseva maa. 15–40 cm. Aur.	A
29-1-3	IDÄNARNIKKI trädgårdsarnika / <i>Arnica sachalinensis</i>	**	Yleisin arnikki piholla. Keltaiset pienet päivänkakkaramaiset mykeröt VII–IX. 30–40 cm. Aur–pvar.	A
29-6-2	ISOTÖYHTÖANGERVO plymshirea / <i>Aruncus dioicus</i>	***	Kookas, kestävä perenna myös pohjoiseen. Kermanvalkoinen kukinto VI–VII. 150 cm. Aur–var.	B
30-6-2	ALPPIASTERI alpaster / <i>Aster alpinus</i>		Matalahko asterilajike kivikkoistutuksiin. Isot vaaleansiniset mykeröt juhannuksesta eteenpäin. 20–30 cm. Aur.	A
31-2-1	TUNTURIKURJENHERNE mörk fjällvedel / <i>Astragalus alpinus</i>	lk	Hernekasveihin kuuluva, pohjoisen niityillä, kallioilla ja hiekkakankailla luonnonvarainen laji. Sinipunertava, tyveltä vaaleampi kukinto. 8–20 cm. Kalliopuutarhaan.	H
31-3-3	ISOTÄHTIPUTKI stjärnflocka / <i>Astrantia major</i>		Kaunis, kiitollinen ja perinteinen luonnonperenna. Kukki pitkään VII–IX. 50 cm. Aur–var.	C
		A. ****	"Näsinkallio" – paikalliskanta Tampereelta 1900-luvun alkupuolelta. Lisää Maatiainen-lehdessä 2/08.	C
		B. *	'Primadonna' – punakukkainen puutarhalajike.	C
		C. ****	Vaaleanpunakukkainen hyvin vanha kanta Porvoosta.	C
33-3-3	KAUNOKAINEN bellis, tusensköna / <i>Bellis perennis</i>		Pieni perenna käytävien reunuille ja nurmikolle. 5–20 cm. Levii. Lämpäsevä maa. Aur–pvar.	A
		A. ***	"Luonnonkasvi, joka on kasvanut puutarhassani nurmikolla jo 30 vuotta." Valkoiset mykeröt.	A
		B. **	Puutarhalajike, jolla punaiset, puolikerrotut mykeröt.	A
33-6-1	HERTTAVUORENKILPI hjärtergenia / <i>Bergenia cordifolia</i>	****	Kestävä perenna. Herttamaiset, talvivihreät lehdet. Ruusunpunaiset kukat V–VI. 30–50 cm. Aur–var.	A
37-6-2	PUNAKOIRANKÖYNNÖS röd hundrova <i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>	***	Nopeakasvuinen ja peittävä ruohovartinen köynnös. Karheakarvainen, kiipeää kärhillä. Tarvitsee tuen. Pienet kukat VII–IX, punaiset marjat. 2–3 m. Pvar. †	C

37-11	HÄRÄNKUKKA ljusöga / <i>Buphthalmum salicifolium</i>	**	Arnikkia muistuttava heppohoitoinen luonnonperenna. Keltaiset mykeröt VII. 30–40 cm. Aur. Lämpäisevä maa. Kalliopuutarhaan.	A
37-12-1	KULTAJÄNÖNPUTKI harört <i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>	**	Vihertävänkeltaiset, tyräkkimäiset kukinnot VI–VIII. Kestävä myös pohjoisessa. 90–120 cm. Aur–pvar.	D
39-8	TÄHTIHYASINTTI stjärnhycint / <i>Camassia</i> sp.	**	Kestävä sipulikasvi. Lajikeseos: siniset tai valkoiset kukinnot VI. 60–100 cm. Aur. Siemeniä vähän.	C
		!	Kellot (<i>Campanula</i>) olivat v. 1995 maatiaiskasveja!	
39-11-1	HERTTAKELLO hjärtklocka / <i>Campanula alliariifolia</i>	*	Matalahko, loppukesällä kukkiva kello. Isot valkoiset, nuokkuvat kellokukat pitkin vartta. 35 cm. Aur.	A
39-11-9	HIRVENKELLO 🐇 skogsklocka / <i>Campanula cervicaria</i>	lk	Luonnonvaraisena harvinainen niittykasvi. Vaaleansininen, tiheä kukinto VII. Kv. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
39-11-14	PEURANKELLO 🐇 ängstoppklocka <i>Campanula glomerata</i>	lk	Yleinen niittyjen ja pientareiden kellokukka. Tukeva varsi ja näyttävä sinivioletti kukinto VI–VIII. 40–80 cm. Aur.	A
39-11-19	MAITOKELLO mjölklocka / <i>Campanula lactiflora</i>	**	Kookas perenna kukkatarhan taustalle. Vaaleansinertävät kellokukat VII–VIII. 80–150 cm. Aur–pvar.	A
39-11-20	UKONKELLO 🐝 hässleklocka / <i>Campanula latifolia</i>		Komea maatiaisperenna. Näyttävä kukinto VII. 80–150 cm. Pvar. Kukkii kauimmin kostealla paikalla. Leviää kylvätymällä.	A
		A. ****	Sininen.	A
		B. ****	Valkoinen.	A
		C. ****	Sinistä ja valkoista.	A
39-11-20-1	ISOUKONKELLO stor hässleklocka <i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	**	Edellistä vieläkin suurempi. Isot sinivioletit kukat VII. Pvar. 1,5–1,8 m	A
39-11-22	MAARIANKELLO mariaklocka / <i>Campanula medium</i>	*	Ihastuttava kellokukka. Seos valkoisia ja sinisen ja punaisen sävyisiä kukkia VII–VIII. Kv. 50–90 cm. Aur–pvar.	A
39-11-24	HARAKANKELLO ängsklocka / <i>Campanula patula</i>	lk	Yleinen ja tuttu luonnonkasvi. Violetit kellokukat VI–VIII. Kv, kylvätymä. 30–80 cm. Aur–pvar.	A
39-11-25	KURJENKELLO 🐝 stor blåklocka <i>Campanula persicifolia</i>	lk	Etelä-Suomessa yleinen luonnonkasvi ja myös perinteinen puutarhakukka. "Kurjenkellon saa kukkimaan pakkasiin asti poistamalla siemenkodat heti kukkien lakastuttua. Samaan kohtaan tulee uusia kukkia... eikä perennapenkissä tule kylvätymisongelmaa." 50–100 cm. Aur–pvar.	A
		A. lk	Sinikukkainen.	A
39-11-30	PISAMAKELLO prickklocka / <i>Campanula punctata</i>		Aasialainen kello. Suuret pitkänomaiset kukat VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar. "Kaunis kellokukka, leviää kyllä aika lailla."	A
		A. ***	Punertavat kukat.	A
		B. *	Seos punertava- ja valkokukkaisia. "Niin kaunis!"	A
39-11-32	VUOHENKELLO knöllklocka <i>Campanula rapunculoides</i>	****	"Pidän tästä nuokkuvine kelloineen. Ei mielestäni leviä niin runsaasti kuin yleensä väitetään." Alun perin hyötykasvina viljelty koristekasvi. Violetit kukat pitkässä tertussa VII–IX. Leviää juurakoilla ja kylvätymällä. 40–90 cm. Aur–pvar.	A
39-11-42	TÄHKÄKELLO svavelklocka / <i>Campanula thyrsoides</i>	*	Harvinainen kellokasvi, kotoisin Alpeilta. Kukinto tiheäkukkainen tähkä varren päässä. Vaaleankeltaiset kukat toisena vuonna. Aur–pvar. Kv–mv. 45–60 cm.	A
39-11-43	VARSANKELLO nässelklocka / <i>Campanula trachelium</i>		Korkea, ukonkellomainen laji. Lehdet muistuttavat nokkosta. Vanhoja viljelykantoja, todennäköisesti ap. luonnonkantoja. "Kasvi ilmestyy milloin minnekin. Ei hevillä häviä vaikka sitä rajoitan." Sinivioletit kellot VII–VIII. 40–100 cm. Aur–pvar. Leviää kylvätymällä.	A
		A. ****	Sinikukkainen.	A
		B. ***	Valkokukkainen.	A

42-6-8	AHDEKAUNOKKI rödklint / <i>Centaurea jacea</i>	lk	Luonnonvarainen niittykasvi. Liilanpunaiset kukinnot VII–VIII. 50–80 cm. Aur.	A	
42-6-9	KELTAKAUNOKKI gulklint / <i>Centaurea macrocephala</i>	***	Komea puutarhakasvi. Sutimaiset keltaiset kukinnot VII–VIII. 70–100 cm. Aur.	A	
42-6-10	VUORIKAUNOKKI bergklint / <i>Centaurea montana</i>		Perinteinen, kiitollinen ja kauniskukkainen koristekasvi. Siniset mykeröt VI–VII. "Nätti laajana alueena, mutta pyrkii vaeltelemaan." 30–60 cm. Aur.	A	
		A.	***	Vanhahko kanta.	A
		B.	**	'Grandiflora'-lajikkeen siemeniä.	A
42-6-11	MUSTAKAUNOKKI svartklint / <i>Centaurea nigra</i>	**	Tumman violetinpunaiset mykerökukinnot VI–VII. "Omiaan kuivalla, luonnonläheisellä paikalla." 50–80 cm. Aur.	A	
42-6-12	NURMIKAUNOKKI ängsklont / <i>Centaurea phrygia</i>		Yleinen niittykasvi Etelä- ja Itä-Suomessa. Liilanpunaiset mykeröt. "Ehkä kestävin kaunokkilaji". VII–IX. 50–100 cm. Aur.	A	
		A.	lk	Pohjois-Suomessa jo 20 vuotta kasvanut kanta.	A
		B.	lk	Luonnonkanta Etelä-Suomesta.	A
42-6-12-1	NURMIKAUNOKKI ängsklont <i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>	lk P-S	"Mykerön kehräkukat ovat valkoiset ja isommat laitakukat vaaleamman sinipunaiset kuin päämuodolla. Muunnos on myös päämuotoa hieman matalampi."	A	
42-6-15	KETOKAUNOKKI väddklint / <i>Centaurea scabiosa</i>	lk	Etelä-Suomessa melko harvinainen, komea niittykasvi. Isot liilanpunaiset mykeröt VII–IX. 80–100 cm. Aur.	A	
42-11-2	KAUKASIANKIRAHVINKUKKA jättevädd / <i>Cephalaria gigantea</i>	***	"Kurottelee kukkiaan muiden takaa eikä jää jalkoihin. Erikoinen, omalla tavallaan kaunis." Korkea ja hoikka kuin kirahvinkaula. Vaaleankeltaiset, mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 2–2,5 m. Aur.	C	
44-2	KELTAMO skelört / <i>Chelidonium majus</i>		Keltakukkainen vanha lääkekasvi, kaunislehtinen koristekasvi. Leviää siemenillä. 40–50 cm. Pvar. †	D	
		A.	lk	Luonnonkanta.	D
45-4-1	POHJANSINIVALVATTI torta, älgkål / <i>Cicerbita alpina</i>	lk P-S	Komea ja harvinainen Lapin kasvi. Sinivioletit kukkamykeröt varren päässä VI–VII. 100–150 cm. Aur–pvar.	C	
46-6-10	KELLOKÄRHÖ helbladig klematis <i>Clematis integrifolia</i>	**	Ruohovartinen kaunis kärhkö, ei varsinaisesti köyntelee. Nuokkuvat siniset kukat VII–IX. 50–90 cm. Aur–pvar.	C	
46-6-23	PENSASKÄRHÖ styvklematis / <i>Clematis recta</i>	**	Ruohovartinen kärhkö. Pienet valkoiset, tuoksuvat kukat VII–VIII. 120–150 cm. Aur–pvar.	C	
48-4-1	LAMOPEIKONKELLO porslinsklocka <i>Codonopsis clematidea</i>	**	Rentovartinen puoliköynnös, posliininsiniset kellokukat. "Hyvin on menestynyt puutarhassani. Pieniä siementaimia ilmestyy runsaasti. Kasvista lähtee kosketeltaessa jonkin sorttisen kahvin haju." VII–VIII. 50–70 cm. Aur–pvar.	A	
49-14-3	ISOKAUNOSILMÄ flicköga / <i>Coreopsis grandiflora</i>	*	Upea ryhmäperenna. Pitkä ja runsas kukinta VI–VIII. 'Schnittgold'-lajike, jolla on yksinkertaiset, kullankeltaiset mykeröt. 40–80 cm. Aur. "Kukki taas komeasti."	A	
50-4	HEIDINKUKKA klockviva / <i>Cortusa matthioli</i>	**	Esikoiden sukulainen. Liilanpunaiset kukat V–VI. Kasvupaikkavaatimukset kuten esikoilla. Metsä- ja varjopuutarhaan. 20–30 cm. Pvar–var.	C	
50-5-5	JALOKIURUNKANNUS sibirisk nunneört / <i>Corydalis nobilis</i>	****/ ***	Kartanopuutarhojen näyttävä kevätkukkija. Vaaleankeltaiset kukkatertut V–VI. Sinivihreät koristeelliset lehdet. Kuihtuu pois keskikesään mennessä. 40–60 cm. Aur–pvar. †	D	
50-5-7	PYSTYKIURUNKANNUS stor nunneört / <i>Corydalis solida</i>	lk	Viehättävä kevätkukkija. Purppuranpunaiset kukkatertut IV–V. Kuihtuu samalla kun siemenet kypsyvät. 10–20 cm. Aur–pvar.	D	
54-8-2	KOIRANKIELI hundtunga / <i>Cynoglossum officinale</i>	lk	Harvinainen, kookas, luonnonvarainen lemmikkikasvi. Pienet sinipunaiset kukat VII–VIII. Kasvin juuresta on saatu punaista väriainetta. Kv. 50–80 cm. Aur. Siemenet on kerätty puutarhassa kasvavista kasveista.	A	

56-4-7	KIINANRITARINKANNUS kinesisk riddersporre <i>Delphinium grandiflorum</i>	*	Loistavan sinikukkainen ritarinkannus, kukkii VII. Kasvataan yleensä yksivuotisena kesäkukkana, myös kv-kasvatusta voi kokeilla. Tuore, hiekkainen maa. 30–50 cm. Aur.	B
56-4-4	ISORITARINKANNUS stor riddersporre / <i>Delphinium elatum</i>		Puutarhan katseenvangitsija. Perinteinen ja näyttävä koristekasvi. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur.	C
		B. **** P-S	"Koristekasvi, joka villiintyy... Väri eri yksilöillä vaihtelee taivaansinisestä tummansiniseen ja violettiin." Maatiaiskanta Kolarista Muonionjoen rannalta.	C
56-4-5	"MAATIAISRITARINKANNUS" trädgårdsriddersporre <i>Delphinium sp.</i>		Maatiaisritarinkannukset (vanhojen jalo- ja isoritarinkannusten siemenjälkeläiset) ovat nykyisiä jaloritarinkannuksia pieni- ja harvakukkaisempia, silti komeita. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella.	C
		D. ***	Sinisävyt. "Komea, kukkii ja leviää hyvin."	C
56-4-6	JALORITARINKANNUS trädgårdsriddarborre <i>Delphinium Elatum-</i> ja <i>Pacific-ryhmät</i>		Jaloritarinkannukset ovat näyttäviä, suuri- ja tiheäkukintoisia, tukea vaativia perennoja. Kukinta VI–VII. 150–250 cm. Aur. Siementaimien ominaisuudet voivat vaihdella.	C
		E. *	Kirkaansininen, 1,5–2m. "Loistavan siniset kukat. Upea!"	C
		F. ***	Sinisävyt.	C
		G. *	Matalahko, sinisen sävyjä. "Ei tarvitse tukemista."	C
		H. *	'King Arthur' – sinivioletti, tuplakerrottu, vaalea silmä.	C
		I. **	Valkoinen. Siemeniä vähän.	C
		J. **	Sinivioletti.	C
56-11-3	MYKERÖNEILIKKA knippnejlika / <i>Dianthus armeria</i>	**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Pienet aniliinipunaiset kukat VI–VIII. Kv. Kylvättyy. 30–40 cm. Aur.	A
56-11-4	HARJANEILIKKA borstnejlika / <i>Dianthus barbatus</i>		Ikivanha, arvostettu ja kestävä koristekasvi. Pitkä kukinta VI–VIII. Kylvättyy. 30–50 cm. Aur.	A
		A. ***	Väriseos.	A
		B. ****	"Sagalund" – puna-alkoraidallinen vanha kanta ap. yli 100 vuotiaasta puutarhasta. Siemeniä on vähän.	A
56-11-6	MUNKKINEILIKKA chartreusenejliska <i>Dianthus carthusianorum</i>	**	Keskieurooppalainen luonnonlaji. Purppuranpunaiset kukat tiheinä mykeröinä. Kapeat lehdet. "Maatiaskasvin aineista! Kylvättyy helposti, varsinkin sepelikäytävälle." VI–VII. Lämpösevä maa. 30–50 cm. Aur.	A
56-11-26	PULSKANEILIKKA praktnejlika / <i>Dianthus superbus</i>	lk	Pohjois-Suomessa yleinen luonnonlaji. Suuret ripsureunaiset, vaaleanpunaiset kukat VI–VII. Kuiva, lämpösevä maa. 20–60 cm. Aur–pv.	A
57-2-4	KÖYNNÖSPIKKUSYDÄN klättrande hjärta / <i>Dicentra scandens</i>	*	Aasiasta kotoisin oleva harvinainen pikkuköynnös amppeleihin tai seinustalle. Paljon keltaisia, pisaramaisia kukkia. Hienoliuskainen lehdistö. V–VII. 100 cm. Aur–pvar.	A
57-8	MOOSEKSENPALAVAPENSAS diptam / <i>Dictamnus albus</i>	****	"Komea, kaunislehtinen perenna." Tuoksuvat ruusunpunaiset kukat VII–VIII. Kasvin koskettelusta auringonpaisteissa voi olla seurauksena palovamman tapainen ihotuma. 60–100 cm. Aur.	D
58-2-2	KELTASORMUSTINKUKKA gul fingerborgsblomma <i>Digitalis grandiflora</i>	***	Hieno, siro sormustinkukka. Sitruunankeltaiset kukat VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. †	A
58-2-4	PIKKUSORMUSTINKUKKA liten fingerborgsblomma <i>Digitalis lutea</i>	**	Kuten edellinen, mutta pienempi. 50 cm. Aur–pvar. "Sievä kasvi, pienempi versio isosta sormustinkukasta."	A
58-2-6	(ROHTO)SORMUSTINKUKKA fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>		Vanha lääke- ja koristekasvi. Näyttävät kukinnot VI–VIII. "Kova leviämään, jos antaa siementen varista." 100–150 cm. Aur–pvar. †	A
		A. ****	"Pilkku" – maatiaiskanta Turun seudulta. Pilkullisia, puna- ja valkokukkaisia.	A
		B. ****	Siemenet on kerätty valkokukkaisista yksilöistä.	A
		C. ****	Siemenet on kerätty punakukkaisista yksilöistä.	A

58-2-6-1	SORMUSTINKUKKALAJIKE fingerborgsblomma <i>Digitalis purpurea</i>		Erityisen komeakukkainen. "Kukat ympäri varren." Ilmeisesti jokin (rohto)sormustinkukan lajike tai muoto. Punaisia ja valkoisia kukkia. †	A
58-2-5	TARHASORMUSTINKUKKA laxröd fingerborgsblomma <i>Digitalis x mertonensis</i>	*	Lohenpunaiset kukat, muuten kuten rohtosormustinkukka. Kelta- ja rohtosormustinkukan jälkeläinen. †	A
58-2-7	"SIPERIAN SORMUSTINKUKKA" "sibirisk fingerborgsblomma" <i>Digitalis sibirica</i>	**	"Muistuttaa pikkusormustinkukkaa, kukat ehkäpä vaaleammat." VII–VIII. 60–100 cm. Aur–pvar. †	A
58-11	KARSTAOHDAKE kardvädd / <i>Dipsacus</i> sp.	**	Kaksivuotinen, piikikäs puutarha- ja kuivakukka. Erikoiset karstamaiset kukinnot. VIII–IX. 120–200 cm. Aur.	A
59-5-9	NUOKKUAMPIAISYRTTI drakblomma / <i>Dracocephalum nutans</i>	*	"Kaksi- tai monivuotinen. Kylväätyy. Korkeampi kuin pikkuampiaysyrtti."	A
59-12	VALKOHANHIKKI trollsmultron / <i>Dryocallis rupestris</i>	**	Luonnonperenna, jolla valkoiset "mansikankukat" VII–VIII. 30–60 cm. Aur. "Sievä valkokukkainen kukkija. Puolihoitotussa ympäristössä on aivan omiaan, leviääkin kohtalaisesti."	A
61-1-1	SINIPALLO-OHDAKE blå bolltistel / <i>Echinops bannaticus</i>	***	Koristeellinen, voimakaskasvuinen, piikikäs perenna. Metallinhoitoisen siniset kukinnot VII–IX. 100 cm. Aur.	A
61-3-3	"PUNANEIDONKIELI" "röd blåeld" / <i>Echium russicum</i>	*	"Kuten kyläneidonkieli, mutta kukat viininpunaiset, kukintovarsi pitempi ja melkein haaraton." Kv. Kylväätyy.	A
61-3-2	KYLÄNEIDONKIELI bläeld / <i>Echium vulgare</i>	lk	Komea, Etelä-Suomessa luonnonvarainen lemmikkikasvi. Siniset kukat VII–VIII. Kv, kylväätyy. 30–90 cm. Aur.	A
62-1	VARIKSENMARJA kråkbär / <i>Empetrum nigrum</i>	lk	Karujen kankaiden ja kallioiden ainavihanta varpukasvi. Mustat syötävät marjat. Maanpeitekasvi. 10–30 cm.	A
63-1-6	JALOKALLIOINEN praktbinka <i>Erigeron Speciosus</i> -ryhmä	**	"Kaunis- ja runsaskukkainen, kestää myös maljakossa." Suosittu perenna. VI–VII. 50–70 cm. Aur. Siemeniä punaviolettista 'Rosa Jewel' -lajikkeesta.	A
63-6	VILLAMO ullblad / <i>Eriophyllum lanatum</i>	**	'Pointe'-lajike. Kivikkoon ja perennaryhmien reunoille sopiva matalahko kasvi. Pehmeäkarvaiset lehdet, keltaiset mykeröt VI–VIII. Lämpäisevä maa. 25–30 cm. Aur.	A
63-9-1	ALPPIPIIKKIPUTKI alpmartorn / <i>Eryngium alpinum</i>		"Upea sininen kukinto ja hopeinen lehdistö." VII–VIII. 70–90 cm. Lämpäisevä maa. Aur. "Syyskylvö tuoreeltaan mullan pintaan paras."	C
		A.	Nuorehko kanta.	C
		B.	'Suberbum' – voimakas violetinsininen sävy.	C
63-9-7	SINIPIIKKIPUTKI rysk martorn / <i>Eryngium planum</i>	**	Edellisen kaltainen, mutta pienikukintoisempi laji. VII–VIII. 50–90 cm. Aur.	C
64-7-4	PURPPURAPUNALATVA rosenflockel <i>Eupatorium purpureum</i>	**	Komea, pensasmainen perenna. Purppuranpunaiset kukinnot VIII–IX. Perhosten erityinen suosikki. Runsaaravinteinen, tuore tai kostea maa. 150–200 cm. Aur–pvar.	B/ C
64-8-29	KULTATYRÄKKI gulltörel / <i>Euphorbia polychroma</i>	**	Siisti, lähes pallomainen kasvutapa. Keltaiset, koristeelliset suojuslehdet V–VI. 30–50 cm. Aur–pvar. Lämpäisevä maa. Kivikkopuutarhaan. †	A
67-1-1	JÄTTIMESIANGERVO jätteälgräs / <i>Filipendula kamschatica</i>	***	Jättimäinen mesiangervo. Amurilta kotoisin oleva luonnonperenna kosteaan paikkaan. 150–200 cm. Aur–var.	A
68-4-6	KIRJOPIKARILILJA kungsängsilja / <i>Fritillaria meleagris</i>	**	Lehtoniittyjen kaunotar, luonnonvarainen Ahvenanmaalla. Valkoiset tai punaviolettiset nuokkuvat kukat V. 20–40 cm. Aur–pvar. Siemenet puutarhakantaa.	C
68-13	KELLOHYASINTTI kaphyacint / <i>Galtonia candicans</i>	*	Näyttävä sipulikasvi Etelä-Afrikasta. Valkoiset tuoksuvat kukat VII–VIII. Sipulit talveksi kellariin. 70–90 cm.	A
69-9-7	KELTAKATKERO gullgentiana / <i>Gentiana lutea</i>	**	Näyttävä, kookas, keltakukkainen perenna ja tunnettu katkero- ja lääkekasvi. Kukkii VII. 80–150 cm. Aur.	C
69-9-12	TÖRMÄKATKERO fransgentiana / <i>Gentiana septemfida</i>		Helppo ja näyttävä katkero kivikkoistutuksiin. Kauniit tummansiniset kukat VII–VIII. 20–30 cm. Aur.	C

69-9-14	LEIKKOKATKERO snittgentiana / <i>Gentiana triflora</i>		Leikkokukkanakin käytetty katkerolaji. Tummanvihreät, kapeat lehdet ja siniset pystyt ja kapeat kukat ylimmissä lehtihangoissa loppukesällä. 80 cm. Aur.	C
69-11-25	KYLÄKURJENPOLVI ängsnäva / <i>Geranium pratense</i>	****	Vanhojen kylien ja kulttuuriympäristöjen kasvi. Sinivioletit kukat VI–VII. 70–90 cm. Aur–pvar.	C
69-11-35	METSÄKURJENPOLVI skogsnäva / <i>Geranium sylvaticum</i>	lk	Tuttu metsäniittyjen kurjenpolvi. Runsas sinipunainen kukinta keskikesällä. Tuore paikka. 50–70 cm. Aur–pvar.	C
70-3-11	IDÄNKELLUKKA rysk nejlikrot / <i>Geum aleppicum</i>	*	Kyläkellukkaa muistuttava, sitä rotevampi luonnonperenna. 50–100 cm. Kyseessä lienee puutarhalajike.	C
70-3-2	TULIKELLUKKA röd nejlikrot / <i>Geum coccineum</i>		Kukkapenkin väriläiskä alkukesällä. Oranssinpunaiset kukat V–VI. 25–40 cm. Aur–pvar.	C
		A.	**** Hyvin vanha kanta. Siemeniä vähän.	C
		B.	*** Vanha kanta.	C
70-3-3	TARHAKELLUKKA praktnejlikrot <i>Geum Cutorum</i> -ryhmä	**	'Mrs Bradshaw' -lajikkeen siemeniä. Puolikerrotut, karmiinpunaiset kukat V–VII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C
70-3-8-1	OJAKELLUKKA humleblomster / <i>Geum rivale</i> 'Album'	*	Siemeniä valkokukkaisesta lajikkeesta. Metsäpuutarhaan, tuore maa. 25–50 cm. Pvar.	C
70-3-10	KYLÄKELLUKKA nejlikrot / <i>Geum urbanum</i>	lk	Niittykasvi ja vanha lääkekasvi. Pienet keltaiset kukat VI–VII. Juurta on käytetty neilikan korvikkeena. 60–70 cm. Aur–pvar. "Sopiva luonnonläheiselle paikalle pihan perukoille."	C
70-5	PERHOANGERVO gillenia / <i>Gillenia trifoliata</i>	*	Hieno pensasmäinen luonnonperenna. Paljon valkoisia, tähtimäisiä kukkia VII–VIII. 60–90 cm. Aur–pvar.	C
73-11-3	KOREAHOHDEKUKKA gullstake / <i>Helenium hoopesii</i>	*** E-S	"Päivänkakkaramaisia kukkia ei ole koskaan liikaa. Niille löytyy aina paikka puutarhasta." Luonnonperenna preerialta. Kullankeltainen. VII–VIII. 70–90 cm. Aur.	A
73-12	PÄIVÄNTÄHTI <i>Helianthella quinquerivis</i>	*	Asterikasveihin kuuluva perennauutuus. Keltaiset mykeröt syyskesällä. 80 cm. "Itää nopeasti."	A
74-6	PÄIVÄNSILMÄ dagöga / <i>Heliopsis helianthoides</i>	**	Kookas ja komea syyskesän kukkija. Kullankeltaiset kukinnot VIII–X. 100–150 cm. Aur.	A
74-10-7	KULTAPÄIVÄNLILJA orangegul daglilja <i>Hemerocallis middendorffii</i>	***	Alkukesällä kukkiva päivänlilja. Kullankeltaiset kukat. Kanta ap. Koreasta. 50 cm. Aur–pvar.	D
75-3-1	TARHAILLAKKO trädgårdsnattviol <i>Hesperis matronalis</i>	****	Vuoden 2005 maatiaskasvi! Ihanasti tuoksuva vanhojen pihojen kasvi. Seos hennon liila- ja valkokukkaisia. VI–VII. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
75-7-3	TÄHKÄKEIJUNKUKKA axalunrot / <i>Heuchera cylindrica</i>		Hyvä peittokasvi. Herttamaiset, talvivihreät lehdet ruusukkeena. Pienet kellertävät kukat VI–VII. Aur–pvar.	C
		A.	** "Vaaleanvihreät lehdet. Kukka pitkän (70–80 cm), paksun, karvaisen varren päässä... Varret ovat mutkalla, siis hyvin erikoinen näky koko kasvi... Kauniiden lehtien vuoksin kannattaa kasvattaa."	C
		B.	* Matalamman 'Greenfinch'-lajikkeen siemeniä, 30–40 cm.	C
75-7-6	KORALLIKEIJUNKUKKA blodalunrot / <i>Heuchera sanguinea</i>	**	Kauniskukkainen peittoperenna. Lehtiruusuke. Pienet punaiset kukat 40–60 cm korkeassa vanassa. Aur–pvar.	A
76-12-14	JALOKUUNLILJA trädgårdsfunkia <i>Hosta</i> Tarhafunkia-ryhmä		Siemeniä uudemmassa kuunliljalajikkeesta 'Gingo Graig'. Pvar–var. Tuore, runsasravinteinen maa.	B
76-12-15	SINIKUUNLILJA daggfunkia / <i>Hosta sieboldiana</i>	**	Näyttävät harmaansinivihreät lehdet. Liilat kukat VII–VIII. 40–90 cm. Pvar–var. Tuore, runsasravinteinen maa. Varjo- ja metsäpuutarhaan.	B
		A.	** "Oikeastaan komeinta mitä varjoisessa paikassa voi kasvattaa."	B
		B.	* Siemeniä lajikkeesta 'Big Daddy'.	B
78-5-4	SÄRMÄKUISMA mannablod / <i>Hypericum maculatum</i>	lk P-S	Yleinen rohdos- ja niittykasvi. Keltaiset kukat VII–VIII. 40–70 cm. Aur. Niityt ja metsänreunat.	A

78-5-6	MÄKIKUISMA äkta mannablod <i>Hypericum perforatum</i>	lk	Etelä-Suomessa harvinainen niittykasvi. Tunnettu lääke- yrtti. Keltainen runsas kukinta loppukesällä. 50 cm. Aur.	A	
78-16-2	ISOINKARVILLEA rosenincarvillea / <i>Incarvillea delavayi</i>	****	Maatiaisikanta. Eksoottisen kauniit, ruusunpunaiset, isot suppilokukat VI–VII. 30–60 cm. Aur–pvar.	A	
78-16-3	LOISTOINKARVILLEA praktincarvillea / <i>Incarvillea mairei</i>	*	Isokukkainen, näyttävä perenna. " <i>Ruusunpunainen, valko-</i> <i>nen nielu. Kestävä.</i> " Runsaravinteinen maa. 10–30 cm. Aur–pvar.	A	
79-2-2	MIEKKAHIRVENJUURI svärdkrissla / <i>Inula ensifolia</i>	***	Kapealehtinen, kuivien ja paahteisten paikkojen kasvi. 25–60 cm. Aur. " <i>Minun lemppari, syksyinen ilopilleri.</i> "	A	
79-2-3	ISOHIRVENJUURI ålandsrot / <i>Inula helenium</i>	!	Vuoden 1999 maatiaskasvi! Kookas perenna, lääkekas- vi. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Aur–pvar.	A	
		****	Hyvin vanha kanta. Siemeniä vähän.	A	
		***	Vanha kanta.	A	
79-2-5	JÄTTIHIRVENJUURI jättekrisla / <i>Inula magnifica</i>	**	Edellistä muistuttava, sitä isokukkaisempi laji. Luonnon- perenna Kaukasukselta. Mykeröt jopa 15 cm leveät.	A	
79-8-1	"MAATIAISKURJENMIEKKA" <i>Iris aphylla</i>	****	Kestävä ja kaunis maatiainen. Tumman violetinsiniset ku- kat avautuvat kesäkuun alkupuolella. 30–60 cm. Aur. Lä- päisevä maa. Siemeniä on vähän.	D	
79-8-17	KELTAKURJENMIEKKA svärdsilja / <i>Iris pseudacorus</i>		" <i>Todella hyväkasvuinen kurjenmieikka. Kukkii ahkerasti ja</i> <i>pitkään.</i> " Keltaiset kukat VI–VII. Aur–pvar. " <i>Siemenestä</i> <i>kasvatin, aika hitaasti tulee kukkimisikään.</i> "	C	
		A.	lk	Luonnonkanta Etelä-Suomesta.	C
		B.	lk	Luonnonkanta Keski-Suomesta.	C
		C.	lk	Luonnonkanta Pohjois-Suomesta.	C
79-8-22	KAUNOKURJENMIEKKA tuviris / <i>Iris setosa</i>	****	Maatiaisikanta. Vanha hieno kurjenmieikka. " <i>Helppo ja</i> <i>vaatimaton.</i> " Liilansiniset kukat VI–VII. 70–90 cm. " <i>Komea kasvi kosteahkolle paikalle.</i> "	D	
79-8-23	SIPERIANKURJENMIEKKA strandiris / <i>Iris sibirica</i>		" <i>Pidän kovasti näistä, sopivat kosteahkolle paikalle, ovat</i> <i>aika pian näyttäviä, myös kapeat lehdet ovat kauniita.</i> " Siroit siniset kukat VI–VII. 70–90 cm. Aur–pvar.	D	
		A.	****	Sinikukkainen maatiaskanta ap. Pieksämäeltä 1940-l.	D
		B.	*	"Vihti 1" – Kapealehtinen ja tiiviskasvuinen. Kukkavarret noin 1 m. " <i>Kukat loistavan siniset, tosi näyttävät. Runsas</i> <i>ja aikainen kukinta, jo kesäkuun alkupuolella.</i> " Siemenet ovat kurjenmiekköiden viljelykokoelmasta Viidistä.	D
		C.	*	"Vihti 2" – " <i>Lehdet jämähät, kukkavarret 60–70 cm, niuk-</i> <i>kahaaraiset. Kukat suuret ja tummahkon siniset, pyöreä-</i> <i>muotoiset. Kukinta alkaa kesäkuun lopulla.</i> " Siemenet ovat kurjenmiekköiden viljelykokoelmasta Viidistä.	D
79-8-25/15	ETELÄN- JA IDÄNKURJENMIEKKA dansk- / gullbandsiris <i>Iris spuria & I. orientalis</i>	*	Seos. Etelänkurmienmiekkalla on haaleankellertävät tai vaa- leansinertävät kukat. Idänkurmienmiekan kukka on hohta- van valkoinen ja keltalaikkunen. Kukinta juhannuksesta eteenpäin. Tuore, läpäisevä multamaa. 70–80 cm. Aur.	D	
79-8-28	KIRJOKURJENMIEKKA brokiris / <i>Iris versicolor</i>	*	Siperiankurjenmiekkää muistuttava laji Pohjois-Ameri- kasta. Yläosasta monihaaraaisessa kukkavarressa on sinisiä kukkia, joissa vaaleaa kuviointia. VI–VII. 50–80 cm. Kosteaa, muheva multamaa. Aur–pvar.	D	
80-1	MORSINKO vejde / <i>Isatis tinctoria</i>	**	Luonnonvaraisenakin meillä kasvava ikivanha väri- kasvi. Indigonsinistä värjäreille ja muutenkin komea, keltakuk- kainen kasvi. 40–100 cm. Kv, kylvytty. Aur.	A	
80-10-3	VUORIMUNKKI blåmunkar / <i>Jasione montana</i>	lk	Harvinainen luonnonkasvi. Vaaleansininen kukinto VII- VIII. 10–50 cm. Aur. " <i>Kasvihan on kaksivuotinen ja kas-</i> <i>vimaassa kukkii tuuheina pehkoina.</i> " Siemenet on kerätty puutarhasta.	A	
81-11-1	KETORUUSURUOHO åkervädd / <i>Knautia arvensis</i>	lk	Kuivien ja läpäisevien maiden niittykasvi. Liilanväriset mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 60–80 cm. Aur.	C	

81-11-2	ETELÄNRUUSURUOHO grekvädd / <i>Knautia macedonica</i>	**	Täkäläistä sukulaistaan rotevampi perenna. Tumman viinipunaiset kukinnot VII–VIII. Aur.	C
83-7-13	METSÄNÄTKELMÄ skogsvial / <i>Lathyrus sylvestris</i>	lk	"Elinvoimainen, reippaan rotevasti rönsyävä köynnös, joka tuottaa runsaasti vaaleanpunaisia kukkia ja tummanpuhviksi kuivuvia palkoja. Sijoitusta kannattaa harkita, sillä nätkelmä levittäytyy ajan oloon laajaksi vyyhdeksi." VII–VIII . 0,8–2 m. Aur–pvar.	H
83-7-16	KEVÄTLINNUNHERNE vårvial / <i>Lathyrus vernus</i>	lk	Kaunis, luonnonvarainen lehtokasvi ja kevätkukkija. 30–40 cm. Sinipunaiset herneenkukat V. Pvar.	H
84-3-3	HARMAAMALVIKKI gråmalva / <i>Lavatera thuringiaca</i>	!	Vuoden 2007 maatiaiskasvi! Näyttävä ja kiitollinen kukkija. Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 150–200 cm. Aur.	A
		A.	**** Hyvin vanhoja kantoja Etelä- ja Keski-Suomesta.	A
		D.	*** Pääasiasissa valkokukkaisia.	A
84-15-1	NUKULA hjärtstilla / <i>Leonurus cardiaca</i>	**** K-S	Vanha, nokkosta muistuttava lääkekasvi. Pienet kukat kiehkuroina. 100 cm. "Ei koreile kauneudellaan, mutta on toki mielenkiintoinen lääkekasvihuistoriansa vuoksi."	A
85-1-2	PÄIVÄNKAKKARA prästkrage / <i>Leucanthemum vulgare</i>	lk	Tuttu luonnonkasvi pihaniitylle. VI–IX. 40–50 cm. Aur–pvar. "En ole koskaan ennen nähnyt pelloilla moista päivänkakarapaljoutta kuin kesällä 2009."	A
85-8-1	ROHTOMARALJUURI maralrot / <i>Leuzea carthamoides</i>	**	Kookas ohdakemainen lääkekasvi. Violetinpunaiset kukinnot VII–VIII. 100–150 cm. Aur.	C
85-12	RANTAVEHNÄ srandråg / <i>Leymus arenarius</i>	lk P-S	Merenrannoilla yleinen, kookas heinä. Siniharmaanvihreät lehdet. Erinomainen hiekansitoja. 50–150 cm. Aur.	C
85-16-2	KALLIONAUHUS klippstånds / <i>Ligularia dentata</i>	***	Tuttu loppukesän kukkija. Kullankeltaiset kukinnot VII–IX. Aur–pvar. Ilmeisesti 'Desdemona'-lajike, jolla on punertavat varret ja lehdet.	A
85-16-3	NUKKANAUHUS spindelstånds / <i>Ligularia fischeri</i>	***	Keltamykeröinen, syyskesällä kukkiva komea nauhus. 100–200 cm. Aur–pvar.	A
86-4-15	VARJOLILJA krollilja / <i>Lilium martagon</i>		Vanhojen ja hämyisten puutarhojen kestävä ja perinteinen lilja. VI–VII . Siementaimet kukkivat 4–5-vuotiaina. Pvar.	D
		A.	**** Liilanpunainen maatiaiskanta.	D
		B.	**** Maatiaiskanta, jossa liilanpunaisia ja valkoisia kukkia.	D
		C.	**** Valkoinen maatiaiskanta.	D
		D.	**** "Puistola" – liilanpunainen paikalliskanta Helsingistä.	D
86-4-15-1	VARJOLILJA krollilja <i>Lilium martagon</i> var. <i>cattaniae</i>	**	"Tummakukkainen varjoliljan muoto. Emokasvit karvanpuinen, mustanpunakukkainen sekä kaljunuppuinen, viinipunakukkainen. Kukinta heinäkuussa."	D
86-4-15-5	VARJOLILJASEOS krolliljamix <i>Lilium martagon</i>	***	Väriseos. Siemenet on kerätty seuraavan värisistä kasveista: valkoinen, viinipunainen, tumman mehunpunainen, oranssinpunainen ja panteritäpläinen punainen.	D
86-4-16	MARHANLILJA mandarinlilja <i>Lilium Martagon</i> -ryhmä	***	"Unto Wannas" -kanta. Varjoliljan ja täpläliljan jälkeläinen. Muistuttaa varjoliljaa, nuokkuvat täplikkäät kukat. 100–150 cm. Pvar.	D
87-2-8	KELTAKANNUSRUOHO sporreblomma / <i>Linaria vulgaris</i>	lk	Keltakukkainen luonnonkasvi ja myös koristekasvi. Kukat tiheässä tähkässä. 20–70 cm. Läpäisevä maa. Aur.	A
89-8-7	ALASKANLUPIINI alaskalupin / <i>Lupinus nootkatensis</i>	***	"Haarova ja hennompi kuin komealupiini. Kukat sini-valko-violetit. Pitää hiekkamaasta." Aur–pvar.	H
89-8-10	KIRJOLUPIINI regnbågslupin / <i>Lupinus x regalis</i>	*	Kookas ja värikäs perenna. Kukinta VI–VII. Siementaimien kukanvärit vaihtelevat. 70–100 cm. Aur.	H
		A.	* "Erikoisen tumman liilan sävyinen".	H
		B.	** Vaaleankeltainen.	H
		C.	* Valkoinen.	H
		D.	* "Tutti Frutti" – "Kukinto paksumpi kuin tavallisessa kirjolupiinissa. Puna- ja sinivalkoisen yhdistelmä."	H
		E.	** Punasävyt.	H

89-11-3	PALAVARAKKAUS brinnande kärlek <i>Lychnis chalcedonica</i>			Hekkuvan punakukkainen, vanha koristekasvi. "Kukki pitkään, näyttävä kukinta, helppohoitoinen." VII–VIII. 60–100 cm. Aur.	A
		A.	****	Perinteinen loistavan punainen maatiaiskanta Eurajoelta.	A
		B.	**	Oranssikukkainen uudempi lajike.	A
		C.	*	'Carnea' – sinertävän vaaleanpunainen.	A
		D.	**	Tummanpunainen.	A
89-11-4	HARMAAKÄENKUKKA purpurklätt / <i>Lychnis coronaria</i>			Harmaalehtinen. Suuret kukat VII–VIII. 50–80 cm. Kv, kylvyytyy. Aur.	A
		A.		Seoksessa punaisia sekä valkoisia kukkia.	A
		B.		Siemenet kerätty punakukkaisista.	A
		C.	**	Siemenet kerätty valkokukkaisista.	A
89-11-5	KÄENKUKKA gökblomster / <i>Lychnis flos-cuculi</i>	lk		"Hyvin siro kasvi. Kasvaa kuivallakin paikalla vaikka onkin kostean paikan suosija. Levinnyt myös aika paljon." Vaaleanpunaiset kukat VI–VII. 40–60 cm. Aur–pvar.	A
89-14-10	RANTA-ALPI strandlysing / <i>Lysimachia vulgaris</i>	lk		Keltaiset kukat latvatertussa VI–VIII. "Rantakasvi, mutta menee normaalissa puutarhassa." 50–160 cm.	B
89-16-1	(POHJAN)RANTAKUKKA fackelblomster / <i>Lythrum salicaria</i>	lk		Luonnonvarainen rantakasvi, jolla aniliinipunainen näyttävä kukinto VII–IX. 40–120 cm. Aur–pvar. "Kukki pitkään loppukesästä. Siksi kiva, helppohoitoinen."	C
91-1-1	RUUSUMALVA rosenmalva / <i>Malva alcea</i>	**** E-S		Vuoden 2007 maatiaiskasvi! "Yksi josta en luopuisi. Muistan jo lapsuudenkodista tämän kasvin. Helppo, kukki runsaasti ja pysyy aloillaan." Vaaleanpunaiset kukat VII–IX. 70–100 cm. Aur. Maatiaiskanta Lappeenrannan seudulta.	A
91-1-2	MYSKIMALVA myskmalva / <i>Malva moschata</i>	!		Vuoden 2007 maatiaiskasvi! "Kaunis, vaatimaton, vanha perenna. Pitäisi löytyä jokaisesta puutarhasta." Edellistä hentokasvuisempi. 40–80 cm. Aur.	A
		A.	****	Punaisia ja valkoisia kukkia.	A
		B.	****	'Asikkala' – valkokukkaisvoittoinen paikalliskanta	A
92-5-2	KELTAVALEUNIKKO engelsk bergvallmo <i>Meconopsis cambrica</i>		***	Pitkään kukkiva unikkomainen kasvi. "Kukki runsaasti ja siemeniä tulee valtavasti." Oranssinkeltaiset kukat VI–IX. 30–40 cm. Aur–var.	B
92-12-1	VALKOMESIKKÄ vit sötväppling / <i>Melilotus alba</i>	lk		Yleensä kaksivuotinen, pienilehtinen, pystykasvuinen mesi- ja maanparannuskasvi. Kasvaa Etelä-Suomessa uustulokkaana. Kumariintuoksuiset valkoiset kukat VII–VIII. 30–150 cm.	A
93-9	KARHUNJUURI björnrot / <i>Meum athamanticum</i>		***	Valkoinen, sarjakukkainen vanha rohdoskasvi. "Tuuheat, hienoliuskaiset lehdet. Kaunis, kuin havukasvi." 30–50 cm. Aur–pvar.	D
93-17	TESMA hässlebrodd / <i>Milium effusum</i>	lk		Koko Suomessa yleinen lehtokasvi. Leveä- ja pehmeälehtinen heinä. 50–150 cm. Pvar–var. Tuore tai kostea maa.	
94-2-1	SINIHEINÄ blåtåtel / <i>Molinia caerulea</i>	lk		Luonnonvarainen heinä kivikkosille rannoille ja kosteille niityille. Muodostaa tiiviitä mättäitä. 30–70 cm. Aur–var.	A
94-16-1	TUMMAHELMILILJA armenisk pärlhyacint <i>Muscari armeniacum</i>		*	Tuttu kevätukkija. Siniset kukkatähkät V–VI. 25 cm. Aur–var.	D
94-18-4	PUISTOLEMMIKKI skogsförgätmigej / <i>Myosotis sylvatica</i>		****	Pieniä sinisiä ja valkoisia kukkia V–VI. 20–50 cm. Hyvä aluskasvi. Kv, kylvyytyy. Pvar. Siemeniä on vähän.	A
96-11-2	MIRRINMINTTU kantnepeta / <i>Nepeta x faassenii</i>		**	Siemeniä vaaleanpunakukkaisesta 'Snowflake'-lajikkeesta. 30–40 cm. Hyvä peittokasvi. Aur.	A
96-11-3	KOLLINMINTTU blånepeta / <i>Nepeta grandiflora</i>		**	Vanha rohdoskasvi. Laventelinsiniset kukat VII–VIII. Kisojen ja perhosten suosikki. 80–120 cm. Aur.	A
96-11-7	ISOKISSANMINTTU <i>Nepeta subsessilis</i>		**	Tuuheakasvuinen, Pohjois-Japanista kotoisin oleva perenna. Sinivioletit kukat VI–VIII. 60–80 cm. Aur.	A

97-14-1	ILTAHELOKKI nattljus / <i>Oenothera biennis</i>	**	Isoin hohtavankeltaisin kukin VII–IX kukkiva koriste-, öljy- ja lääkekasvi. Kv, kylväytyy. 50–100 cm. Aur–pvar.	A
97-14-8	TÄPLÄHELOKKI pricknattljus / <i>Oenothera rubricaulis</i>	lk	Kuten edellä, mutta varressa punaisia nystyjä. Ap. Pohjois-Amerikasta kotoisin. Kasvaa Helsingin seudulla ns. vakinaisena uustulokkaana. Kv. 40–100 cm.	A
99-8	HAPRO fjällsyra / <i>Oxyria digyna</i>	lk	Tanakka, 20–30 cm korkea, suolaheinää muistuttava luonnonkasvi Pohjois-Suomesta. Lehdet ruusukkeena. Ne ovat happaman makuisia ja niitä onkin käytetty ravintona. Menestyy kosteassa maassa.	A
99-18-1	KUOLANPIONI sibirisk pion / <i>Paeonia anomala</i>	!	Pionit olivat vuoden 1997 maatiiskasveja! Suuret ruusunpunaiset, yksinkertaiset kukat VI. Kestävä maatiaispioni! Aur–pvar.	D
		A.	**** Hyvin vanhoja kantoja Etelä- ja Keski-Suomesta.	D
		B.	**** Hyvin vanhoja kantoja Pohjois-Suomesta.	D
99-18-6	KARTANOPIONI herrgårdspion / <i>Paeonia x hybrida</i>	**	Tillipionin ja kuolanpionin risteymä. Kapealiuskaiset lehdet, yksinkertaiset loistavanpunaiset kukat VI. Aur–pvar .	D
99-18-7	KIINANPIONI lukt pion / <i>Paeonia lactiflora</i>		Kiinanpioni, lukemattomien pionilajikkeiden kantalaaji, kasvaa luonnonvaraisena Kaakkois-Aasiassa. Aur.	D
		A.	*_*_* "Emokasvit ovat perinteisten kiinanpionien näköisiä sementaimia, eivät lajikkeita. Kukat yksinkertaisia, eriasteisesti kerrannaisia, jokunen täyskerrannainenkin... Värät tumman viininpunainen, kirkas violetinpunainen sekä vaalean punaliila. Kukinta juhannuksen jälkeen." Siemenet on kerätty pionikoelmasta Vihdistä. 60–80 cm.	D
		B.	Valkoiset yksinkertaiset kukat. Luonnonkanta.	D
		D.	Tummanpunainen puolikerrottu lajike.	D
99-18-8	JALOPIONI ädelpion / <i>Paeonia Lactiflora</i> -ryhmä	**	"Emokasvit ovat nk. amerikanpioneja. Ne ovat rotevampia ja korkeampia kuin perinteiset kiinanpionit. Lehdet ovat heleänvihreät ja leveäliuskaiset. Kukat suuria, yksinkertaisia tai niissä on 2-3 terälehtikerrosta. Värät kermanvalkoinen, vaaleanpunainen sekä pinkki. Kukinta kesäkuun puolenvälin jälkeen." Siemenet ovat peräisin pionikokoelmasta Vihdistä. 80–100 cm. Kyseessä ovat samat pionit, jotka ovat aiemmin olleet siemenluettelossa amurinpionin (<i>P. obovata</i>) nimellä.	D
99-18-11	KAUKASIANPIONI svavelpion <i>Paeonia mlokosewitschii</i>	**	Harvinainen keltakukkainen pioni. Leveäliuskaiset, pyöreäkärkiset sinivihreät lehdet. Yksinkertaiset vaaleankeltaiset kukat V–VI. 60–80 cm. Pvar.	D
99-18-12	PALLAKSENPIONI luddpion / <i>Paeonia mollis</i>	****	Nk. helluntaipioni. Matalakasvuinen vuoripionin sukulainen. Ruusunpunaiset, kevyesti kerrotut kukat jo toukokuun lopulla. 50 cm. Aur	D
99-18-25	PIONISEOS 1 pionmix / <i>Paeonia</i> sp.		Seoksessa kiinan-, kuolan- ja ruusupionia. Sekä ilmeisesti myös silkki- ja vuoripionia.	D
99-18-26	PIONISEOS 2 pionmix / <i>Paeonia</i> sp.		Seos kiinan- kaukasian- ja munkinpionin siemeniä.	D
100-6-6	SIPERIANUNIKKO sibirisk vallmo / <i>Papaver croceum</i>	**	Keltaisia, oransseja tai valkoisia yksinkertaisia kukkia. Pitkä kukinta-aika V–IX. Kv tai lyhytikäinen perenna, kylväytyy. 30–40 cm. Aur. Lämpäsevä maa.	A
100-6-11	TARHAIDÄNUNIKKO trädgårdsjättevallmo <i>Papaver Orientale</i> -ryhmä		Alkukesän komeakukkainen unikko. Kukinnan jälkeen lehdet yleensä kuihtuvat pois, mutta eivät aina. 80–100 cm. Aur.	A
		A.	*** E-S "Raakkila" – hieno seos punaisen sävyjä. Katso www.raakkila.fi	A
		B.	*** Vaaleita punaisen sävyjä.	A
		C.	*** Loistavanpunainen kanta Pohjois-Suomesta.	A
		D.	** 'Queen Alexandra' – vaaleanpunainen, tummat laikut.	A
		E.	**** Ikivanha oranssinpunainen kanta.	A

100-6-16	ESPANJANUNIKKO spansk vallmo / <i>Papaver rupifragum</i>	**	Muistuttaa siperianunikkoa. Hennon punaoranssit kukat VI–VIII. Kukkii toisena kesänä. Kv, kylväytyy. Aur	A	
101-1	PARATIISILILJA paradisililja / <i>Paradisea liliastrum</i>	**** /****	Hieno liljamainen perenna. "Vaatimaton, viehättävä vanhanajan kukka." Puhtaanvalkeat kukat VI. Hyvä leikkokukka. Aur–pvar.	C	
102-5-6	VARPUPIPO buskhatt / <i>Penstemon fruticosus</i>	***	Varpumainen kasvi. Vaalean sinililjat, torvimaiset kukat VII. 20–30 cm. Aur–pvar. HUOM! On viitteitä, että tämä Maatiaisen luettelossa toistakymmentä vuotta ollut pipolaji olisi sittenkin leveälehtinen ja korkeampi vuoripipo , <i>P. serrulatus</i> . Lähettäkääpä valokuva kasvista, kenellä tämä vanhastaan on, niin saadaan varmistettua laji.	B	
102-5-12	HERTTAPIPO hjärtpenstemon / <i>Penstemon ovatus</i>	**	Matalahko kasvi, jolla kauniit sinipunaiset torvimaiset kukat näyttävissä kukkatähkissä. Aur.	B	
105-4	MUKULAPALOYRTTI röd lejonsvans / <i>Phlomis tuberosa</i>	**	Helppohoitoinen ja kestävä luonnonperenna. Liilanpunaiset kukat VII–VIII. 80–120 cm. Aur–pvar.	A	
106-13-2	TUMMATÄHKÄMUNKKI blårapunkel / <i>Phyteuma nigrum</i>	**	Harvinainen perenna. Ollut kestävä myös pohjoisessa. 20–30 cm. Aur–pvar.	A	
106-13-4	SARVITÄHKÄMUNKKI hornrapunkel / <i>Phyteuma scheuchzeri</i>	***	Sinivioletit kukinnot VI–VIII. Ollut kestävä myös pohjoisessa. 20–30 cm. Aur–pvar.	A	
106-13-5	VAALEATÄHKÄMUNKKI vitrapunkel / <i>Phyteuma spicatum</i>	**	Erikoinen kasvi metsäpuutarhaan. Vaaleat kukinnot VI–VIII. 40–50 cm. Aur–pvar.	C	
107-5-1	ORANSSIKELTANO rödffblla / <i>Pilosella aurantiaca</i>	**	Kellanpunaiset mykeröt vanan päässä VI–VIII. 25–60 cm. "Luonnonkasvi Euroopan vuoristoista. Kasvanut pihassamme yli 20 vuotta ja levinnyt voimakkaasti."	A	
108-3-3	HEINÄRATAMO svartkämpar / <i>Plantago lanceolata</i>	lk	Harvinaistunut keto- ja piennarkasvi. Lääkekasvi. "Kasvoi villinä, runsaina mättäinä kalliolla." 20–40 cm. Aur–pvar. "Kukkapenkissä hyvässä maassa kasvaa todella komeaksi."	B	
108-3-4	PIHARATAMO groblad / <i>Plantago major</i>	lk	Tallattujen paikkojen ja pihojen kasvi. Lehdet maanmyötäisesti ruusukkeena. 10–30 cm. Aur–var.	B	
108-3-4-2	PURPPURARATAMO <i>Plantago major</i> 'Rubrifolia'	**	Piharatamon puutarhalajike, jolla on viininpunaiset lehdet. Lämpönsävy ja vähäravinteinen maa. 10–30 cm. Aur–pvar.	B	
108-3-6	SOIKKORATAMO rödkämpar / <i>Plantago media</i>	lk	"Vaaleanpunainen nätti kukka, kauniit soikeat lehdet ruusukkeena." VI–VIII. Aur–pvar.	B	
109-8-1	HIMALAJANJALKALEHTI indiskt fotblad <i>Podophyllum hexandrum</i>	**	Harvinainen luonnonperenna ja lääkekasvi. Valkoiset tai punertavat kukat toukokuussa lehtien puhjetessa. Koristeelliset punaiset hedelmät. Metsäpuutarhaan. 50–80 cm. Pvar. †	D	
109-11-1	KELLOSINILATVA lappblågull / <i>Polemonium acutiflorum</i>	lk P-S	Pohjois-Suomen kauniskukkainen luonnonkasvi. Tämä kanta on alun perin Ivalosta. Kukinta VI–VII. 50–80 cm. Aur–pvar.	A	
109-11-3	LEHTOSINILATVA blågull / <i>Polemonium caeruleum</i>		"Vaatimaton kaunis kasvi. Leviää jonkin verran, tulee toimeen omillaan. pitäisi löytyä joka pihasta." Maatiaisenperenna. Kukinta VI–VII. 60–80 cm. Aur–pvar.	A	
		A.	****	Sinikukkainen.	A
		B.	****	Sekä valko- että sinikukkaisia.	A
109-14-4	KALLIOKIELO getrams / <i>Polygonatum odoratum</i>	lk	Koristeellinen luonnonkasvi kuiville paikoille. Valkoiset kukat V–VI. 20–40 cm. Aur–var. †	D	
111-5-3	VERIHANHIKKI blodfingerört/ <i>Potentilla atrosanguinea</i>	**	Puolirento- ja haarautuvavartinen. Verenpunaiset kukat VI–VIII. 30–40 cm. Aur.	A	
111-5-4	KULTAHANHIKKI gullfingerört / <i>Potentilla aurea</i>	**	Keskieurooppalainen vuoristokasvi. Kirkkaankeltaiset kukat VI–VII. 10–15 cm. Aur.	A	
111-5-5	KIRJOHANHIKKI brokfingerört <i>Potentilla Bicolor</i> -ryhmä		Uudempia hanhikkiristeymiä. Kukinta VII–VIII. 40–60 cm. Lämpönsävy maa. Aur.	A	
		A.	*	Punaoranssit mansikankukkia muistuttavat kukat.	A
		B.	*	'Fireball' – punaiset kerrotut kukat.	A

111-5-9	JAPANINHANHIKKI storblommig fingerört <i>Potentilla megalantha</i>	***	Suurikukkainen ja kaunislehtinen kivikkokasvi. Mätästävää, tiivis kasvutapa. Keltaiset kukat VII–VIII. "Mielestäni hanhikkiperheen 'missi' suurine pehmeine lehtineen ja melko suurine kukkineen." Lämpösevä maa. 15–20 cm. Aur.	A
111-9-18	JAPANINESIKKO japansk viva / <i>Primula japonica</i>		Kosteassa ja puolivarjossa viihtyvä, VI–VII kukkiva esikko. Kukat kiekkurassa vanan päässä. 40–60 cm.	C
		A.	** Vaaleanpunaiset kukat. "Yksi suosikeistani."	C
		B.	** 'Alba' – valkoiset kukat.	C
111-9-25	LOISTOKEVÄTESIKKO trädgårdsviva <i>Primula</i> Polyantha-ryhmä	****	"Olen heitellyt siemeniä metsäpuutarhaan, siellä kasvavat yksikseen. Kukkapenkissä mahtavia puskia." Kelta-, oranssi- ja punasävyiset kukat V–VI. 15–30 cm. Aur.	C
111-9-34	KEVÄTESIKKO gullviva / <i>Primula veris</i>	lk	Vanhoiden puutarhojen keväantuojia. Etelä-Suomessa luonnonvarainen. Keltaiset kukat V–VI. 15–30 cm. Pvar.	C
111-9	ESIKKOSEOS vivamix / <i>Primula</i> sp.		Seoksessa ainakin purppuraesikkoa (<i>P. saxatilis</i>), kevät-esikkoa ja etelänkevätetikkoa (<i>P. elatior</i>). Pvar.	C
112-6-1	ISONIITTYHUMALA praktbrunört / <i>Prunella grandiflora</i>	**	Kukkiva maanpeittokasvi. 'Rosea'-lajike, jolla ruusunpunaiset kukkatakhat VII–VIII. 20–30 cm. Aur–pvar.	B
116-2-2-1	PUNAKORISTERAPARPERI röd fikrabarber <i>Rheum palmatum</i> var. <i>tanguticum</i>	*	Kookas ja koristeellinen lehtiperenna. Liuskaiset, punertavat lehdet, punainen raparperin kukinto. 120–180 cm. Aur–pvar. Kosteutta pidättävä, runsasravinteinen maa.	A
114-7-8	TARHAKYLMÄNKUKKA backsippa / <i>Pulsatilla vulgaris</i>	*	Ihastuttava kevätukukija. Seos puna- ja valkokukkaisia. 15–25 cm. Lämpösevä maa. Aur.	C
122-6-19	LILLUKKA stenhallon / <i>Rubus saxatilis</i>	lk	Tuttu pitkärönsyinen luonnonkasvi. Valkoiset kukat VI, punaiset marjat loppukesällä. Maanpeittokasvi. 10–35 cm. Aur–var.	A
123-1-3	SYYSPÄIVÄNHATTU höstrudbeckia / <i>Rudbeckia laciniata</i>	***	Vuoden 2011 maatiaskasvin kultapallon yksinkertaiskukkainen muoto, jota voi lisätä siemenestä! Keltaiset hiukan riippuvat laitakukat vihreänruskeiden kehräkukkien ympärillä. "Kaunis, korkea, vaatimaton loppukesän kukkija. Lisääntyy hyvin." 150–200 cm. Aur.	C
123-1-6	MUSTAPÄIVÄNHATTU trollrudbeckia <i>Rudbeckia occidentalis</i>	*	Mustat kehräkukat korkeana kekona vihreiden verholehtien ympäröimänä, laitakukat puuttuvat. Erikoinen! Aur.	C
123-3-3	ALPPIHIERAKKA alpsyra / <i>Rumex alpinus</i>	***	Keski- ja Etelä-Euroopan vuoristoista kotoisin oleva kookas hierakkalaji, jonka lehtiä on syöty pinaatin tapaan. Ravinteinen maa. 100–150 cm. Aur–pvar.	B
123-6	TUOKSURUUTA vinruta / <i>Ruta graveolens</i>	*	Pensasmainen kasvutapa ja koristeelliset sinivihreät lehdet. Vanha lääkekasvi. Lämpösevä maa. 40 cm. Aur. Talvehtiminen epävarmaa.	A
125-2-14	NIITTYSALVIA ängssalvia / <i>Salvia pratensis</i>	*	Loistavansiniset huulikukat VI–VIII. Kaunis ja kestävä perenna. 30–70 cm. Aur.	A
125-2-22	SALVIA salvia / <i>Salvia forsskaolii</i>	*	Indigonsiniset kukat, joissa valkoinen nielu. Varret 60–90 cm. Lehdet ruusukkeena. Aur.	B
125-2-23	SALVIA salvia / <i>Salvia verbenaca</i>	*	Yhdysvaltain itärannikon niityillä luonnonvarainen laji. Sinivioletit kukat tähkässä. Aur.	A
125-9-6	PIKKULUPPIO pimpinell / <i>Sanguisorba minor</i>	**	Keski-Euroopassa luonnonvarainen kasvi, jonka miedonmakuista lehtiä käytetään salaattina. 50–60 cm.	C
126-4-2	ROHTOSUOPAYRTTI såpnejlika / <i>Saponaria officinalis</i>	****	Vuoden 2009 maatiaskasvi! "Ihana tuoksu suoraan lapsuudesta mummon puutarhasta. Hän kutsui kasvia ylioppilaaksi..." Vanha, hempeän roosanvärinen rohto- ja koristekasvi. Juurista on keitetty suopaa pesuaineeksi. Sekoitus kerrottuja ja yksinkertaisia kukkia. VII–VIII. Siementaimilla on yleensä yksinkertaiset kukat. 50–80 cm. Aur–pvar.	B
126-12-15	ISORIKKO pyramidbräcka / <i>Saxifraga hostii</i>	**	Kauniskukkainen rikko kalliopuutarhaan. Ainavihannat lehtiruusukkeet. Valkoisia pieniä kukkia huiskilossa 40–60 cm korkeassa kukkavanassa. V–VI. Aur.	A

126-12-24	LEHTORIKKO prickbräcka / <i>Saxifraga rotundifolia</i>	***	Mainio löyhästi mätästävä maanpeitekasvi puolivarjoon. Pienet valkoiset kukat VI–VII. 20–40 cm. Pvar.	A
127-1-3	KIVIKKOTÖRMÄKUKKA fältvädd / <i>Scabiosa columbaria</i> 🐝 🦋	*	Viron ja Etelä-Ruotsin kalkkialueilla luonnonvarainen laji. Kivikkoistutuksiin. Vaaleansiniset mykerömäiset kukinnot VII–VIII. 20–60 cm.	A
128-5-3	KEVÄTSYYLÄJUURI vårflenört / <i>Scrophularia vernalis</i>	*	Vanha koristekasvi ja luonnonperenna. Keski-Euroopassa luonnonvarainen laji. Peippiä muistuttavat karvaiset lehdet ja kellertävät kukinnot V–VI. 20–50 cm.	
128-6-2	"ISOVUOHENNOKKA" stor frossört / <i>Scutellaria altissima</i>	**	Pystykasvuinen. Vaalean sinivioletit huulikukat toispuoleisesti tähkässä. 40–60 cm. Aur–pvar.	A
128-9-3	SIPERIANMAKSARUOHO 🦋 gyllenfetblad / <i>Sedum aizoon</i>	***	Vanhojen kivikkopuutarhojen peruskasvi. Näyttävä keltainen kukinto VII–VIII. 40–60 cm. Aur.	A
128-9-54-3	PUNAISOMAKSARUOHO 🦋 röd kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>telephium</i>	lk	Kestävä luonnonkasvi kalliopuutarhaan ja kiviaidoille. Punertava kukinto loppukesällä. 30–50 cm. Aur.	A
128-9-54-1	LÄNNENISOMAKSARUOHO kärleksört <i>Sedum telephium</i> subsp. <i>maximum</i>	lk	" <i>Kaunis, helppohoitoinen kuivien paikkojen takuuvarma kasvi.</i> " Suuri vihertävänvalkoinen kukinto loppukesällä. Näyttävä luonnonvarainen kalliokasvi. 30–50 cm. Aur.	A
131-1-2	BALKANINKOHOKKI 🦋 glim / <i>Silene asterias</i>	*	Aniliininpunaiset pallomaiset kukinnot vanan päässä. Suikeat lehdet ruusukkeena. 40–60 cm. Aur. Kallio- ja kivikotarhaan.	A
131-1-6	PUNA-AILAKKI 🐝 🦋 skogsläst / <i>Silene dioica</i>	lk	" <i>Kuuluu Suomen luontoon kuin päivänkakkara. Kaunis ja vaatimaton. Leviää tosin aika lailla.</i> " Kukkaniityn peruskasveja. Punainen, VI–VIII. 30–60 cm. Aur–pvar.	A
131-1-8	VALKOAILAKKI 🐝 🦋 åkerlöst / <i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	lk	Suurehkot valkoiset kukat avautuvat iltaisin. 30–60 cm. Aur–pvar. Risteytyy edellisen kanssa.	A
131-1-9	NUOKKUKOHOKKI 🦋 backglim / <i>Silene nutans</i>	lk	Kuivan paikan valkokukkainen ja tuoksuva, iltahämärissä kukkiva kohokki. 20–40 cm. Aur–pvar. Läpäisevä maa.	A
131-1-13	NURMIKOHOKKI 🦋 ängsglim / <i>Silene vulgaris</i>	lk	Valkokukkainen niittykasvi. Kukissa pulleat verhiöt. Sinivihreät lehdet. 30–80 cm. Aur–pvar.	A
132-4-11	KULTAPIISKU 🐝 🦋 🦋 gullris / <i>Solidago virgaurea</i>	lk	Yleinen luonnonkasvi ja tunnettu lääkekasvi. 30–100 cm. Aur–pvar.	A
134-4-2	NUKKAPÄHKÄMÖ lammöron / <i>Stachys byzantina</i>	**	Mainio kuivien paikkojen peittokasvi. Erikoiset valkonukkaiset, pehmeät lehdet. 20 cm. Aur.	B
135-3-1	HEINÄTÄHTIMÖ grasstjärnblomma <i>Stellaria graminea</i>	lk	Valkoisia tähtikukkia VI–VIII hennon, haarovan varren ympärillä. Yleinen luonnonkasvi. Pientareille, rannalle ja metsäpuutarhaan aluskasviksi. 20–40 cm. Aur–pvar.	A
135-22	<i>Succisella petteri</i>	*	" <i>Purtojuuren näköinen, lilat vaaleat kukat, 60–80 cm. Leviää juurakosta hyvin. Kukkii myöhään elo–syyskuussa, ilmava, kaunis.</i> " Kasviharvinaisuus kokeilijoille.	A
135-21	PURTOJUURI 🐝 🦋 ängsvädd / <i>Succisa pratensis</i>	lk	Tuoreiden niittyjen ja ojanpientareiden luonnonkasvi, yleisin etelän savikkoalueilla. Sinililjat pallomaiset kukinnot VIII–IX. 40–80 cm. Aur–pvar.	C
136-2-3	BALKANINKELLOKKI elfbensklöcka <i>Symphyandra hofmannii</i>	*	Perennauutus. Matalahko kasvi, jolla on valkoiset, nuokkuvat, kellomaiset kukat VII–VIII. 40 cm. Aur.	A
136-2-4	KAUKASIANKELLOKKI elfbensklöcka / <i>Symphyandra pendula</i>	*	Tuuheakasvuinen kuivan paikan kasvi. Runsaasti kermanvaaleita kellokukkia. 30–40 cm. Aur–pvar.	A
137-6-3	PUNAPIETARYRTTI rosenkrage / <i>Tanacetum coccineum</i>	***	"Punapäivänkakkara". Päivänkakkaramaiset mykeröt punaisen sävyissä. Kukinta VI–VII. Aur–pvar.	A
137-6-4	HUISKILOPIETARYRTTI renfanekrage <i>Tanacetum corymbosum</i>	**	Harvinainen luonnonperenna. Pienehköt valkoiset kukkamykeröt leveissä huiskilossa VII–IX. 50–60 cm. Aur.	A
137-6-8	"KIINANPIETARYRTTI" krage / <i>Tanacetum tianschanicum</i>	**	Valkokukkainen pietaryrtti, kukkii VII–IX. Luonnonperenna Kaukoidästä. 50–60 cm. Aur–pvar.	A
137-12	AURINGONTÄHTI 🐝 🦋 strålöga / <i>Telekia speciosa</i>	****	Isolehtinen vanhojen kartanopuistojen jättiperenna. Keltaiset mykeröt VII–IX. 150–200 cm. Pvar–var.	A

137-13	TELLIMA <i>anagrambräcka / Tellima grandiflora</i>	**	Hyvä varjopaikkojen peittokasvi, lehdet talvivihreät. Vi-hervänvaaleat kukkatakhat (50 cm) alkukesällä. Pvar-var.	A
138-2-1	LEHTOÄNGELMÄ <i>aklejruta / Thalictrum aquilegifolium</i>		Koristeellinen ja kaunislehtinen varjoisten puutarhojen luonnonperenna. Kukinta VI-VII. 50-120 cm. Pvar. †	C
		A.	** Liilanpunertava.	C
		B.	** Kermanvalkoinen.	C
		C.	** Seos liilanpunaisia ja valkoisia.	C
138-2-2	AMURINÄNGELMÄ <i>stor kustruta / Thalictrum contortum</i>	***	Amurilta peräisin oleva luonnonperenna. Valkoiset kukat, muistuttaa lehtoängelmää. Pvar-var. Metsäpuutarhaan. †	C
138-2-4	KELTAÄNGELMÄ <i>ängsruta / Thalictrum flavum</i>	*	Suhteellisen yleinen luonnonkasvi. Vaalea tuoksuva kukinto. 60-120 cm. Pvar-var. Tuore tai kostea maa. †	C
138-2-11	SINIÄNGELMÄ <i>daggruta / Thalictrum speciosissimum</i>	***	Tuuheat keltaiset kukinnot, sinivihertävät lehdet. Kookas ja näyttävä luonnonperenna. 160-200 cm. Pvar-var. †	C
138-2-9	KEIJUÄNGELMÄ <i>skuggviolruta</i> <i>Thalictrum rochebrunianum</i>	***	Erityisen kauniskukkainen ängelmä. Violettiset terälehdet ja keskellä keltaiset heteet. Kukki VII-VIII. 120-200 cm. Pvar-var. †	C
138-7-2	VUORIREVONPAPU <i>lupinväpling / Thermopsis montana</i>	****	Lupiinia muistuttava vanha koristekasvi. Vaaleankeltaiset kukinnot VI-VII. 50-90 cm. Aur.	H
139-10	PUNAKATKO <i>rödkörvel / Torilis japonica</i>	lk	Rinnoitettujen ja kyläketojen kirveliä muistuttava kaksivuotinen luonnonkasvi. Tämä kanta ap. Virosta. Valkoinen sarjakukinto. Aur. 50-90 cm.	A
140-1-2	PUKINPARTA <i>ängshavrerot / Tragopogon pratensis</i>	lk	Ketokasvi. Keltaiset, vain aamupäivisin auki olevat mykeröt VI-VII. 70-80 cm. Aur.	A
140-5-1	KARVAKONNANLILJA <i>hårig skugglilja / Tricyrtis hirta</i>	***	Orkidea muistuttavat valkoiset, tähdenmuotoiset kukat, joissa purppuranvärisiä pilkkuja. VII. Kotoisin Itä-Aasiasta. 60-80 cm. Metsäpuutarhaan. Pvar-var.	
140-7-4	KELTA-APILA <i>gullklöver / Trifolium aureum</i>	lk	Kuivien niittyjen ja rinneketojen harvinaistunut apila. Kellanruskeat kukat VII-VIII. 15-35 cm. Aur-pvar.	H
140-7-9	KALVASAPILA <i>bleklöver / Trifolium ochroleucon</i>	**	Keskieurooppalainen apila. Suuret vaaleankeltaiset-punertavat kukinnot VI-VII. 40 cm. Aur-pvar.	H
140-11-2	MERISAUNIO <i>kustbaldersbra</i> <i>Tripleurospermum maritimum</i>	lk	Kallionkoloissa viihtyvä matalahko luonnonkasvi. Punertavat varret. Päivänkakkaramaiset kukinnot VII-VIII. 30 cm. Aur.	A
141-1	KULLEROSEKOITUS <i>smörbollmix / Trollius sp.</i>	**	Seoksessa ainakin tarha-, niitty- ja pikkukulleroa. Aur-pvar.	D
141-1-3	AASIANKULLERO <i>orange smörboll / Trollius asiaticus</i>	**	Harvinainen kullerolaji Koillis-Venäjältä. Keltaoranssit kukat toukokuussa. 50-60 cm. Aur-pvar.	D
141-1-4	KESÄKULLERO <i>kinesisk smörboll / Trollius chinensis</i>	***	Muita kulleroita myöhäisempi kukkija VI-VII. Oranssinkeltaiset kukat maljamaisen laakeita. 70-90 cm. Aur-pvar.	D
141-1-5	TARHAKULLERO <i>trädgårdssmörbolla</i> <i>Trollius Cultorum</i> -ryhmä		Varma ja kestävä, aikaisin kukkiva perenna. Keltaoranssit kukkapallot V-VI. Aur-pvar.	D
		A.	**** Hyvin vanhaa kantaa. Siemeniä vähän.	D
		B.	** Nuorehko kanta.	D
141-1-6	NIITTYKULLERO <i>smörboll / Trollius europaeus</i>	lk P-S	"Meidän ilonaiheemme: jokitörmät kultakulleroita huojuttelevat suvituulella." Yleensä 50-80 cm, mutta hyvässä maassa miltei 1,5 m! V-VI. Aur-pvar.	D
141-5-26	PARVITULPPAANI <i>flocktulpan / Tulipa tarda</i>	*	Viihtyvä tulppaanilaji. 3-5 kermanvalkoista, keltanieneluaista kukkaa samassa varressa V. 10-20 cm. Aur-pvar.	C
143-3-4	LEHTOVIRMAJUURI <i>flädervänderot</i> <i>Valeriana sambucifolia</i>	lk E-S	Valeriaana, rantalehtojen luonnonkasvi. Samantapaisia rauhoittavia ominaisuuksia kuin rohtovirmajuurella. Vaaleanpunertavat kukkasarjat VI-VII. 80-100 cm. Aur-pvar. Tuore maa.	C
143-10-3	TUMMAPÄRSKÄJUURI <i>svart nysrot / Veratrum nigrum</i>	**	Suurilehtinen liljamainen perenna. Tummat kukat pystyissä suurissa kukinnoissa VII-VIII. 90-130 cm. Aur-pvar. †	D

143-11-2	RANSKANTULIKUKKA franskt kungsljus / <i>Verbascum chaixii</i>	**	'Album' – kaunis valkokukkainen lajike. Kukkii VII–VIII. Kuivahko, läpäisevä maa. 60–100 cm. Aur.	A	
143-11-4	TARHATULIKUKKA trädgårdskungsljus <i>Verbascum</i>	**	Näyttävät, isot, keltaiset kukat. Todennäköisesti 'Densiflorum'-lajike tai laji <i>V. densiflorum</i> . 80–150 cm. Kv.	A	
143-11-10	PURPPURATULIKUKKA kungsljus <i>Verbascum phoenicum</i>		Suurikukkainen tulikukka. Pääasiassa valkoisia sekä myös punasävyisiä kukkia VII–IX. Kv tai lyhytikäinen mv, kylväätyy. 50–90 cm. Kuiva, läpäisevä maa. Aur.	A	
143-11-12	UKONTULIKUKKA kungsljus / <i>Verbascum thapsus</i>	lk	Näyttävä luonnonkasvi. Harmahtavan vihreät huopakarvaiset lehdet. Keltainen kukkatahka VII–VIII. 70–150 cm. Läpäisevä maa. Aur.	A	
143-12-5	TÄHKÄVERBENA blåverbena / <i>Verbena hastata</i>		Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva komea luonnonperenna. Intiaanien lääkekasvi. Tiiviit kukkatahkät sarjamaisena kukintona VI–IX. Pitkät suikeat lehdet. 70–100 cm. Läpäisevä maa. Aur.	C	
		A.	*	'Alba' – valkokukkainen puutarhalajike.	C
		B.	*	'Rosea' – ruusunpunainen puutarhalajike.	C
143-12-6	ROHTOVERBENA järnört / <i>Verbena officinalis</i>	*	Rautayrtti. Keski-Euroopassa luonnonvarainen kasvi, lääkeyrtti. Pienet kukat pitkissä huiskiloissa. 50–60 cm. Aur. Kalkinsuosija.	A	
144-2-5	VARPUTÄDYKE klippveronica <i>Veronica fruticans</i>	**	Pohjoisessa luonnonvarainen. Varpumainen koheneva tädyke. Isohkot, tummansiniset kukat VII–VIII. 5–10 cm. Aur. Kalkinsuosija.	A	
144-2-6	UNELMATÄDYKE porslinsveronika <i>Veronica gentianoides</i>	**	Aikaisin kukkiva, viehättävä tädyke. Vaaleansiniset kukkatahkät V. Kivikkotarhaan. 40–60 cm. Läpäisevä maa. Aur–pvar.	A	
144-2-9	RANTATÄDYKE strandveronika / <i>Veronica longifolia</i>	lk	Luonnonvarainen rantakasvi. Liilansiniset kukkatahkät 40–60 cm. VII–VIII. 30–90 cm. Perennapenkkiin ja niitylle. Aur–pvar.	A	
144-2-17	VIRGINIANTÄDYKE kransveronica / <i>Veronica virginica</i>	**	Pystykasvuinen korkea tädyke, jolla on pitkät, tähkämäiset kukinnot. Vaaleansiniset kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur–pvar. Tuore tai kostea, runsasravinteinen maa.	A	
144-5-5	AITOVIRNA häckvicker / <i>Vicia sepium</i>	lk	Lähes koko kesän kukkiva niitty- ja piennarkasvi. Sinipunaiset hernemäiset kukat. 30–60 cm. Aur–pvar. Maanpeitekasviksi, niitylle.	H	
145-4-3	MÄKITERVAKKO tjärblomster / <i>Viscaria vulgaris</i>	lk	Tervakukka. Kallioketojen kauniskukkainen luonnonkasvi. Aniliininpunaiset kukat VI–VII. 20–40 cm. Aur.	A	

Huonekasvit – hk

Huom! Huonekasveja on myös löytökorissa sivulla 36.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
40-9-1-3	KORISTEPAPRIKA prydnadspaprika <i>Capsicum Conoides</i> -ryhmä		"Turkinpippuri" on vanhimpia huonekasvejamme, ja sitä käytettiin myös lääkekasvina. Pienet punaiset koristeelliset tuliset paprikat. 30–40 cm. Aur.	A

Yksivuotiset kasvit – yv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-1	ADLUMIA adlumia / <i>Adlumia fungosa</i>	****	Kauniskukkainen, harvinainen köynnös. Punaviolettiset kukat loppukesällä. "Kasvoi aurinkoisella eteläseinustalla useamman metrin mittaiseksi, maa multavaa, vieressä vanha kanala eli voimaa riitti. Joskus kylvätynyt kasvu-paikalleen."	b
20-4	SINITÄHTÖNEN leverbalsam / <i>Ageratum houstonianum</i>	*	Asterikasveihin kuuluva kesäkukka. Tiiviiskasvuinen, vaalean siniliiloja mykerörykelmiä. Esikasvatus.	b
20-8-2	AURANKUKKA åkerklätt / <i>Agrostemma githago</i>	**	Vanhanajan viljapellojen kauniskukkainen rikkaruoho. Suuret lilanpunaiset kukat. Kylvätty. 30–80 cm. Aur. †	a
23-11-2	PUNAREVONHÄNTÄ rävsvans / <i>Amaranthus caudatus</i>	*	Komea kasvi, jolla pitkät, riippuvat, häntämäiset kukinnot. Annoksessa on sekä puna- että vihreäkukintoisia. 60–70 cm. Aur-pvar.	b
23-11-3	PURPPURAREVONHÄNTÄ blodamarant / <i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i>	*	Edellistä matalampi. Pystyt, töyhtömäiset, punaiset kukinnot heinäkuusta syksyyn. 30–40 cm.	b
		A.	* Punainen töyhtö.	b
		B.	* Vihreä töyhtö.	b
		C.	* 'Velvet Curtains' – koko kasvi tummanpunainen, 150 cm.	b
		D.	* 'Pygmy Torch' – matala, 50 cm. Pystyt punaiset kukinnot.	b
28-5	HUOPAKULTASILMÄ gasellöga / <i>Arctotheca calendula</i>	*	Kapin niemimaalta Etelä-Afrikasta kotoisin oleva luonnonkasvi. Keltaruskeat mykeröt ja liuskaiset, karvaiset lehdet. "Kimalaiset tykkäävät kovasti." Kylvö sisälle viimeistään huhtikuun alussa. 30–50 cm.	b
28-6-2	JALOHOPEASILMÄ silveröga / <i>Arctotis x hybrida</i>	*	Eteläafrikkalainen "päivänkakkara" alkuaan tämäkin. Hopeanukkaiset lehdet, suuret mykeröt monissa väreissä.	b
38-7-2	PELTOKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula arvensis</i>	**	Pensastuva, pieni- ja keltakukkainen kehäkukka. Kukkiä koko kesän. Keski-Euroopassa peltorikkaruoho. 50–70 cm. Kylvätty. "Tykkään pitkän kukkimisajan ja helppouden vuoksi. Syksyn viimeisiä kukkijoita."	a
38-7-3	MAROKONKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula maroccana</i>	**	Yksinkertaiset oranssit tai keltaiset mykeröt. Kehäkukan villimuoto. 50 cm. "Kukki jo kesäkuun lopulla."	a
38-7-4	TARHAKEHÄKUKKA ringblomma / <i>Calendula officinalis</i>	***	Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Kelta-oranssi seos yksinkertaisia kukkia. Kylvätty. 40–70 cm. Aur.	a
38-16	KIINANASTERI sommaraaster / <i>Callistephus chinensis</i>	*	Kesäasteri. Väriseos. Tiheästi kerrotut kukinnot, matalakasvuinen kääpiölaji. Esikasvatus huhtikuussa.	b
43-5	ISOVAHAKUKKA stor vaxblomma / <i>Cerinthe major</i>	*	Erikoinen Välimeren alueelta peräisin oleva kasvi, jonka lehdet muuttuvat sinivioleteiksi purpuransinisen kukan ympärillä. Yksivuotinen tai lyhytikäinen perenna. Läpäisevä, tuore, humuspitoinen maa. 30–60 cm. Aur-pvar. Siemenet ilmeisesti 'Purpurascens'-lajikkeesta.	b
49-3-2	TARHASOLJO himmelsblomma / <i>Commelina coelestis</i>	*	Sykähdyttävän siniset kolmiteräiset kukat. Heinämäiset lehdet. Juurakko talveksi kellariin. 15–30 cm.	b
49-7	TARHAKUKONKANNUS romersk riddarsporre <i>Consolida ajacis</i>	*	Luonnonkanta Välimeren rannalta. Kauniit syvänsiniset kannusmaiset kukat loppukesällä. 40–50 cm. Aur. Esikasvatus eduksi.	ab
49-14-6	"KULTAKAUNOSILMÄ" "guldöga" / <i>Coreopsis stillmanii</i>	*	Keltamykeröinen, helppo ja nopeakasvuinen kesäkukka. Kylvätty satunnaisesti. 30–40 cm. Aur.	a

50-10-1	PUNAKOSMOS rosenskära / <i>Cosmos bipinnatus</i>		Tillilehtinen vanhanajan kesäkukka. Kukki runsaasti punaisiin ja valkoisiin kukin. 80–120 cm. Aur.	a
		A.	**** "Viena". Vienan Karjalasta peräisin oleva valkovoittoinen ja tavallista aikaisemmin kukkiva kanta.	a
54-1-2	HERKKUHYPPYKURKKU korila / <i>Cyclanthera pedata</i>	*	Sirolehtinen, rehevä köynnös (2–3 m). Kotoisin Meksikosta, jossa ra'at kurkut käytetään ravinnoksi. Aur.	b
55-11-1	NUKKAHULLURUOHO mexikansk spikklubba <i>Datura innoxia</i>	*	Kookas ja erikoinen kasvi. Suuret (10–15 cm) valkoiset, iltaisin tuoksuvat suppilokukat. Voidaan talvettaa sisällä. 100 cm. †	b
55-11-3	OKAHULLURUOHO spikklubba / <i>Datura stramonium</i>	*	Kuten edellä, mutta valkoiset kukat pienemmät (5–10 cm). †	b
58-5-2	KELTASÄÄKUKKA solvisare / <i>Dimorphotheca sinuata</i>	*	Keltaiset päivänkakkaratyyliiset mykeröt tummalla keskustalla. Kukinta heinäkuusta syksyyn. 20–30 cm. Aur.	b
59-6	SYSSHATTU draköga / <i>Dracopis amplexicaulis</i>	**	Kasviharvinaisuus Amerikan preerioilta. Mykerössä tumma, korkea keskus ja keltaiset laitakukat. Kylvytty satunnaisesti.	b
60-6	KORUKÖYNNÖS fackelranka / <i>Eccremocarpus scaber</i>	*	Kaunis köynnös 2–3 m. Keltaoranssit, kapean torvimaiset kukat tertuisa. Aur. Esikasvatus.	b
60-12	PIIKKIKURKKU taggreva / <i>Echinocystis lobata</i>	*	Rehevä, nopeakasvuinen köynnös. Emikukista kehittyvä koristellisia kurkkuja (ei syötäviä). 3–4 m. Aur-pvar.	b
61-3-1	PIIANKIELI blå snökört / <i>Echium plantagineum</i>	*	Karheakarvainen kesäkukka. Pienet lehdet. Siniviolettiset lemmikinkukat koko kesän. 50 cm. Kylvytty.	a
63-14-2	KALIFORNIAANTULIUNIKKO sömmtuta / <i>Eschscholzia californica</i>	*	Tuttu liuskalehtinen kesäkukka. Leveän torvimaiset kukat VI–VIII. Värioseos. Kylvyttykin joskus. Aur.	a
66-2-3	ZULUNNUKKEASTERI zuluaster / <i>Felicia heterophylla</i>	*	Ihastuttavakukkainen, Kapmaasta kotoisin oleva luonnonkasvi. Kirkkaansiniset, päivänkakkaramaiset mykeröt. 30 cm. Aur. Kuivahko, läpäisevä maa. Esikasvatus.	b
69-11-3	HUHTAKURJENPOLVI svedjenävä / <i>Geranium bohemicum</i>	lk	Harvinaistunut paloalueiden luonnonkasvi. Sinipunaisten kukat kesäkuusta syksyyn. Yv tai kv. 10–50 cm. Aur.	a
70-4-1	PALLEROKIURUNKUKKA bollgilia / <i>Gilia capitata</i>	*	Vaivaton, liuskalehtinen kesäkukka. Runsaasti pallomaisia, vaaleansinisiä kukkia VII–IX. 50–60 cm. Kylvytty. Aur.	a
71-10-2	KRUUNUSUVIKAKKARA kranskrage / <i>Glebionis coronaria</i>		Varma ja tuttu kesäkukkija. Päivänkakkaramaiset kukinnot loppukesällä. 80–100 cm. Kylvytty.	a
		A.	** "Eesti" – kermanvaaleat laitakukat vaaleankeltaisen keskustan ympärillä. Osa kukista puolikerrottuja.	a
		B.	* "Mallorca" – luonnonkanta Mallorcalt. "Mykeröt muuten keltaisia, mutta laitakukkien kärjet valkoiset."	a
		C.	*** Shungiku eli vihanneskrysanteemi. Nuoria versoja ja lehtiä käytetään Japanissa salaatteihin ja vihanneksena.	a
71-10-4	KELTASUVIKAKKARA gullkrage / <i>Glebionis segetum</i>	**	Voimakkaasti pensastuva. Keltainen loppukesän kukkija. 30–50 cm. Kylvytty runsaasti.	a
76-10-1	PARTAOHRA ekorrkorn / <i>Hordeum jubatum</i>	lk	Suomessa harvinainen, 20–40 cm korkea, mätästävä heinä. Tienvierustojen tulokas, myös koristekasvi. Tämä kanta on peräisin Karjalasta ja talvehtinut.	a
78-4	HULLUKAALI bolmört / <i>Hyoscyamus niger</i>	lk E-S	Tummasuoniset suppilokukat VI–VIII, koristeelliset siemenkodat. Yv tai kv. Kylvytty. †	a
84-5	TIPSU guldgrävarblomma / <i>Layia platyglossa</i>	*	Helppo kesäkukka. Kellanvalkoiset, tuoksuvat mykeröt koko kesän. 30–60 cm. Aur.	ab
87-16-2	SINILOBELIA kaplobelia / <i>Lobelia Compacta</i> -ryhmä	*	Tuttu, kaiken kesää kukkiva kesäkukka. 'Chrystal Palace'-lajikeen siemeniä. Esikasvatus.	b
87-16-2-1	RIIPPALOBELIA hänglobelia / <i>Lobelia Pendula</i> -ryhmä	*	Tuttu ampelikasvi. Runsas, pitkä kukinta. Versot noin 30 cm. Seoksessa sini- ja valkokukkaisia. Esikasvatus.	b
91-1-3-1	MAURINKIILTOMALVA rödmalva <i>Malva sylvestris</i> subsp. <i>mauritiana</i>	*	Komea kesäkukka. Pystyt, tukevat varret. Suuret, kiiltävät tummanpurppurat, tummasuoniset kukat pitkin vartta. Kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. 100–200 cm.	ab

93-23-1	MÖKINIHMEEKUKKA underblomma / <i>Mirabilis jalapa</i>		Perusta kotoisin oleva, pensastava kasvi. Kukat tuoksuvat etenkin öisin. Juurakot talveksi kellariin. 30–60 cm. Aur.	ab
		A.	Seoksessa pääasiassa keltakukkaisia.	ab
		B.	Punakukkainen.	ab
96-4-1	KIRJOKOHTALONKUKKA nemesia / <i>Nemesia strumosa</i>	*	Kukkatarhan väriläiskä. Kiitollinen ja runsaskukkainen ryhmäkasvi. Värioseos. 15–40 cm. Aur–pvar. Esikasvatus.	b
96-17	PERUNKOISO ballongblomma <i>Nicandra physaloides</i>	*	Kasvierikoisuus lämpimään paikkaan tai kasvihuoneeseen. Liilat kukinnot. Karkottaa tuholaisia kasvihuoneissa. "Pensasmainen kasvutapa, soveltuu kuivakukaksi." 60–80 cm. Aur. †	ab
96-19-1	VALKOTUPAKKA stor blomstertobak <i>Nicotiana glauca</i>	*	Voimakkaasti illalla ja yöllä tuoksuvat valkoiset, suppilomaiset kukat VI–IX. Esikasvatus. 30–80 cm. Aur. †	b
96-19-5	KORISTETUPAKKA blomstertobak <i>Nicotiana Sanderae</i> -ryhmä	*	Näyttävä kesäkukka kukkatarhaan ja astioihin. Punaiset kukat heinäkuusta syksyyn. 40–50 cm. Esikasvatus. Aur. †	b
96-19-6	NARSISSITUPAKKA narcisstobak / <i>Nicotiana sylvestris</i>	*	Komeimpia koristetupakoita. Pitkät, riippuvat, valkeat, yöllä tuoksuvat kukat VII–IX. 100–150 cm. Aur. †	b
96-19-4	KESSU bondtobak / <i>Nicotiana rustica</i>	**	Kessu eli "nurkantakunen". Hyvä, rehevä koristekasvi. Latvatertussa kellanvihreät torvimaiset kukat. 60–120 cm. Esikasvatus. Tuulensuojainen paikka, runsasravinteinen maa. Aur.	b
96-19-7	VIRGINIANTUPAKKA virginiatobak / <i>Nicotiana tabacum</i>		Tällä toisella oikealla tupakalla on kauniit, vaaleanpunaiset kukat. Esikasvatus. 60–120 cm. Aur. †	b
99-6-4	TARHAKÄENKAALI blodoxalis <i>Oxalis corniculata</i> var. <i>atropurpurea</i>	*	Viininpunainen käenkaali, keltaiset kukat. "Laji on alun perin kotoisin Kiinan Yunnanin maakunnasta, mutta levisi jo varhain silkkitietä pitkin ihmisen mukana Välimeren maihin." Kanta ap. Mallorcalta. Kylväytyy. 10–20 cm Aur. Erinomainen värikasvi.	a
100-6-17	OOPIMUMIUNIKKO opievallmo / <i>Papaver somniferum</i>	****	Ikivanha lääke- ja koristekasvi. Yksinkertaiset liilanpunaiset kukat tummalla silmällä. Kylväytyy. 50–100 cm. Aur.	a
100-6-17-2	PIONIUNIKKO pionvallmo <i>Papaver Paeoniflorum</i> -ryhmä	*	Näyttäväkukkainen unikko. Suuret (8–15 cm) kerrotut kukat. Kylväytyy. Aur.	a
103-14-1	PENSASPETUNIA vitpetunia / <i>Petunia axillaris</i>	*	"Maatiaispetunia", jolla valkoiset, yöllä tuoksuvat suppilokukat VI–IX. Varret jopa 80–100 cm. Aur. Esikasvatus.	b
103-14-4	VILLIPETUNIA violpetunia / <i>Petunia integrifolia</i>	*	Kuten edellä, mutta kukat pienemmät ja liilansiniset. Esikasvatus.	b
104-4-1	KELLOHUNAJAKUKKA klockfacelia / <i>Phacelia campanularia</i>	*	Kasvaa mätäsmäisesti, hyvä reunuskasvi. Syvänsiniset kellomaiset kukat. 15–25 cm. Aur.	a
110-2	SUKAHEINÄ skägg-gräs / <i>Polypogon monspeliensis</i>	*	Matala mättäitä muodostava heinä. Koristeelliset pehmeäkarvaiset tiheät tähkät. Menestyy kosteassa.	a
114-14-2	LIUSKAMIINANKÖYNNÖS spanska flaggan / <i>Quamoclit lobata</i>	*	Torvimaiset kukat tertuisa, nuppuisina punaisia ja auenneena keltaisia. "Parhaita kesäköynnöksiä." Lämmin kasvupaikka. 120–200 cm. Aur. Esikasvatus.	b
116-7	KEIJUNMEKKO törnrosas kjörstel <i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	**	Suosittu köynnös- ja ampelikasvi. Kukkii runsaasti punaisiin kukin IV–IX. Herttamaiset lehdet. Suojaisa kasvupaikka. Esikasvatus maaliskuussa. 2–3 m. Aur–pvar.	b
125-1	TORVIKUKKA trumpetblomma / <i>Salpiglossis sinuata</i>	*	Koisokasveihin kuuluva kesäkukka. Koristeelliset punakirjavat petunian tapaiset kukat. 50–75 cm. Aur.	b
125-2-21	KIRJOSALVIA broksalvia / <i>Salvia viridis</i>	*	Välimeren maista kotoisin oleva kasvi, jolla koristeelliset värikkäät, siniset, punaiset tai valkoiset ylälehdet. 30–60 cm. Aur. Lämpöä hakeva maa.	ab
131-1-2	TARHAKOHOKKI rosenglim / <i>Silene armeria</i>	***	Kiitollinen kesäkukka. Runsaasti ruusunpunaisia kukkaviuhkoja, kukkii lähes koko kesän. Kylväytyy. 30–60 cm. Aur.	a

137-2-1	ISOSAMETTIKUKKA stor tagetes / <i>Tagetes erecta</i>			Kesäistutusten suosikki. Pensasmainen kasvutapa. Kukinta heinäkuusta syksyyn. Aur-pvar. Esikasvatus.	b
		A.	*	Keltasävyjä.	b
		B.	**	Jättisamettruusu, jopa yli 100 cm!	b
137-2-4	RYHMÄSAMETTIKUKKA sammettagetes / <i>Tagetes patula</i>			Tuttu ryhmäkasvi. 2-4 cm leveitä kukkia riittää koko kesän. Aur-pvar. Esikasvatus.	b
		A.	*	Matala kerrottu punaoranssi lajike.	b
		B.	*	Kelta-oranssi. Kanta ap. Venäjältä peräisin.	b
137-2-5	KÄÄPIÖSAMETTIKUKKA liten tagetes / <i>Tagetes tenuifolia</i>		*	Sirokasvuinen, voimakkaasti haarova ja runsaskukkainen (20-30 cm). Pienehköt oranssinkeltaiset yksinkertaiset mykeröt. Kaunis reunakasvi myös kasvimaalle! Aur-pvar.	b
137-6-6	REUNUSPIETARYRTTI mattram / <i>Tanacetum parthenium</i>		*	Tunnetaan myös nimellä reunuspäivänkakkara. Hyvä leikkokukka. Kylväätyy. Lääkekasvi. 20 cm. Aur.	a
139-6	TITONIA inkakrage / <i>Tithonia rotundifolia</i>		*	Kookas (90 cm) kasvi, jolla daaliamaiset mykeröt VII-IX. Siemenet 'Torch'-lajikkeesta.	b
140-7-3	JÄNÖNAPILA harklöver / <i>Trifolium arvense</i>		lk	Viehättävä kuivien paikkojen luonnonkasvi. 10-30 cm. Kylväätyy. Aur. Kanta ap. Ruotsista.	a
141-2-2	ISOKÖYNNÖSKRASSI indiankrasse / <i>Tropaeolum majus</i>		**	Kiitollinen kesäköynnös. Kelta-puna-oranssi väriseos. Kukat syötäviä. Hallanarka. 200 cm. Aur-pvar.	ab
143-12-4	SAMETTIVERBENA skär hängverbena <i>Verbena elegans</i> var. <i>asperata</i>		*	Rentovartinen kesäkukka amppeleihin. Pieniä violetinpunaisia kukkia koko kesän. Esikasvatus.	b
145-3	ORVOKKI viol / <i>Viola</i> sp.			Kiitollinen kukkija. Käytännössä orvokit ovat monivuotisia, sillä jos viihtyvät paikallaan, kylväätyvät.	ab
		B.	**	"Kukat keskikokoiset tai suurehkot, värit sinisen ja violetin monissa sävyissä... useissa keltainen silmä...kukkivat pitkin kesää...luonnollisemman näköisiä kuin monet kauppan orvokit."	ab
146-1	SULOKELLO revklocka / <i>Wahlenbergia hederacea</i>		*	Viehättävä "murattilehtinen", matala, rento ja hento kellokukka. Amppeleihin ja kesäkukkalaatikon reunaan. Pvar.	ab

Puuvartiset kasvit – pv

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K	
16-10-14	VAAHTERA lönn / <i>Acer platanoides</i>	*** K-S	Hyvin itäviksi todettuja, Ilmajoella kasvavan ison, vanhan puun siemeniä. 10-20 m. I-IV(V). Aur-var.	C	
16-10-22	MONGOLIANVAAHTERA ginnalalönn <i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>		Puutarhan peruspensaita. Komea punaoranssi syysväri. 3-6 m. I-VI. Aur-pvar.	C	
		A.	*** E-S	Siemenet ovat Kemiönsaarelda.	C
		B.	*	Emopensas on kasvanut hyvin vyöhykkeellä VI.	C
			P-S		

40-10-1	SIPERIANHERNEPENSAS sibirisk ärtbuske <i>Caragana arborescens</i>	E-S	Perinteinen keltakukkainen, kesäkuussa kukkiva aidanne- ja koristepensas, myös pikkupuu. 3–6 m. I–VIII. Aur. Siemenissä runsaasti proteiinia (36 %) ja rasvaa.	H	
43-8-1	JAPANINRUUSUKVITTENI liten rosenkvitten <i>Chaenomeles japonica</i>	*** E-S	Oranssikukkainen, kesäkuussa kukkiva pikkupensas. Hedelmistä syksyllä sosetta. 0,5–0,8 m. I–II(III). Aur.	C	
46-6-1	ALPPIKÄRHÖ alpkllematis / <i>Clematis alpina</i>		Alpeilta kotoisin oleva sinikukkainen, alkukesällä kukkiva, kestävä köynnös. 3–4 m. I–IV(V). Pvar. †	C	
		A.	*** P-S	Kemiläinen vanha kanta – seassa saattaa olla jokunen siperiankärhökkin.	C
		B.	** K-S	Sinikukkainen.	C
46-6-1-1	SIPERIANKÄRHÖ sibirisk klematis <i>Clematis alpina</i> subsp. <i>sibirica</i>		Pohjoisessakin menestyvä, Siperiassa luonnonvaraisena kasvava köynnös. Kellankalkoiset, kellomaiset, nuokkuvat kukat. 3–4 m. I–V. Ravinteinen maa. Pvar. †	C	
		A.	E-S	Siemenet ovat Etelä-Suomesta.	C
		B.	** P-S	Menestynyt hyvin Oulussa jo 15 vuotta. Hieman punertavat kukat.	C
		C.	K-S	Kerrattukukkainen muoto.	C
46-6-2	TARHA-ALPPIKÄRHÖ klematis / <i>Clematis</i> Alpina-ryhmä		Suurikukkaisia risteymälajikkeita. Menestymisvyöhyke vaihtelee lajikkeittain. 2–4 m. I–V. Ravinteinen maa. Pvar. †	C	
		A.	** E-S	Siemenet ovat violetti- ja valkokukkaisista kärhöistä.	C
		B.	** E-S	Siemenet on kerätty liilanvärisestä kärhöstä.	C
		C.	** E-S	Siemenet on kerätty valkokukkaisesta kärhöstä.	C
46-6-25	KIINANKELTAKÄRHÖ gullklematis / <i>Clematis tangutica</i>	E-S	Kesä–heinäkuussa kukkiva keltakukkainen, kestävä kärhö. 2–5 m. I–V. Aur–pvar. †	C	
46-6-34	VIINIKÄRHÖ italiensk klematis / <i>Clematis viticella</i>	E-S **	Loppukesällä kukkiva kärhö. Tummansiniset kukat. Kosteaa, ravinteinen maa. 2–3 m. I–II(III). Aur–pvar. †	C	
51-5-6	AITAORAPIHLAJA häckhagtorn / <i>Crataegus grayana</i>	*** E-S	Leikattaviin pensasaitoihin, myös vapaasti kasvavaksi suureksi pensaaksi sekä pikkupuuksi. 3–6 m. I–VII. Aur.	D	
51-5-20	SIPERIANORAPIHLAJA sibirisk hagtorn / <i>Crataegus sanguinea</i>	*** P-S	Pohjoisessa ja monenlaisilla kasvupaikoilla menestyvä yksittäis- ja aidanpensas. "Komea punainen syysväri." 2–3 m. I–VII. Aur. Siemenet on kerätty Pellosta.	D	
68-1-5	PUNASAARNI rödask / <i>Fraxinus pennsylvanica</i>	** K-S	Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva saarni. Pystyhaarainen puu. 2–3-pariset lehdet. 10–20 m. I–III. Aur–pvar. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet on kylmäkäsitelty. "Täällä lakeudella kevähallat vievät lähes vuosittain ensimmäiset lehdet, mutta parin viikon sisällä kasvaa uudet eli ei näytä pahemmin häikähtävän pitemmistä kesäkuun kevät-hallaloistakaan."	C	
75-13	TYRNI hagtorn / <i>Hippophaë rhamnoides</i>	***	Hopealehtinen, kaunis pensas. Siementaimien marjomisominaisuudet vaihtelevat. Ravinteinen, läpäisevä ja kalkkipitoinen maa. 1–1,5 m. I–VI. Aur.	D	
80-16-1	JAPANINJALOPÄHKINÄ japansk valnöt / <i>Juglans ailanthifolia</i>	E-S	Jalopähkinät ovat eksoottisen näköisiä, harmaarunkoisia, kauniita, nopeakasvuisia ja usein monihaaraisia, leveitä puita. Paras yksittäispuuna. Lehdykät päältä kiiltäviä. 6–8 m. I–II. Aur. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet Helsingistä.	D	
80-16-3	AMERIKANJALOPÄHKINÄ grå valnöt / <i>Juglans cinerea</i>	E-S	Jalopähkinöillä on isot, 30–40 cm pitkät, parilehdykkäiset lehdet. 8–10 m. I–II. Aur. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet ovat Helsingin puistoista.	D	
80-16-4	MANTSURIANJALOPÄHKINÄ manchurisk valnöt <i>Juglans mandshurica</i>	E-S	Lehtien lehdykät ovat 7–18 cm pitkiä, päältä himmeitä, alta sinertävän vihreitä. 6–8 m. I–III. Aur. Tuore ja ravinteinen maa. Siemenet ovat Helsingistä.	D	

82-7-1	KALJUKULTASADE <i>alpugullregn / Laburnum alpinum</i>	*** E-S	Näyttäväkukintoinen koristepensas. Pitkät, keltaiset riip-puvat kukinnot kesäkuussa. 3–4 m. I–II. Aur. †	H
90-15-3	TARHAOMENAPUU <i>trädgårdsäppel / Malus domestica</i>		Vuoden 1992 maatiaiskasvi! Puutarhan peruspuu. 3–8 m. I–VI. Aur.	C
		A. **** E-S	'Antonovka'-lajikkeen siemeniä. Perinteinen, kestävä laji-ke, joka soveltuu erityisesti perusrungoksi.	C
		B. **** E-S	Siemeniä on kerätty 'Punakaneli'-omenoista sekä tunnistamattomasta lajikkeesta.	C
106-9-3	LÄNNENHEISIANGERVO <i>smällspirea / Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Yhdysvaltojen itärannikolta kotoisin oleva valkokukkainen (VI–VII), nopeakasvuinen pensas. 2–3 m. I–V. Aur–var.	A
106-9-3-2	PURPPURAHEISIANGERVO <i>Smällspirea / Physocarpus opulifolius</i>	** E-S	Siemeniä lännenheisiangervon tummalehtisestä 'Diabolo'-lajikkeesta. Siemenistä kasvaa ennalta arvaamattomassa suhteessa tummalehtisiä ja tavallisia vihreälehtisiä taimia sekä näiden välimuotoja.	A
107-10-3-3	SIPERIANSEMBRA <i>sibirisk cembratall</i> <i>Pinus cembra</i> subsp. <i>sibirica</i>	*** K-S	Pohjoisessakin menestyvä komea yksittäispuu, jonka suuret siemenet ovat arvostettua ravintoa Venäjällä. 10–15 m. (I)II–VII. Aur. Siemenet ovat Joensuusta.	C
107-10-12	MAKEDONIANMÄNTY <i>makedonisk tall / Pinus peuce</i>	**** E-S	Hyvä yksittäispuu, joka pysyy alas asti oksaisena. 6–8 m. I–IV(V). Aur.	C
112-7-6	KIRSIKKALUUMU <i>körsbärsplommon / Prunus cerasifera</i>	** E-S	Orainen pensas. Valkoiset kukat toukokuussa lehtien puhjetessa. "Keltainen, mauton lummarja. Kasvatat 3 metriä korkeiksi ja sopivat aidannekasveiksi. Metrin välein istutettuna näistä sulkeutuu este, josta hirvikään ei läpi mene." 1–3 m. I. Aur.	D
112-7-7	HAPANKIRSIKKA <i>surkörsbär / Prunus cerasus</i>	E-S	Kevät ja kukkivat kirsikkapuut! Siemenet on kerätty 'Varjomorelli'-lajikkeesta. 2–4 m. I–III. Aur.	D
112-7-8	LUUMU <i>plommon / Prunus domestica</i>		Menestyy ja tuottaa satoa eteläisimmässä Suomessa. Kuk-kii lehtien puhjetessa toukokuussa. 2–4 m. I–II(III). Aur.	D
		A. E-S	Siemenet on kerätty seuraavista lajikkeista: 'Julius', 'Herman', 'Reine Claude d'Oullins' ym.	D
		B. ** E-S	Siemenet on kerätty ruotsalaisesta suhteellisen uudesta 'Herman'-lajikkeesta. Luumut kypsyvät Etelä-Suomessa elokuun 1–2 viikolla. "Herman sinänsä on sininen ja itse täydellisyys."	D
114-13-1	PÄÄRYNÄ <i>pärön / Pyrus communis</i>		Kiiltävälehtinen ja pystykasvuinen pikkupuu. Runsasra-vinteinen, läpäisevä maa. 3–6 m. I–II(III). Aur.	C
		A. E-S ***	"Siemenet on kerätty kolmesta...Siperiasta tuoduista sie-menistä kasvatetuista puusta. Varmaan hyvä perusrun-goksi, täysin talvenkestävä. Hedelmät pieniä, hyvin hap-pamia. Noin 6 m korkea."	C
114-16-8	PUNATAMMI <i>rödek / Quercus rubra</i>	E-S	Pohjoisamerikalainen tammi. Kaunis syysväri. 10–20 m. I–II(III). Aur. Kerätty Helsingistä Töölönlahden rannalta.	C
119-2-5	KANADANRUUSU <i>labradorros / Rosa blanda</i>	**** E-S	Vaaleanpunaiset yksinkertaiset kukat. Kestävä luonnon-ruusu. Yli 100 vuotta vanhasta puutarhasta. 1,5 m. I–V. Aur–pvar.	C
119-2-19	ORJANRUUSU <i>nyponros / Rosa dumalis</i>	lk E-S	Jopa 3 metriä pystyjä versoja. Luonnossa lounais- ja etelärannikolla. Yksinkertaiset vaaleanpunaiset kukat. Kuivahko paikka. 2–4 m. I–IV. Aur.	C
119-2-45	METSÄRUUSU <i>kanelros / Rosa majalis</i>	lk P-S	Siro kotimainen luonnonruusu myös pohjoisen pihaille. Ruusunpunainen, yksinkertainen kukka, pienet pyöreät kiulukat. 0,5–2 m. I–VIII. Aur–pvar.	D
119-2-51	IHARUUSU <i>hartsros / Rosa mollis</i>	lk E-S	Kivikko- ja kalliorinteiden luonnonruusu. Yksinkertaiset ruusunpunaiset kukat VI–VII. Lounais-Suomessa luon-nonvarainen. 0,5–1,5 m. I–III. Aur.	D
119-2-55	NUKKERUUSU <i>dockros / Rosa nitida</i>	* P-S	Matala, kiiltävälehtinen ja piikikäs, juurivesoilla leviävä pikkuruusu. Menestyy myös kosteassa ja varjoisemmassa kasvupaikassa. Roosa kukka. 0,5–1 m. I–IV. Aur–pvar.	D

119-2-67	"KAINUUNRUUSU" pimpinellifoliaros <i>Rosa Pimpinellifolia</i> -ryhmä 'Kainuu'	P-S	'Kainuu'on KESKAS-löytö Kajaanin UKK-puistosta. Lehdistö on pimpinellamainen, mutta hieman rotevampi ja pitkälehdyykkäisempi. Kukat ovat 6–7 cm leveät, yksinkertaiset, puhtaan valkoiset. Kukkii ennen juhannusruusua. Siemenistä kasvaa samantapaisia, yksinkertaisia- ja valkokukkaisia pimpinellaruusuja.	D
121-2-80	KURTTURUUSU vresros / <i>Rosa rugosa</i> f. <i>rugosa</i>	** P-S	Kestävä ja kiitollinen ruusu myös pohjoiseen. "...kukat yksinkertaisia ja värvaihtelua punaisen eri sävyissä, joukossa joku valkoinenkin." Kauniit, isot ja terveelliset kiulukat. 0,5–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
119-2-81	TARHAKURTTURUUSU rugosaros <i>Rosa</i> "Havukka" (Rugosa-ryhmä)	*** K-S	Pitkään kukkiva ruusulöytö Pohjois-Suomesta. Emokasvilla yksinkertaiset, tumman sametinpunaiset kukat. 1–1,5 m. I–VIII. Aur.	D
122-6-10-2	KELTAVADELMA gula hallon <i>Rubus idaeus</i> f. <i>chlorocarpus</i>	lk P-S	Luonnonvaraisenakin kasvava vadelman keltamarjainen muoto. I–VII. Aurinkoinen, tuore ja ravinteinen kasvupaikka.	
125-4-4	MUSTASELJA fläder / <i>Sambucus nigra</i>	*** E-S	Valkokukkainen heinäkuussa kukkiva rehevä pensas. Kulkista saa hyvää "Fläderblom"-seljankukkujuomaa. 2–3 m. I–II. Aur–pvar.	D
127-6	PALSAMIKÖYNNÖS fjärilsranka / <i>Schisandra chinensis</i>	*** E-S	Tuoksuva kaksikotinen, tukeen kiertyvä köynnös. Marjat ovat syötäviä. Tuotu ap. Amurilta 1976, kotiutunut hyvin Suomeen. 2–5 m. I–?. Aur–pvar, ravinteinen maa. Vaatii 3 kk pituisen kylmäsäätelyn.	C
131-14-3	PUNAKOISO besksöta / <i>Solanum dulcamara</i>	lk E-S	Luonnonvarainen, tukeen kiertyvä köynnös. Pienet violetit koisonkukat. 1–3 m. I–VI. Aur–var. †	C
132-10-18	HELMIPIHLAJA pärldrönn / <i>Sorbus koehneana</i>	* E-S	Kiinasta kotoisin oleva pikkupuu, jolla on sirot, pitkulaiset ja kapeat pihlajanlehdet. 2–3 m. I–II. Aur.	D
136-6-3	PUISTOSYREENI norrländssyren / <i>Syringa x henryi</i>		Siemeniä kotimaisista lajikkeista. 2–4 m. I–VI(VII). Aur–pvar.	C
		C. E-S	Siemeniä Turusta.	C
136-6-5	UNKARINSYREENI ungersk syren / <i>Syringa josikaea</i>	* K-S	Pysty, jäykkähaarainen pensas. Tumman sinipunaiset kukinnot kesäkuussa. 2–4 m. I–VI(VIII). Aur–pvar.	C
138-11-2	KANADANTUIJA tuja / <i>Thuja occidentalis</i>	**** E-S	Ainavihanta, varjossakin menestyvä pikkupuu. "Kasvanut 50–60 vuotta meidän pihalla. Emokasvi 5-metrinen, tiheä ja kartiomainen." 3–12 m. I–V. Pvar–var, tuore tai kostea maa. †	C
142-4	JALAVA alm / <i>Ulmus</i> sp.	E-S	Ilmeisesti kyseessä on puistojalava. Tuore, ravinteinen kasvupaikka. 7–14 m. I–II(III). Aur.	C
144-4-10	VILLAHEISI parkolvon / <i>Viburnum lantana</i>	**** E-S	Pystyhaarainen, kestävä pensas ravinteiselle paikalle metsänreunaan tai metsäpuutarhaan. 2–3 m. I–V. Aur–pvar. †	D
144-4-13	KOIRANHEISI skogsolvon / <i>Viburnum opulus</i>	lk	Luonnonvarainen, kestävä koristepensas. Näyttävä valkoinen kukinta VI. 2–4 m. I–VI. Pvar. †	D
145-8-4	TARHAOJUKKAVIINI labruskanadruva <i>Vitis Labruscana</i> -ryhmä	E-S	Tukeen kiertyvä köynnös ja ravintokasvi. Rypäleet ehtivät kypsyvät Suomessa vain lämpöisinä kesinä. 2–4 m. I–II. Aur–pvar.	C
		E-S	'Beta'-lajikkeen siemeniä.	C
		*** E-S	'Piimäki'-lajikkeen siemeniä.	C
		** K-S	'Zilga'-lajikkeen siemeniä.	C
145-8-5	TÖRMÄVIINI doftvin / <i>Vitis riparia</i>	** E-S	Kiipeää kärhien avulla. Ei tarvitse leikkaamista. "Roikkumaan räystäistä, pimentämään ikkunat ja kiertämään niin talon ulko- kuin sisänurkkia." Pienet rypäleet. 2–5 m. I–III. Aur.	C

Syötävät kasvit – sk

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
19-13-3	YRTTI-IISO anisisop / <i>Agastache foeniculum</i>		Aniksenmakuinen tee- ja mausteyrtti. Etelässä yleensä monivuotinen. 50–80 cm. Aur.	ab
		A.	Violettikukkainen.	ab
		B.	*** Valkokukkainen.	ab
19-13-5	KOREANIISO koreansk anisisop / <i>Agastache rugosa</i>	**	Sinikukkainen iiso. "Hieno lakritsan tuoksu, teekasviyrtti ... houkuttaa pieniä hyönteisiä." 90 cm. Aur.	ab
21-6-5-7	ILMASIPULI luftlök / <i>Allium Proliferum</i> -ryhmä	**** E-S	Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Pikkusipulit kasvavat varsien (50 cm) päihin. Myös aikaisin kasvavat sipulinversot syötäviä. Voimakkaan makuinen. Mv. Aur. Annoksessa 12 pikkusipulia. Maatiaiskanta.	a
21-6-11	PILLISIPULI piplök / <i>Allium fistulosum</i>	***	Vuoden 2002 maatiaiskasvi! Ns. talvisipuli, josta saadaan sipulinvarsia jo aikaisin keväällä. Varsien päähän (50–60 cm) kasvavat pyöreät, vaaleat kukinnot. "Kiva kukkapenkissäkin." Mieto. Mv. Aur.	a
21-6-31	VALKOSIPULI vitlök / <i>Allium sativum</i>		Voimakkaan makuinen ja monia terveysvaikutuksia omaava sipuli. Menestyy myös pohjoisessa.	a
		A.	*** "Ristijärvi" – vanha kainuulainen kanta. Istutus varhain keväällä kynsi kerrallaan. Kylmäkäsitelty.	a
		B.	** 'Aleksandra' – nk. talvi Valkosipuli, joka laitetaan maahan jo syksyllä. Isot kynnet. Annoksessa on itusilmuja, jotka voidaan kylvää myös keväällä. Kasvatus sipuleiksi kestää 2–3 vuotta. Versot leivänpäälle. Aur. "Lajike on peräisin vuosisadan alun Pietarista, josta sen on tuonut Suomeen, Pertunmaalle, Aleksandra-niminen rouva."	a
21-6-31-1	HELMIVALKOSIPULI ormlök <i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	*** E-S	Helsingin Falkullan viljelypalsta-alueella "iät ja ajat" kasvatettu kanta. Talvi Valkosipulin muunnos. Annoksessa itusilmuja. "Käytän versoja ruohosipulin tapaan. Annan sipulien kasvaa samassa paikassa, jolloin ne jäävät mitättömän kokoisiksi, mutta tuottavat joka kevät helposti uuden lehtisadon nautittavaksi."	a
21-6-32	RUOHOSIPULI gräslök / <i>Allium schoenoprasum</i>	lk E-S	Tuttu monivuotinen, mieto sipuli. Tiheät lehtimättäät 20–40 cm korkeita. Aur.	a
25-6-1	VÄINÖNPUTKI kvanne / <i>Angelica archangelica</i>	**	Lapin aromikas ja terveellinen luonnonkasvi. Nuoret versot vihannesten tapaan. "Kasvaa mieluiten puolivarjossa ja nostaa vihreät lehtensä lumen alta esiin jo varhain keväällä. Kasvi on parhaimmillaan keväällä, jolloin sen lehtiä ja vartta kannattaa ottaa käyttöön. ...myös kukat voi keittää ja syödä kukkakaalin tapaan." Houkuttelee hyödyllisiä petohyönteisiä. "Parhaita seurattavia kasveja lapsiperheen pihalle." 2 m. Aur–pvar.	D
29-12-4	PARSA sparris / <i>Asparagus officinalis</i>		Viljelty Suomessa jo 1700-luvulla. Kukkapenkissäkin kauris. 80–100cm. Aur.	a
		A.	*** "Hyviä ovat olleet." Jo kauan viljeltyssä ollut lajike.	a
		B.	* Siemeniä 'Mary Washington' -lajikkeesta.	a

31-7	TARHAMALTSA trädgårdsmålla / <i>Atriplex hortensis</i>	**	Vanhanajan "pinaatti". Lehtien maku on parhaimmillaan ennen kukintaa. Myös näyttävä koristekasvi. Ilmeisesti tummanpunainen muoto. Yv, kylväytyy. 100–150 cm.	a
31-14-2	KAURA havre / <i>Avena sativa</i> "Savitaipale"	****	Mustakuorinen maatiaiskaura. 70–100 cm. Annos 30 g.	a
35-12-6	KASKINAURIS rova / <i>Brassica rapa</i>		Vuoden 1990 maatiaiskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hieta- tai hiekkamaa paras. Pitää tuhkasta.	a
		A.	**** "Eno" – vanha suomalainen kaskinauriskanta. Annos 3 g.	a
		C.	**** "Sulon nauris" – vanha kainuulainen, Sotkamosta lähtöisin oleva kaskinauriskanta. Keltainen ja litteä. Ollut aikaisemmin "Ristijärvi" – nimellä.	a
41-9	KUMINA kummin / <i>Carum carvi</i>	lk	Ikivanha luonnonvarainen maustekasvi, leivän, juuston ja viinan mausteeksi. Kv. Aur. Aromikas kanta Luhangasta.	a
44-4-3	HYVÄNHEIKINSAVIKKA lungmålla <i>Chenopodium bonus-henricus</i>	***	Monivuotinen, 40–60 cm korkea vanhanajan "pinaatti". Kaunis koristekasvinakin. Runsasravinteinen maa. Aur-pvar.	a
47-13	ROHTOKUIRIMO skörbjuggsört / <i>Cochlearia officinalis</i>	*	Villivihannes ja -yrtti. Hyvin C-vitamiinipitoiset lehdet ruusukkeena. Kaksi- tai monivuotinen. Lämpösevä maa. 10–30 cm.	a
49-15	KORIANTERI koriander / <i>Coriandrum sativum</i>	*	Kuivatut siemenet mausteeksi. Yksivuotinen. Kylväytyy. Hyvä mesikasvi. 30–60 cm. Aur.	a
53-1-3-4	TALVIKURPITSA vinterpumpa / <i>Cucurbita pepo</i>	*	Hedelmä vihreä/keltainen, soikeanpyöreä. Lyhyt esikasvatus. Aurinkoinen sekä runsasravinteinen kasvupaikka.	ab
55-12-2	PORKKANA morot / <i>Daucus carota</i>	*	"Pitkä ja kapea, mehukas, punertavakuorinen porkkana. Tahtoo ruveta kukkimaan jo ensimmäisenä kesänä."	a
71-13	SOIJAPAPU sojaböna / <i>Glycine max</i>		Virolaisen 'Saarenmaa'-lajikkeen siemeniä. Ehtii tuottaa siementä ainoastaan eteläisimmässä Suomessa. Kokeilemisen arvoinen uusi lajike. Kylvö lämpimään, hyvään puutarhamaahan, kuten pensaspapu. Aur. GMO-vapaa.	a
85-9	LIPERI libbsticka / <i>Levisticum officinale</i>		Vuoden 2010 maatiaiskasvi! Voimakaskasvuinen ja -arominen, perinteinen liemiyrtti. 150–200 cm. Aur-pvar.	ab
		A.	**** Ikivanha kanta Etelä-Suomesta.	ab
82-9-1-2	KERÄSALAATTI huvudsallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-ryhmä	*	Pehmeälehtinen, maukas, löysäkeräinen keräsaatti. "Tekee helposti omaa siementä, jos kerät jäävät liian pitkäksi aikaan maahan."	ab
95-7	SAKSANKIRVELI spansk körvel / <i>Myrrhis odorata</i>		Perinteinen keittiöyrtti. Koko kasvissa aniksen maku. Parhaimmillaan tuoreena. Mv. 50–150 cm. Aur-pvar.	D
		A.	**** Hyvin vanha kanta.	D
101-10	PALSTERNAKKA palsternacka / <i>Pastinaca sativa</i>		Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. Kv. Aur. Erinomainen hyönteiskasvi.	a
		A.	**** Vanha luontoon villiintynyt kanta Taalintehtaalta.	a
		B.	* 'White Gem' -lajikkeen siemeniä.	a
		C.	*** Ilm. Porkkalan miehitysajalta oleva villiintynyt kanta.	a
106-8-3	TOMATILLO tomatillo / <i>Physalis philadelphica</i>	**	Tomaatinsukuinen kasvi kasvihuoneeseen. Paljon keltaisia hedelmiä, joita syödään ainoastaan keitettynä. Salsakastikkeiden raaka-aine. 60–80 cm. Aur.	b
116-2-3	TARHARAPPERI matrabarber / <i>Rheum rhubarbarum</i>		"...sitä suurempi, mitä parempi maa ja aika ajoin sille tekee hyvää istutus uuteen hyvään maahan." Aur-pvar. Ominaisuudet eivät välttämättä periydy siemenjälkeläisiin samanlaisina. Kestäviä kantoja kuitenkin ovat.	A
		A.	**** "Helsinki" – 65 vuotta viljelty kanta Helsingistä. "Hyvin satoisa. Varret ovat paksut ja väriltään punavihreät."	A
		B.	**** "Lehtiruoti on rapea, ohutkuorinen ja mehevä." 80 vuotta viljelty aikainen ja hyvänmakuinen kanta Ylöjärveltä.	A

		C.	**** K-S	"Paksuvartinen, mehevä, hapan – punainen juuresta, kookas."	A
		D.	**** P-S	"Alavieskalainen"	A
		E.	**** P-S	"Kempeläläinen"	A
		F.	****	"Höyhtyä" – lähes 50 vuotta viljelty kanta. "Isokokoinen, hapan. Varret punertuvat jonkin verran."	A
123-3-7	PUNAHIERAKKA rödåbrad syra / <i>Rumex sanguineus</i>		*	Viinisuloahainäksi kutsuttu koristeellisen punaruotinen salaattivihannes. Kaksi- tai monivuotinen. Pvar.	a
128-4-1	MUSTAJUURI svartrot / <i>Scorzonera hispanica</i>		*	Monivuotinen, mustakuorinen, mieta ja terveellinen juures. "Kasvatan mustajuurta kaksivuotisena täällä pohjoisessa, koska yhtenä kesänä tulee vain hyvin ohuita juuria. Toisena kesänä juuri paksuuntuu mukavasti, kukkiikin runsaasti. Kestää hyvin talven, itää helposti."	a
128-7	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>		**** P-S	"Routaruis" Kainuun Ristijärveltä. Hyvin pensastuva, satoina ja pitkäkortinen (150–200 cm) maatiaiskanta. Annos 50 g. Kysy tarvittaessa isompaa annosta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen, V–VI-vyöhykkeille.	a
140-1	KAURAJUURI havrerot / <i>Tragopogon porrifolius</i>		*	Kaksivuotinen vanha viljelykasvi. Miedot juuret esim. keittoihin. Keltaiset kukat.	a
		A.	*	Siemeniä 'Mammoth Sandwich Island' -lajikkeesta	a
		B.	*	Siemeniä 'Vegetable Oyster' -lajikkeesta.	a
144-5-2	HÄRKÄPAPU 🐛 bondböna / <i>Vicia faba</i>			Vuoden 2000 maatiaiskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. 70–100 cm. Annos 50 g.	a
		A.	****	"Savitaipale". Maatiaiskanta, jolla on keskikokoiset, vaaleanruskeat ja violetit pavut. Perinteinen rokkapapu. Savitaipale on maatiaiskanta, mikä tarkoittaa, että pavuissa on paljon vaihtelua. Kannan jalostamista on helppo itse jatkaa valitsemalla lisäykseen omaa makuun miellyttäviä pulleita papuja. Vaaleat pavut miedompia, violetit pavut vahvempia ja ruskeat pavut karvaamman makuisia.	a
		B.	****	"Kaulion valkea". "Savitaipaleesta" erotellut vaaleat pavut, jotka ovat tummia miedompia. Vaaleista pavuista voi kasvaa myös tummempia papuja. Kanta voi ylläpitää valitsemalla lisäykseen aina vaaleita papuja.	a

Vihannesten luomusiemenet

Välitämme seuraavia vihannesten luomusiemeniä. Siemenet ovat siementuotantotarkastettuja ja luomusertifioituja. Annokset **2,50 €/ kpl**. Joudumme veloittamaan alla olevat annokset normaalisti myös siementen kerääjiltä. Näitä ei siis koske siementen vaihto-oikeus.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Kuvaus	K
25-5-1	TILLI 'Diana' 🐛🦋 dill / <i>Anethum graveolens</i>	Kruunutilliksi sopiva tasainen lajike, jolla pienet nätit kukinnot. Hyvä lehtisato. Annos: 2000 s.	a
33-10-4	PUNAJUURIKAS 'Robuschka' rödbeta / <i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	Geneettisesti sama lajike kuin Detroit 2. Sileät juurikkaat. Yksituinen. Varastointiin. Demeter-siemen. N. 65 vrk. Annos: 250 s.	a
35-12-5-4	VALKOKAALI 'Jögeva' vitkål <i>Brassica oleracea</i> Capitata-ryhmä	Virolainen, keskivarhainen, vaalea kaalilajike, joka soveltuu erityisesti hapankaalin valmistukseen. Sadonkorjuukypsä 130–140 vrk taimettumisesta laskien. Pyöreät tai hieman litistyneet kaalinpäät painavat 3,0–3,5 kg. Annos: 1 g (250 kpl).	b

35-12-5-5	RUUSUKAALI 'Groninger' brysselkål <i>Brassica oleracea</i> Gemmifera-ryhmä	N. 135 vrk. Kohtalaisen tasainen avopölytteinen lajike, sato syysmarraskuussa. Pyöreät, toisinaan litteänpöyreät kerät. Kerät tiheässä, joten sadonkorjuu voi olla hidasta. Esikasvatus huhtikuussa. Syvämluntainen, savensekainen maa. Annos: 50 s.	b
35-12-5-6	KYSSÄKAALI 'Blaril' kålrabbi <i>Brassica oleracea</i> Gongylodes-ryhmä	N. 60 vrk kylvöstä. Violettikuorinen suosittu lajike, kasvaa isoksi puutumatta tai halkeamatta. Kestää varastossa. Esikasvatus tai kylvö suoraan avomaalle toukokuussa. Kalkittu, ravinteinen, savensekainen maa. Demeter-siemen. Annos: 50 s.	ab
35-12-5-9	KURTTUKAALI 'Grüfwi' savojkål <i>Brassica oleracea</i> Sabauda-ryhmä	N. 90 vrk istutuksesta. Pakkasta kestävä talvityyppi. Tummanvihreä, voimakkaasti näkyvät suonet. Ulkolehdet laajat, joten vaatii harvan istutuksen. Esikasvatus huhtikuussa. Ravinteinen maa. Annos: 50 s.	b
35-12-5-10	LEHTIKAALI 'Westland Winter' grönkål <i>Brassica oleracea</i> Sabellica-ryhmä	Tummanvihreä, kylmänkestävä lajike n. 60 cm. Lehdet poimuttuvat tiiviimmin kasvukauden lopulla. Terve ja hyvä lajike. Esikasvatus tai kylvö kesäkuussa. Hyvä puutarhamaa. Annos: 100 s.	ab
55-12-2	PORKKANA 'Fanal' morot / <i>Daucus carota</i>	N. 120 vrk. Paras varastolajike avopölytteisistä Nantes-lajikkeista, ei kuitenkaan tasaisuudeltaan ja satoisuudeltaan hybridien veroinen. Toimii paremmin Pohjois-Suomessa. Saattaa katkeilla käsiteltäessä. Annos: 1000 s.	a
58-10	RUCOLA sandsenap / <i>Diplotaxis tenuifolia</i>	Italialainen rucolasalaatti eli isohietasinappi. Hyvin liuskaiset lehdet, voimakas maku. Hidas alkukehitys, mutta saattaa talvehtia avomaalla. Annos: 1 g.	a
82-9-1-2	KERÄSALAATTI 'Sylvestra' huvudsallat <i>Lactuca sativa</i> Capitata-ryhmä	Isokko, ohutlehtinen ja löyhähkö kerä. Viljelyvarma. Kasvu aika n. 64 vrk. Annos: 100 s.	ab
82-9-1-3	TAMMENLEHTISALAATTI ekbladssallad 'Till' <i>Lactuca sativa</i> Crispa-ryhmä	Muistuttaa vihreää tammenlehteä, mutta pitkäliuskaiset lehdet. Tiivis kasvi, joka avomaalla tulee noin 25 cm korkeaksi. Ei kuki herkästi. Keskeltä rapea, mieto ja hyvänmakuinen. Varhain keväällä myös kasvihuoneessa. Kasvu aika 65 vrk. Annos: 200 s.	a
104-7-5-2	PENSASPAPU 'Vaia' buskböna <i>Phaseolus vulgaris</i> var. <i>nanus</i>	Virossa 1991 jalostettu, aikainen, pystykasvuinen, 35–45 cm korkea pensaspapu. Palko on kalvoton ja säikeetön (n. 16 cm). Erittäin hyvänmakuinen niin tuoreena kuin säilötyinäkin. Vastustuskykyinen laikkutaudille. Lämmin kasvupaikka ja hyväravinteinen, kuohkea maa. Kylvetään lämpimään maahan. Hallanarka. Harso auttaa alkukasvatuksessa. 60 vrk. Annos: 25 g, riittää noin 5 metrille.	a
103-13-2	SILOPERSILJA slätpersilja / <i>Petroselinum crispum</i> var. <i>neapolitanum</i>	Sileälehtinen persilja. Voimakaskasvuinen, kylmänkestävä ja talvehtiva lajike. Demeter-siemen. Annos: 2000 s.	a
108-6-5-1	SILPOYDINHERNE 'Aamisepp' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	Virolainen, keskivarhainen, makea herne. 50–60 vrk taimettumisesta kukintaan. 120–150 cm korkea ja siten myös satoisa. Palossa on 8 siementä. Resistentti <i>Ascochyta</i> -laikkutaudille. Erittäin hyvän makuinen ja pitkään satoa antava herkkuheerne. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille.	a
108-6-5-2	SILPOYDINHERNE 'Valma' märgärt / <i>Pisum sativum</i>	Virolainen aikainen lajike, taimettumisesta vain 40–58 vrk sadonkorjuuseen. Matalakasvuinen (35–65 cm). Keskikokoisissa paloissa (7–9 cm) jopa 9 siementä. Hyvänmakuinen, kohtuullinen kestävyys laikkutaudille. Annos: 25 g, riittää noin 5 rivimetrille.	a
115-5-3	RETIISI 'Jögeva 169' rädisa <i>Raphanus sativus</i> Radicula-ryhmä	Virolainen erittäin aikainen retiisilajike, vain 20–24 päivää sadonkorjuuseen. Kasvaa hyvin viileissäkin olosuhteissa. Kirkkaan punainen ja muodoltaan pyöreä. Sietää yleensä hyvin kuivuuden vaihtelua eikä ole herkkä halkeilemaan. Annos: 10 g.	a

Siemeniä ylläpitoviljelyyn

Välitämme seuraavia siemeniä niille henkilöille, jotka sitoutuvat ylläpitoviljelyyn. Tämä tarkoittaa sitä, että **siementen tilaaja lähettää kasvin siemeniä takaisin Maatiaiselle 3 kertaa seuraavan 5 vuoden aikana ja juuresten kohdalla 2 kertaa 5 vuoden aikana**. Myöhemminkin niitä toki saa lähettää. Kasvattaja myös ilmoittaa Maatiaiselle (siemen@maatiainen.fi) jos haluaa lopettaa kasvin viljelyn, niin tiedämme etsiä uusia ylläpitäjiä tilalle. Tämä sen vuoksi, että lähettämämme arvokkaat siemenkannat säilyvät ja lisääntyvät ja vähintäänkin tiedämme, mistä voimme kysyä siemeniä. Ylläpitoviljelyyn tilattavat siemenet merkitään tilauslomakkeeseen omaan kohtaansa. Siemenviljelyohjeet tulevat tilauksen mukana. Näitä kasvikantoja saattaa taas myöhemmin tulla yleiseenkin välitykseen, kunhan siemeniä saadaan riittävästi.

Tilaus nro	NIMI – Namn / Tieteellinen nimi	Ikä	Kuvaus	K
21-6-34Y	KÄÄRMEENLAUKKA skogslök / <i>Allium scorodoprasum</i>	lk	Viikinkien mukanaan levinnyt, hentoa valkosipulia muistuttava sipuli. Nuoret varret mausteeksi. Annoksessa itusilmuja. Kotimainen luonnonkanta Kemiönsaarelta.	a
25-6-1Y	VÄINÖNPUTKI kvanne / <i>Angelica archangelica</i>	lk	Lapin aromikas ja terveellinen luonnonkasvi. Nuoret versot vihannesten tapaan. Houkuttelee hyödyllisiä petohyönteisiä. 2 m. Ravinteinen, kosteutta pidättävä maa. Aur–pvar. Hyönteispölytteinen. Risteytyy muiden lähellä kasvavien väinönputkien kanssa. Kotimainen luonnonkanta Pudasjärveltä Pohjois-Suomesta	D
28-3-1Y	ISOTAKIAINEN stor kardborre / <i>Arctium lappa</i>	lk	Melko harvinainen vanhan kulttuurin seuralaislaji. Rohdos- ja hyötykasvi. Villivihanneksenakin käytetty. "Kuorittuja nuoria varsia voidaan käyttää parsan tapaan." Juuria käytetään Japanissa (<i>gobo</i>) ravinnoksi ja lehtiä pinaatin tapaan. Kotimainen luonnonkanta Kaarinasta Kuusiston piispanlinnan raunioilta. 90–200 cm. Ravinteinen, syvämultainen maa. Kv–mv. Aur. Risteytyy muiden lähellä kasvavien isotakiaisten kanssa / 800 m varoetäisyys.	A
35-12-6Y	KASKINAURIS rova / <i>Brassica rapa</i>		Vuoden 1990 maatiaskasvi! Ohran ohella vanhimpia viljelykasvejamme. Lämmin, multava hietä- tai hiekamaa paras. Pitää tuhkasta. Siemenviljelyssä (2. kesänä) huomioitava varoetäisyys (1 km) muihin naurislajikkeisiin sekä myös muihin tämän lajin (<i>B. rapa</i>) kasveihin: pinaattikiinankaali, mitzuna, rypsi, kiinankaali, vihannessinappi ja tatsoikaali.	a
		B. ****	"Vienankarjala" – vanha sodan aikana Karjalasta tuotu kaskinauriskanta. Enimmäkseen keltakuorisia ja jonkin verran sini- ja kirjavakuorisia. Sama kuin aikaisemmin "Vienä"-nimellä ollut kanta.	a
37-6-1Y	LIUSKAMERISINAPPI strandse nap <i>Cakile maritima</i> subsp. <i>baltica</i>	lk	Harvinaisehko, luonnonvarainen merenrantahietikoiden ja levävallien kasvi. Vaaleanpunaiset kukat. Yv. 15–40 cm. Ravinteikas maa. "Kasvia voi käyttää rucola-salaatin tavoin, mutta maku on voimakkaampi." Kotimainen luonnonkanta Turun saaristosta.	ab
51-2-3Y	EUROOPANMERIKAALI strandkål / <i>Crambe maritima</i>	lk	Sinivihreät, kaalimaiset lehdet. Valkoiset kukinnot. Sekä ravinto- että koristekasvi. "Nuput voi syödä parsakaalin tavoin." Kasvaa luonnonvaraisena rannikon levävalleilla. Kasvupaikkavaatimukset kuten parsalla ja raparperilla, ravinteinen, hiekkapitoinen maa. Aur. Mv. 30–75 cm. Kotimainen luonnonkanta Turun saaristosta. Siemenviljelyssä tarvitaan useampi yksilö ja suositellaan vähintään 200 m etäisyyttä muihin merikaaleihin.	A
72-15Y	KÖYNNÖSPINAATTI rankspenat / <i>Habltzia tamnoides</i>	****	Vanha köynnös- ja hyötykasvi. Voi kasvaa jopa 4 m korkeiseksi. Lehtiä käytetty pinaatin tapaan. Kylmäkäsitteily. Mv. Aur–pvar. Kanta ap. Turun Kuralasta.	C

80-1Y	MORSINKO vejde / <i>Isatis tinctoria</i>	lk		Ikivanha värikasvi. Indigonsinistä värjäreille ja muutenkin komea, keltakukkainen kasvi. 40–100 cm. Kv. Kylväytyy. Aur. Kotimainen kanta. Siemeniä luonnonvaraisista yksilöistä Turun saaristosta. Risteytyy muiden lähistöllä kasvavien morsinkojen kanssa.	A
101-10Y	PALSTERNAKKA palsternacka / <i>Pastinaca sativa</i>			Ikivanha lääke- ja ravintokasvi. Syötävät juuret säilyvät talven yli maassa. Kv. Aur. Hyönteispölytteinen. Siemenviljelyssä (2. vuotena) etäisyys muihin palsternakkalajikkeisiin, myös villiintyneisiin vähintään 500 m.	a
		A.	****(*)	Vanha ap. Muuruvedeltä kotoisin oleva kanta. Jo 20 vuotta kasvatettu Sonkajärven Koirakoskella.	a
	HERNEET ärt / <i>Pisum sativum</i>			Ikivanha ja monimuotoinen viljelykasvi. Herneet ovat itsepölytteisiä. Periaatteessa eri hernelajikkeita voi kasvat- taa lähekkäin, mutta koska hyönteiset voivat aiheuttaa risteytymistä, suositellaan siemenviljelyssä 20 m etäisyyttä. Kosteutta pidättävä, multava savi- tai hietamaa. Aur.	a
108-6-5Y	SILPOYDINHERNE märgärt / <i>Pisum sativum</i>			"Pärnun Sokeri" – korkeakasvuinen (150–200 cm) lajike. Pitkät palot, vihreät makeat herneet, valkoiset kukat. Siemenet on ap. ostettu paikalliselta kasvattajalta Pärnun torilta 1994.	a
108-6-9Y	TARHAHERNE märgärt / <i>Pisum sativum</i>		****	"Kerimäki" – vanha rokkaherne Kerimäeltä! Palot lyhyitä (4–5 cm), herneet keltaiset, pyöreät ja pienet. Kukat pienet, valkoiset. 150–200 cm. "Ihan helppo viljeltävä kunhan vaan ajoissa muistaa tukea. Meillä kasvaa savipohjaisessa multamaassa. Tuleentunut siemen on keltainen eikä kovinkaan suuri. Tänä kesänä vielä pienempi, kun kuivaa oli ja laiskansorttinen kastelija. Pakkastakin ihan mukavasti kestää. Eilen söin viä hernettä maalta (20.10) ! Herneestä suuri osa menee suoraan lapsväen suihin maalta, mutta kyllähän siitä on rokkaakin keitelty."	a
123-3-5Y	PINAATTIHIERAKKA spenatskräppa / <i>Rumex patientia</i>		****	Vanha, lähes käytöstä poistunut lehtivihannes, jonka lehtiä voi käyttää pinaatin tapaan. Tämä "Fredrika"-kanta on peräisin J. L. Runebergin 1800-luvun puutarhasta. Hyönteispölytteinen, risteytyy muiden lähellä kasvavien pinaattihierakoiden kanssa.	A
128-7Y	KASKIRUIS råg / <i>Secale cereale</i>		**** P-S	"Routaruis" Kainuun Ristijärveltä. Hyvin pensastuva, satoina ja pitkäkörtinen (150–200 cm) maatiaiskanta. Suositellaan erityisesti Pohjois-Suomeen, V–VI-vyöhykkeille. Suositeltava ala ylläpitolviljelyyn on vähintään 3–5 aaria. Lähetämme tälle alalle tarvittavan siemenmäärän. Annos: 5 kg, hinta 8 € Kysy tarvittaessa isompaa määrää. Siemenviljelyssä vähintään 200 m varoetäisyys muihin ruislajikkeisiin.	a
131-8Y	SOKERIJUURI Sockerrot / <i>Sium sisarum</i>		****	Harvinainen, monivuotinen, makean juurensa takia aikoinaan viljelty kasvi. Ap. vanha ruotsalainen kanta, joka ehti tehdä siemeniä Keski-Suomessa. Hyönteispölytteinen.	ab
131-14-7Y	TOMAATTI tomat / <i>Solanum lycopersicum</i>			Taimikasvatus 7–8 viikkoa ennen ulosistutusta. Lämmin paikka tai seinusta. Uudet tomaattilajikkeet eivät yleensä risteidy keskenään. Sen sijaan lajikkeet, joiden kukissa on pitkävartaloisen emi eli luotti näkyy kukan keskellä, voivat risteytyä. Tällaisia ovat mm. sellaiset vanhemmat lajikkeet, joiden lehdet muistuttavat perunaa sekä luonnonlaji "currant-tomaatti" (<i>S. pimpinellifolia</i>).	b
		A.	**** E-S	"Potatmoatomatti" – yli 60 vuotta Savitaipaleelle viljelty tomaatti. Lehdet muistuttavat perunan lehtiä. "Vaatimaton kasvattaa, aikainen lajike, maukkaat tomaatit." Myös avomaalle. Voi viljellä uudempien tomaattilajikkeiden lähellä, mutta ei muiden "perunalehtisten" lajikkeiden kanssa.	b

144-5-2Y	HÄRKÄPAPU bondböna / <i>Vicia faba</i>		Vuoden 2000 maatiaskasvi! Härkäpapu on vanha viljelykasvi koko maailmassa. Hyvä valkuaiskasvi. Ei ole kylmänarka. Korkeus 70–100 cm. Sopiva ala ylläpito-tiljelyyn on 0,5–1 aaria. Lähetämme tälle määrälle tarvittavan siemenmäärän. Hyönteiset risteuttävät lähekkäin kasvavia härkäpapuja. Suositeltava varoetäisyys muihin härkäpapurviljelyksiin vähintään 300 m. Annos 700 g, hinta 7 €	a
		C. ****	"Kaulion sininen" – "Savitaipaleesta" valitut tummat, voimakkaan makuiset pavut. Tummista pavuista voi kasvaa myös vaaleampia papuja. Kantaa voi ylläpitää valitsemalla lisäykseen aina tummia papuja.	a
		D. ****	"Aunus". Maatiaskanta, jolla keskikokoiset, tummat pavut.	a

Löytökori

Löytökoriassa on sellaisia siemenereitä, joissa on vain vähän siemeniä.

Monivuotiset kukat

- 18-3-4 MUSTAKONNANMARJA - **trolldruva** / *Actaea spicata*, lk
21-6-6 NUOKKULAUKKA - **nicklök** / *Allium cernuum***
27-3-5 KULTA-AKILEIJA - **guldakleja** / *Aquilegia chrysantha**
27-3-6A JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-ryhmä*, valkoinen
27-3-6B JALOAKILEIJA - **pastellakleja** / *Aquilegia Cultorum*-ryhmä*, vkelt-punaoranssi
36-4 JUHANNUSHYASINTTI - **midsommarhyacint** / *Brimeura amethystina**
37-6-1 MUSTAKOIRANKÖYNNÖS - **hundrova** / *Bryonia alba*****
49-16-8 RUOHOKANUKKA - **hönsbär** / *Cornus suecica*, lk
56-4-5B "MAATIASKRITARINKANNUS" - **trädgårdsriddarsporre** / *Delphinium* sp. ****, sinisävyt
56-11-3C MYKERÖNEILIKKA - **knippnejlika** / *Dianthus armeria***, valkoinen (lähes)
58-19-6 KEVÄTVOUHENJUURI - **axnepeta** / *Dracocephalum nutans* var. *alpinum**, violetinsininen
59-5-5 PIKKUAMPIAISYRTTI - **axnepeta** / *Dracocephalum nutans* var. *alpinum**, violetinsininen
60-8-3 KAUNOPUNAHATTU - **röd rudbeckia** / *Echinacea purpurea**, liilanpunainen
61-1-3 SIPERIANPALLO-OHDAKE - **bolltistel** / *Echinops ritro**
62-8-2 MÄKIHOSSMA - **backdunört** / *Ebilobium collinum*, lk
62-8-4 KARVAHOSSMA - **rosendunört** / *Ebilobium hirsutum*, lk, ruusunpunainen
63-1-2 SOPULINKALLIOINEN - **rosenbinka** / *Erigeron borealis**
67-1-6 SIKOANGERVO - **brudbröd** / *Filipendula vulgaris*, lk
69-9-15 KATKERO - **gentiana** / *Gentiana walujewii*
69-11-12 IDÄNKURJENPOLVI - **praktnäva** / *Geranium himalayense***
74-10-5 TARHAPÄIVÄNLILJA - **hybriddaglilja** / *Hemerocallis* Hybrida-ryhmä***, keltainen
74-10-6 KELTAPÄIVÄNLILJA - **gul daglilja** / *Hemerocallis lilio-asphodelus****, sitruunankeltainen
74-10-8 PIKKUPÄIVÄNLILJA - **liten daglilja** / *Hemerocallis minor*
74-13-3 SINIVUOKKO - **bläsippa** / *Hepatica nobilis*, lk, puna-, sini- ja valkokukkaisia
74-14-5 IDÄNUKONPUTKI - **sibirisk björnfloka** / *Heracleum sibiricum*, lk
79-2-10 RANTAHIRVENJUURI - **krissla** / *Inula salicina*, lk, keltainen
79-8-5 JAPANINKURJENMIEKKA - **japansk iris** / *Iris ensata***
79-8-30 KAUNOKURJENMIEKKA - *Iris hookeri* (*I. setosa* var. *canadensis*)*, matala, sininen
92-5-1 SINIVALEUNIKKO - **blå bergvallmo** / *Meconopsis betonicifolia****, taivaansininen
96-11-1 SITRUUNAKISSANMINTTU - **kattmynta** / *Nepeta cataria** , 'Citriodora'-lajike, sinivioletti
96-11-5 PYSTYKISSANMINTTU - **nepeta** / *Nepeta nuda**
98-15-2 TÄHDIKKI - **stjärnlök** / *Ornithogalum arcuatum*

- 99-18-7C KIINANPIONI - **lukt pion** / *Paeonia lactiflora*, valkoiset yk. kukat, seos puutarhalajikkeita
 106-8-1 LYHTYKOISO - **stort judekör** / *Physalis alkekengi* var. *franchetii*
 111-9-1 TIIBETINESIKKO - **månviva** / *Primula alpica**, keltainen
 111-9-13 ETELÄNKEVÄTESIKKO - **lundviva** / *Primula elatior*****, vaaleankeltainen
 125-2-11 LEHTOSALVIA - **stäppsalvia** / *Salvia nemorosa*, sinivioletti
 127-1-4 "JAPANINTÖRMÄKUKKA" - **vädd** / *Scabiosa japonica* var. *alpina* 'Rite Blue'*
 128-5-2 KULTASYYLÄJUURI - **guldflenört** / *Scrophularia chrysantha**
 130-17-2 TARHAJALOMALVA - **axmalva** / *Sidalcea x cultorum* 'Purpureta' *
 131-7-1 SINISILMIÖ - **grenig gräslilja** / *Sisyrinchium graminoides**, sininen
 134-4-3 JALOPÄHKÄMÖ - **Praktbetonika** / *Stachys macrantha*****, sinipunainen
 138-2-10 POHJANHOIKKAÄNGELMÄ - **nordlig backruta** /
Thalictrum simplex subsp. *boreale*, lk- P-S
 140-7-8 METSÄAPILA - **skogsklöver** / *Trifolium medium*, lk
 144-2-18 TÄDYKE - **veronika** / *Veronica thessalica* 'Rosea'*, vaaleanpunainen
 145-4-1 PIKKUTERVAKKO - **fjällnejlika** / *Viscaria alpina*, lk, vaaleanpunainen
 144-5-1 HIIRENVIRNA - **kråkvicker** / *Vicia cracca*, lk
 145-14 TUOKSUORVOKKI - **luktviol** / *Viola odorata*****, tummansininen

Huonekasvit

- 96-7 APOSTOLINMIEKKA - **apostlalilja** / *Neomarica northiana*

Yksivuotiset kasvit

- 26-11 LEIJONANKITA - **lejongap** / *Antirrhinum majus*, punasävyt
 33-3-1 KAUNOKAINEN - **bellis, tusensköna** / *Bellis annua**, sinivioletti
 70-4-2 KIRJOKIURUNKUKKA - **bukettgilia** / *Gilia tricolor**, kelta-liila
 79-5-7 PÄIVÄNSINI - **blomman för dagen** / *Ipomoea tricolor*
 84-3-4 KESÄMALVIKKI - **sommarmalva** / *Lavatera trimestris*
 100-6-7 RUISUNIKKO - **rågvallmo** / *Papaver dubium**, punainen
 100-6-17-1 "PERHOSUNIKKO"- **fjädersvallmo** / *Papaver Laciniatum*-ryhmä 'Danebrog'***, puna-valk.
 131-14-6 "KENGURUNOMENAKOISO" - **känguruäpple** / *Solanum laciniatum*
 141-2-5 KANARIANKÖYNNÖSKRASSI - **fjärilskrasse** / *Tropaeolum peregrinum**, keltainen
 144-5-7 RUISVIRNA - **luddvicker** / *Vicia villosa***, sinivioletti
 145-3A ORVOKKI - **viol** / *Viola* sp.****, sarviorkkityyppinen, sinisävyt
 147-2-1 KORISTEMAISSI - **majs** / *Zea mays* var. *japonica* 'Mansikkamaissi'

Puuvartiset kasvit

- 18-4-1 JAPANINLAIKKUKÖYNNÖS - **krusbärsaktinidia** / *Actinidia arguta*, E-S, I
 18-4-3 KIINANLAIKKUKÖYNNÖS - **kameleontbuske** / *Actinidia kolomikta*, E-S, I-II(III)
 61-8 HOPEAPENSAS - **silverbuske** / *Elaeagnus* sp., E-S****, I-V 5/-
 112-7-8-1 KRIIKUNA - **krikon** / *Prunus domestica* subsp. *insititia*
 'Yleinen Siniluumu', K-S****, I-II(III)
 113-4 DOUGLASKUUSI - **douglasgran** / *Pseudotsuga menziesii* E-S****, I-V(VI)
 115-15-4 KORPIPAATSAMA - **brakved** / *Rhamnus frangula* P-S**, I-VI
 119-2-49 MUSTIALANRUUSU - **mustialaros** / *Rosa* 'Minette', K-S****, vaaleanpunainen, I-IV(V)
 119-2-59 MARIANRUUSU - **carolina-glansros** / *Rosa x obovata*, P-S*, punainen yk.. I-V
 119-2-90 VALAMONRUUSU - **valamoros** / *Rosa* 'Splendens' K-S****, loistavanpunainen, I-VI
 119-2-94 LUUMURUUSU - **pommonros** / *Rosa villosa* E-S*, roosa, I-II
 136-6-5 PIHASYREENI - **syren** / *Syringa vulgaris* E-S, I-VI

Syötävät kasvit

- 21-6-32-1 RUIJANRUOHOSIPULI - **jättegräslök** / *Allium schoenoprasum* subsp. *sibiricum****
 131-14-7B TOMAATTI - **tomat** / *Solanum lycopersicum* 'Black Russian' **

Siementen keruuohjeet

kesää ja syksyä 2011 varten

Toivomme teiltä erityisesti seuraavia siemeniä:

Kaikki vanhat **** kannat, etenkin:

aitoukonhattu, harjaneilikat, myskimalva (erityisesti punainen), vuoripioni, lehtoakileija, jalopähkämö...

Monivuotiset lajit:

kakalia, ukonhatut, sormustinkukat (muut kuin rohtosormustinkukka), pionit, kullerot, esikkoja, laukkoja, vuokot...

Kotimaiset luonnonkasvit:

kissankello, mäkitervakko, kaunokit, karhunlaukka, kevätesikko, neilikat...

Huonekasveja

mitä vain

Mielellään EI näitä (on jo yllin kyllin):

ukonkelloa, palavaarakkautta, iltahelokkia.

Mitä EI laisinkaan:

Ei seuraavia helposti luontoon leviäviä lajeja: isot jättiputket, komealupiini ja jättipalsami.

Tutkikaa tätä siemenluetteloa: mitä puuttuu tai on vain löytökorissa ja mitä siemeniä haluaisitte löytävän ensi keväänä.

Siemenet lähetetään osoitteeseen

Pirkko Kukkola
Turuntie 500
31500 KOSKI TL

tai

siemenet voi tuoda Maatiaisien toimistolle Helsinkiin. Aukioloajat etukannessa.

Laittakaa siemenet tulemaan mielellään heti kun kaikki on kerätty, niin ne päätyvät kylvöksiin mahdollisimman tuoreina. Lokakuun loppuun mennessä lähetetyt siemenet ehtivät seuraavaan siemenluetteloon. Syysmyyntiin tarkoitettut siemenet tulee lähettää heinäkuun loppuun mennessä.

Kiitos!

Korvauksena vaivannäöstäsi voit valita luettelosta veloituksetta yhtä monta siemenpussia kun olet lähettänyt eri siemeneriä.

Mukaan tietoja kasveista

Siemenluettelo kootaan lähettämienne siementen ja tietojen pohjalta. Meillä on käytettävissämme lähettämänne tiedot vuodesta 2006 eteenpäin. Laitathan silti jokaisen siemenpussin päälle seuraavat tiedot:

- kasvin nimi. On tärkeää ilmoittaa jos siemenet ovat peräisin jostakin tietystä, nimitystä maatiaiskannasta, kuten "Asikkala", "Viena" tms. niin maatiaiskantojen siemenet voidaan tunnistaa ja välittää eteenpäin. Tämä tieto löytyy siemenpussista. Jos haluat, voit merkitä siemenpussin eränumeron väliviivan jälkeisen tunnuksen, se kertoo siementen alkuperän.
- kasvukannan ikä tai kotimaista alkuperää olevien luonnonkasvien kohdalle merkitään (LK) luonnonkanta.
- kukan/kukinnan väri.
- muut mahdolliset taustatiedot voi kirjoittaa myös erilliselle paperille.

Laitathan mukaan myös omat yhteystietosi, puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen siltä varalta, jos on tarpeen kysyä lisätietoja.

Kasvikannan ikä

Kertoo sen miten kauan tämä kasvi(kanta) on kasvanut Suomessa. Vaikka et olisi täysin varma asiasta, anna siemenille kuitenkin "tähdet" eli ikäarviosi ja kerro, että kyseessä on arvaus. Jos siemenet ovat alkuaan Maatiaiselta lähtöisin, katso ikä siemenpussista. Kasvikannan ikä ei muutu silloin, kun kasvi siirretään puutarhasta toiseen. Kun kylvät puutarhaasi maatiaishärkäpapua, on siitä saatava siemen edelleen maatiaishärkäpapua.

* = selvästi alle 10 vuotta, nuori kanta

** = 10-20 vuotta, nuorehko kanta

*** = yli 20 vuotta, vanha kanta

**** = yli 50 vuotta, hyvin vanha kanta

Puuvartisista kasveista tähtien määrä kertoo sen kasvivyksilön iän, josta siemenet on kerätty. Se kertoo miten kauan puu tai pensas on elänyt ja sopeutunut kasvupaikalleen. **Kotimaista alkuperää olevien luonnonvaraisten puuvartisten kohdalla riittää merkintä LK.**

Kasvuolot vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea, merkitse tämän vuoksi puuvartisten lajien kohdalle myös kasvupaikka seuraavasti:

E-S = Etelä-Suomi (vyöhykkeet I-II)

K-S = Keski-Suomi (vyöhykkeet III-V)

P-S = Pohjois-Suomi (vyöhykkeet (V)VI-VIII)

Mistä siemeniä voi kerätä?

Siemeniä voi kerätä sieltä mistä kukkiakin – käyttäen omaa harkintaa. Oman puutarhan lisäksi tienpien-tareilta ja joutomailta löytyy monenlaisia mielenkiintoisia lajeja.

Luonnonuojelualueilla siementen kerääminen ei ole sallittua. Myös muualla luonnossa kasvavat rauhoitetut ja harvinaiset kasvit on syytä jättää tulevienkin polvien ihasteltaviksi.

Miten kerätä?

- Siemeniä on helpointa kerätä kuivalla ilmalla.
- Kerää vain kypsiä siemeniä.
- Kerää jokainen laji erikseen.
- Koko kuivan siemenlatvuksen voi leikata saksilla ja laittaa pussiin. Anna siementen vielä kuivua sisällä (paperi)pusseissa.
- Siementen puhdistaminen on helpointa, kun ne ovat aivan kuivia. Kypsat, kuivat siemenet varisevat usein valmiiksi pussin pohjalle.

Pitääkö siemenet puhdistaa roskista?

Mielellään, mutta tärkeintä on lähettää siemenet huolimatta siitä, saako niitä puhdistettua vai ei.

Mikä on sopiva määrä?

Siementen koosta riippuen noin ½–1 dl roskattomia siemeniä. Isoja siemeniä voi olla enemmänkin. Kasvierikoisuuksista ja harvinaisista tai hyvin vanhoista kannoista kannattaa lähettää pienetkin määrät. Samoin voimme käyttää pienetkin erät luonnonkasvien siemeniä seoksiin.

Mitä siemeniä kannattaa kerätä?

- On hyvä ja toivottavaa lähettää toistuvasti samoja puutarhassasi kasvavien lajien siemeniä.
- Maatiaisen siemenvälityksessä vanhat kasvikanat (****) ovat etusijalla eli puutarhojen perinteiset lajit, sekä koriste- että hyötykasvit.

Tämän lisäksi välitämme:

- kasvierikoisuuksia riippumatta kannan iästä sekä tavallisuudesta poikkeavia väri- ja kukkamuotoja
- kotimaisia luonnonkasveja
- ns. luonnonperennoja

Mikä on maatiaiskasvi?

Tässä luettelossa puhutaan maatiaiskasvista, kun kyseessä on yli 50 vuotta Suomessa kasvanut ja tänne sopeutunut kasvikan. Ennen 1960-lukua pihoihin istutetut ja kylvetyt kasvikanat ovat maataisia ****, jotka ovat ehtineet sopeutua oloihimme.

Maatiaiskanta – paikalliskanta?

Maatiaiskannasta tai paikalliskannasta puhutaan tässä luettelossa silloin kun kyseessä on pitkään tiettyssä paikassa kasvanut ja kehittynyt kanta. Se voi myös poiketa ominaisuuksiltaan toisista vastaavista esim. "Savitaipale" ja "Aunus" -härkäpavut. Tässä luettelossa on nimetty maatiaiskantoja, joiden alkuperä on tiedossa. Se edistää niiden tunnistamista ja ylläpitoa jatkossa. Maatiaiskannat on merkitty lainausmerkeillä "xxx", viralliset viljelylajikkeet puolilainausmerkeillä 'xxx'.

LK (luonnonkanta)

Luonnonkannalla tarkoitetaan (kotimaisten) luonnonkasvien jalostamattomia kantoja, luonnossa kasvavia tai puutarhoihin siirrettyjä. Luonnonkasveista jalostetut puutarhalajikkeet (useimmat puutarhaliikkeistä ostetut taimet) ovat yleensä jo erinäköisiä eivätkä siis ole luonnonkantaan vaan puutarhalajikkeita. Pidäthän nämä erillään.

Luonnonperenna

on vähän tai ei laisinkaan jalostettu, yleensä ulkomaista alkuperää oleva puutarhakasvi. Tällaisia lajeja ovat esimerkiksi eri mantereilta tai kasvillisuusvyöhykkeiltä peräisin olevat luonnonlajit kuten jalokiuurunkannus, kuolanpioni, isotähtiputki, kasvitieteelliset tulppaanit jne. Sen lisäksi, että lajista on tämä jalostamaton muoto, siitä voi olla pitkällekin jalostettuja puutarhalajikkeita, kuten isotähtipuki 'Primadonna' tai lukuisat tulppaanilajikkeet.

Lajike vaiko luonnonperenna?

Jalostamattomat tai vain vähän jalostetut lajit ovat siemenvälityksen kannalta "turvallisempia". Pitkälle jalostettujen puutarhalajikkeiden kohdalla ei ole taiketa siitä, että niiden siemenistä kasvatetut taimet ovat samannäköisiä kuin ne kasvit, joista siemenet on kerätty. Lajikkeitahan lisätään yleensä kasvullisin menetelmin.

Samoin käyttäytyvät vihannesten ns. hybridi eli F1-siemenkannoista kerätyt siemenet. Niitä ei kannata lähettää siemenvälitykseen.

Vanhoja perinteisiä lajeja

Perinteisten puutarhakasvien kohdalla (palavarakkaus, myskimalva, ruusumalva, jne.) pyrimme tarjoamaan maatiaiskantoja (****), joten niistä ei kannata lähettää nuoria kantoja (*/*/*).

Kesäkukkia ja -köynnöksiä

Tavallisten kesäkukkien nuoria kantoja (*) ei kannata lähettää. Kaikki erikoisemmat lajit, ulkomailta saadut paikalliset luonnonlajit ja tietenkin maatiaiskannat ovat tervetulleita.

Hyötykasvit sekä rohto- ja maustekasvit

Kaikki puutarhoissanne jo pidempään viihtyneet hyötykasvien ja yrttien siemenet ovat tervetulleita. Mitä äärevämmässä oloissa kasvit kasvavat, sitä nopeammin niiden sopeutuminen kasvuolosuhteisiin voi tapahtua. Tällaisilla kannoilla on oma erityinen arvonsa. Vanhojen vihanneskantojen kohdalla on tärkeä kertoa taustatietoja: mistä kanta on peräisin, onko se tietystä talosta tai seudulta, käyttöominaisuuksista sekä viljelystä.

Huonekasvit

Perinteisten huonekasvien siemenet ovat myös tervetulleita.

Uudehkot lajit ja kasvierikoisuudet

Kerrothan, miksi suosittelet kasvia muillekin. Tervetulleita ovat etenkin sellaiset lajit, joita on vaikea saada taimistoista, esimerkiksi ulkomaiset luonnonlajit (luonnonperennat), jotka ovat menestyneet Suomessa.

Luonnonkasvit

Erilaiset heinät, yrtit, kukkivat kukat ja niittykasvit ovat tervetulleita. Pienetkin määrät kannattaa kerätä talteen, voimme yhdistellä ne seoksiin.

Puuvartiset kasvit

Puita, pensaita, köynnöksiä.

Tästä luettelosta ja vanhoista siemenhinnastoista voit etsiä lisää osviittaa.

Lisätietoja kasveista

Lisätietoja ja kuvia kasveista on kirjojen lisäksi myös internetissä. Useimmilla kotimaisilla taimistoilla ja puutarhamyymälöillä on kotisivut, samaten puutarhalehdillä oman sa. Nettiosoitteita löytyy esim. puutarhalehtien ilmoituspalstoilta. Tässä muutamia.

www.google.fi

Kuvahaku kannattaa tehdä täällä. Hakusanaksi kasvin tieteellinen nimi, valitaan yläpalkista Kuvahaku. Ruutuun ilmestyy kuvakokoelma. Kuvia hiirellä napsauttamalla pääsee ko. nettisivuille. Kasvin suomenkielisellä nimellä haettaessa kuvia tulee vähemmän, mutta useinkin riittävästi.

www.stauder.net

on norjalaisten perennantaimituottajien yhteissivusto. Hyviä kuvia, mielenkiintoisia lajeja. Kuvat (bildarkiv) löytyvät tieteellisen nimiluettelon takaa.

www.raakkila.fi

Olavi Niemen kotisivut. Paljon hyviä kasvukuvia ja suomenkieliset kasvinnimet.

www.sarkanperennataimisto.fi

Paljon kuvia ja hoito-ohjeita.

www.klorofylli.com**www.puutarha.net**

Suomalaiset puutarha-aiheiset keskustelusivut. Kuvia, tietoa, kokemuksia, päiväkirjoja.

www.magnar.aspaker.no

Magnar Aspaker on pohjoisnorjalainen perennanharastaja. Kuvia ja tietoa norjaksi ja englanniksi.

www.mtt.fi

MTT:n sivuilta löytyy paljon tietoa. Tässä maatiaistietopankin osoite: klikkaa Kestävä tuotanto → Kasvigeenivaraohjelman sivut → MaatiaistietoPankki Löytyy myös googlen haulla "maatiaistietopankki".

http://linnaeus.nrm.se/flora

Ruotsin luonnontieteellisen museon ylläpitämä tietopankki *Den virtuella floran*. Kasvihaku tapahtuu ruotsiksi tai tieteellisellä nimellä.

Kylmäkäsitteily

Useat monivuotiset sekä puuvartiset kasvit vaativat kylmäkäsitteilyn itääkseen. Kylmäkäsitteilyllä herätetään siemenet poistamalla niissä oleva itämislepo. Siementen pitää olla kosteassa 0-5 asteen lämpötilassa koko kylmäkäsitteilyn ajan eli 6-8 viikkoa.

SIEMENTEN KYLMÄKÄSITTELY

- Siemenet kylvetään laatikoihin tai ruukkuihin kosteaan turve-hiekkaseokseen kevättalvella (helmimaaliskuussa).
- Kylvöastioita pidetään huoneenlämmössä viikko, minkä aikana siemenet kostuvat. Sitten laatikot tai ruukut viedään ulos suojaiseen paikkaan: lumen alle, kuusen alle, liiteriin, autokatokseen (ei pakastimeen)... Jos ulkolämpötila pysyy kuukauden verran rajoissa -3+5 astetta, kaikki sujuu hyvin. Yö- ja päivälämpötilan reipas vaihtelu on vain eduksi siemenille.
- Jos on pitkään kovia pakkasia tai sää lämpenee liian aikaisin, kylvöastiat on parasta viedä juureskellariin tai muuhun tasaisen viileään paikkaan. Valoa ei kylmäkäsitteilyssä tarvita, mutta jos jotkin siemenet alkavat itää jo kellarissa, astia täytyy heti siirtää valoisaan, puolilämpimään (10–15 astetta) paikkaan.
- Viimeistään toukokuussa kylvöastiat viedään ulos sellaiseen puolivarjoisaan paikkaan, jossa niitä on helppo käydä hoitamassa ja tarkkailemassa. Mullan täytyy pysyä tasaisen kosteana koko kylmäkäsitteily- ja itämisaikana!
- Jos kaikki on sujunut hyvin, siemenet itävät alkukesällä säiden lämmetessä.

KYLMAKÄSITTELY PUSSEISSA

- Siemenannos sekoitetaan puoleen desilitraan kosteaan turvehiekkaseosta tai vermikuliittia ja suljetaan pieneen muovipussiin.
- Pussit kootaan muovilaatikkoon väljästi pystyyn.
- Laatikkoo pidetään huoneenlämmössä viikko ja viedään sitten kellariin, kuistille tms. Optimilämpötila kylmäkäsitteilyn aikana on 1–5 astetta. Jääkaappi on yleensä liian lämmin paikka.
- Kymmenen päivän välein pussit avataan, kosteus tarkistetaan ja sisältöä pöyhittäen.
- Kylmäkausi kannattaa ajoittaa siten, että sen loputtua pussien sisältö voidaan kaataa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.
- Siementen pitää olla kylmässä 6–8 viikkoa.

LUONTO KYLMÄKÄSITTELEE

- Kylvä siemenet syksyllä ulos kylvöpenkkiin tai laatikoihin.
- Siemenet itävät yleensä seuraavan kesän alussa.
- Kun hankit siemeniä keväällä ja aiot kylvää ne vasta syksyllä, laita siemenpussit väljästi ilmaviin muovirasioihin jääkaappiin tai kylmiöön odottamaan syksyä. Siementen elinvoima säilyy viileässä hyvänä.

Hakemisto *suomen- ja ruotsinkieliset nimet*

AASIANKULLERO	21	blodamarant	23	fackelblomster	16
adlumia	23	blodfingerört	18	fingerborgsblomma	11
ADLUMIA	23	blodoxalis	25	fingerört	18
AHDEKAUNOKKI	10	blomman för dagen	37	fjädrvallmo	37
AILAKKI	20	blomstertobak	25	fjällnejlika	37
AITAORAPIHLAJA	27	blå bergvallmo	36	fjällsyra	17
AITOUKONHATTU	6	blå bolltistel	12	fjärilskrasse	37
AITOVIRNA	22	blå snökört	24	fjärilsranka	29
AKILEIJASEOS	8	blåeld	12	flicköga	10
AKILEIJAT	7	blågull	18	flocktulpan	21
akleja	8	blåmunkar	14	fläder	29
aklejamix	8	blånepeta	16	flädersvänderot	21
aklejruta	21	blårapunkel	18	fransgentiana	12
alaskalupin	15	blåsippa	36	franskt kungsljus	22
ALASKANLUPIINI	15	blåtätel	16	funkia	13
alm	29	blåverbena	22	fältvädd	20
alpikleja	7	bollgilia	24	färgkulla	7
alpaster	8	bolltistel	36		
alpgullregn	27	bondböna	32, 36	gasellöga	23
ALPI	16	bondtobak	25	gemsrot	36
alpklematis	27	borstnejlika	11	gentiana	36
alpmartorn	12	brakved	37	getrams	18
ALPPIAKILEIJA	7	brinnande kärlek	16	gillenia	13
ALPPIASTERI	8	brokiris	14	ginnalalönn	26
ALPPIHIERAKKA	19	broksalvia	25	glim	20
ALPPIKÄRHÖ	27	brudbröd	36	grasstjärnblomma	20
ALPPIIKKIPUTKI	12	brysselkål	33	grekvädd	15
alpstormhatt	6	bukettgilia	37	grenig gräslilja	37
alpsyra	19	buskböna	33	groblad	18
AMERIKANJALOPÄHKINÄ	27	buskhatt	18	grå valnöt	27
amerikansk trolldruva	6	bågstormhatt	6	gråmalva	15
AMERIKANVUOKKO	7			gräslök	30
AMPIAISYRTTI	12	carolina-glansros	37	grönkål	33
AMURINÄNGELMÄ	21	chartreusenejliska	11	gul daglilja	36
anagrambräcka	21			gul fingerborgsblomma	11
anisisop	30	daggfunkia	13	gula hallon	29
APILAT	21	daggruta	21, 37	guldakleja	36
apostlalilja	37	dagöga	13	guldfenört	37
APOSTOLINMIEKKA	37	dansk- / gullbandsiris	14	guldrävarblomma	24
armenisk pärlhyacint	16	dill	32	"gulldöga"	23
AROVUOKKO	7	diptam	11	gulklint	10
AURANKUKKA	23	dockros	28	gullfingerört	18
AURINGONTÄHTI	20	doftvin	29	gullgentiana	12
axalunrot	13	douglasgran	37	gullklematis	27
axmalva	37	DOUGLASKUUSI	37	gullklöver	21
		drakblomma	12	gullkrage	24
backdunört	36	draköga	24	gullris	20
backglim	20			gullstake	13
backsippa	19	ekbladssallad	33	gulltörel	12
BALKANINKELLOKKI	20	eldakleja	7	gullviva	19
BALKANINKOHOKKI	20	elfenbensklocka	20	gulstockros	7
ballongblomma	25	elfenbensstormhatt	6	gyllenfetblad	20
balsamin	37	engelsk bergvallmo	16	gökbloster	16
bellis	8, 37	ESPANJANUNIKKO	18		
bergenia	8	ETELÄNKEVÄTESIKKO	37	HANHIKIT	18
bergklint	10	ETELÄNKURJENMIEKKA	14	HAPRO	17
besksöta	29	ETELÄNRRUUSURUOHO	15	HARAKANKELLO	9
björnrot	16	EUROOPANMERIKAALI	34	HARJANEILIKKA	11
blekklöver	21			harklöver	26
blodalunrot	13				

HARMAAKÄENKUKKA	16	ISOHIRVENJUURI	14	KARSTAOHDAKE	12
HARMAAMALVIKKI	15	ISOINKARVILLEA	14	KARTANOPIONI	17
hartsros	28	ISOKAUNOSILMÄ	10	KARVAHORSMA	36
harört	9	ISOKISSANMINTTU	16	kashmirakleja	7
havre	31	ISOKÖYNNÖSKRASSI	26	KASKINAURIS	31, 34
havrerot	32	ISONITTYHUMALA	19	KASKIRUIS	32, 35
havtorn	27	ISORIKKO	19	KATKERO	36
HEIDINKUKKA	10	ISORITARINKANNUS	11	kattmynta	36
HEINÄRATAMO	18	ISOSAMETTUKUKKA	26	KAUKASIANKELLOKKI	20
HEINÄTÄHTIMÖ	20	ISOTAKIAINEN	34	KAUKASIANKIRAHVINKUKKA	
helbladig klematis	10	ISOTÄHTIPUTKI	8		10
HELMILILJA	16	ISOTÖYHTÖANGERVO	8	KAUKASIANPIONI	17
HELMIPIHLAJA	29	ISOUKONKELLO	9	KAUNOKAINEN	8, 37
HELMIVALKOSIPULI	30	ISOVAHAKUKKA	23	KAUNOKIT	10
HELOKKI	17	"ISOVUOHENNOKKA"	20	KAUNOKURJENMIEKKA	14
HELOVUOKKO	7	italiensk klematis	27	KAUNOPUNAHATTU	36
HERKKUHYPPYKURKKU	24			KAUNOSILMÄ (YV)	23
HERNE	33			KAURA	31
herrgårdspion	17	JALAVA	29	KAUURAJUURI	32
HERTTAKELLO	9	JALKALEHTI	18	KEHÄKUKAT	23
HERTTAPIPO	18	JALOAKILEIJA	7, 36	KEIJUNKUKKA	13
HERTTAVUORENKILPI	8	JALOHOPESILMÄ	23	KEIJUNMEKKO	25
HIIRENVIRNA	37	JALOKALLIOINEN	12	KEIJUÄNGELMÄ	21
HIMALAJANJALKALEHTI	18	JALOKIURUNKANNUS	10	KELLOHUNAIAKUKKA	25
himmelsblomma	23	JALOPIONI	17	KELLOHYASINTTI	12
HIRVENJUURET	14	JALOPÄHKINÄ	27	KELLOKKI	20
HIRVENKELLO	9	JALOPÄHKÄMÖ	37	KELLOKÄRHÖ	10
hjärtbergenia	8	JALORITARINKANNUS	11	KELLOSINILATVA	18
hjärtklocka	9	JAPANINESIKKO	19	KELLOT	9
hjärtpenstemon	18	JAPANINHANHIKKI	19	KELLUKAT	13
hjärtstilla	15	JAPANINJALOPÄHKINÄ	27	KELTA-APILA	21
HOPEAPENSAS	37	JAPANINKURJENMIEKKA	36	KELTAKANNUSRUOHO	15
hornrapunkel	18	JAPANINLAIKKUKÖYNNÖS	37	KELTAKATKERO	12, 13
HUHTAKURJENPOLVI	24	JAPANINRUUSUKVITTENI	27	KELTAKAUNOKKI	10
HUISKILOPIETARYRTTI	20	"JAPANINTÖRMÄKUKKA"	37	KELTAKURJENMIEKKA	14
HULLUKAALI	24	japansk akleja	7	KELTAMO	10
HULLURUOHO	24	japansk iris	36	KELTANO	18
humleblomster	13	japansk valnöt	27	KELTAPÄIVÄNLILJA	36
hundrova	36	japansk viva	19	KELTASAURAMO	7
hundunga	11	JOHANNEKSENSAURAMO	7	KELTASORMUSTINKUKKA	11
HUOPAKULTASILMÄ	23	JUHANNUSHYASINTTI	36	KELTASUVIKAKKARA	24
huvudsallat	31, 33	JÄNÖNAPILA	26	KELTASÄÄKUKKA	24
hybriddaglilja	36	järnört	22	KELTAUKONHATTU	6
HYVÄNHEIKINSAVIKKA	31	jättegräslök	37	KELTAVADELMA	29
härig skugglilja	21	jättekrissla	14	KELTAVALEUNIKKO	16
häckhagtorn	27	jättevädd	10	KELTAÄNGELMÄ	21
häckvicker	22	jätteälgräs	12	KENGURUNOMENAKOISO	37
hänglobelia	24	JÄTTIHIRVENJUURI	14	KERÄSALAATTI	31, 33
HÄRKÄPAPU	32, 36	JÄTTIMESIANGERVO	12	KESSU	25
HÄRÄNKUKKA	9			KESÄKULLERO	21
hässlebrodd	16			KESÄMALVIKKI	37
hässleklocka	9	KAALI	32	KETOKAUNOKKI	10
hönsbär	36	"KAINUUNRUUSU"	29	KETORUUSURUOHO	14
höstrudbeckia	19	KALIFORNIANTULIUNIKKO	24	KEVÄTESIKKO	19
		KALJUKULTASADE	27	KEVÄTSYYLÄJUURI	20
		KALLIOKIELO	18	KEVÄTVUOHENJUURI	36
IDÄNARNIKKI	8	KALLIONAUHUS	15	KIINANASTERI	23
IDÄNKELLUKKA	13	KALVASAPILA	21	KIINANKELTAKÄRHÖ	27
IDÄNKURJENMIEKKA	14	kameleontbuske	37	KIINANLAIKKUKÖYNNÖS	37
IDÄNKURJENPOLVI	36	KANADANAKILEIJA	7	KIINANPIETARYRTTI	20
IDÄNUKONPUTKI	36	KANADANRUUSU	28	KIINANPIONI	17, 37
IHARUUSU	28	KANADANTUIJA	29	KIINANRITARINKANNUS	11
ILLAKKO	13	KANARIANKÖYNNÖSKRASSI	37	kinesisk riddarsporre	11
ILMASIPULI	30	kanelros	28	kinesisk smörboll	21
ILTAHELOKKI	17	kantnepeta	16	kirgislök	7
indiankrasse	26	kaphyacint	12	KIRJOHANHIKKI	18
indiskt fotblad	18	kaplobelia	24	KIRJOKIURUNKUKKA	37
inkakrage	26	kardvädd	12	KIRJOKOHTALONKUKKA	25
iris	14	KARHUNJUURI	16	KIRJOKURJENMIEKKA	14

KIRJOLUPIINI	15	kvanne	30, 34	MAARIANKELLO	9
KIRJOPIKARILILJA	12	KYLMÄNKUKKA	19	MAARIANVERJUURI	6
KIRJOSALVIA	25	KYLÄKELLUKKA	13	"MAATIAISKURJENMIEKKA"	14
KIRSIKKALUUMU	28	KYLÄKURJENPOLVI	13	"MAATIAISRITARINKANNUS"	
KIURUNKUKKA	24	KYLÄNEIDONKIELI	12		11, 36
KIVIKKOTÖRMÄKUKKA	20	KYSSÄKAALI	33	MAITOKELLO	9
klematis	27	kälrabbi	33	majs	37
klint	10	KÄENKUKKA	16	MAKEDONIAN MÄNTY	28
klippstånds	15	känguruäpple	37	makedonisk tall	28
klippveronica	22	KÄRHÖT (PV)	27	MAKSARUOHOT	20
klockfacelia	25	kärleksört	20	malva	16
klockviva	10	KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA	7	MALVAT	16
klättrande hjärta	11	KÄÄPIÖSAMETTIKUKKA	26	manchurisk valnöt	27
klöver	21	KÄÄRMEENLAUKKA	34	mandarinlilja	15
knippnejlika	11	körsbärsplommon	28	mannablod	13
knölldlocka	9	KÖYNNÖSKRASSI	26	MANTSURIANJALOPÄHKINÄ	27
KOHTALONKUKKA	25	KÖYNNÖSPIKKUSYDÄN	11	MARALJUURI	15
KOIRANHEISI	29	KÖYNNÖSPINAATTI	34	maralrot	15
KOIRANKIELI	10			MARHANLILJA	15
KOLLINMINTTU	16			mariaklocka	9
KONNANMARJA	6	labradorros	28	MARIANRUUSU	37
KORALLIKEIJUNKUKKA	13	labruskanadruva	29	MAROKONKEHÄKUKKA	23
KOREANIISO	30	LAIKKUKÖYNNÖS	37	matrabarber	31
koreansk anisisop	30	lammöron	20	mattfram	26
koriander	31	LAMOPEIKONKELLO	10	MAURINKIILTOMALVA	24
KORIANTERI	31	LAPINAKILEIJA	8	MEKSIKONIISO	6
korila	24	lappblågull	18	MERISAUNIO	21
KORISTEMAISSI	37	LAUKKANEILIKKA	8	METSÄAPILA	37
KORISTEPAPRIKA	22	laxröd fingerborgsblomma	12	METSÄKURJENPOLVI	13
KORISTETUPAKKA	25	LEHTIKAALI	33	METSÄNÄTKELMÄ	15
KORPIAATSAMA	37	LEHTOAKILEIJA	8	METSÄRUUSU	28
KORUKÖYNNÖS	24	LEHTOAKILEIJAMAISET		mexikansk anisisop	6
KOTKANAKILEIJA	7	LAIKKEET	8	mexikansk spikkclubba	24
kranskrage	24	LEHTORIKKO	20	midssommarhyacint	36
kransveronica	22	LEHTOSALVIA	37	midssommarkulla	7
KRIIKUNA	37	LEHTOSINILATVA	18	MIEKKAHIRVENJUURI	14
krikon	37	LEHTOUKONHATTU	6	MIINANKÖYNNÖS	25
krissla	36	LEHTOVIRMAJUURI	21	MIRINMINTTU	16
kröllilja	15	LEHTOÄNGELMÄ	21	njölkklocka	9
krölliljamix	15	LEIJONANKITA	37	MONGOLIANVAAHTERA	26
krusbärsaktinidia	37	lejongap	37	MOOSEKENPALAVAPENSAS	11
KRUUNUSUVIKAKKARA	24	leverbalsam	23	morot	31, 33
kråkbär	12	libbsticka	31	MORSINKO	14, 35
kråkvicker	37	LIPERI	31	MUKULAPALOYRTTI	18
KULLEROSEKOITUS	21	liten daglilja	36	MUMMONPALSAMI	37
KULLEROT	21	liten fingerborgsblomma	11	MUNKKINEILIKKA	11
KULTA-AKILEIJA	36	liten rosenkvitten	27	MUSTAJUURI	32
KULTAHANHIKKI	18	liten tagetes	26	MUSTAKAUNOKKI	10
KULTAJÄNÖNPUTKI	9	LIUSKAMERISINAPPI	34	MUSTAKOIRANKÖYNNÖS	36
KULTAKAUNOSILMÄ	23	LIUSKAMIINANKÖYNNÖS	25	MUSTAKONNANMARJA	36
KULTAKÄRSÄMÖ	6	LIUSKASALKORUUSU	6	MUSTAPÄIVÄNHATTU	19
KULTAPIISKU	20	ljusöga	9	MUSTASELJA	29
KULTAPÄIVÄNLILJA	13	lobelia	24	MUSTIALANRUUSU	37
KULTASADE	27	LOISTOINKARVILLEA	14	mustialaros	37
KULTASYYLÄJUURI	37	LOISTOKEVÄTESIKKO	19	MYKERÖNEILIKKA	11, 36
KULTATYRÄKKI	12	luddpion	17	MYSKIMALVA	16
KUMINA	31	luddvicker	37	myskmalva	16
kummin	31	luftlök	30	mänviva	37
kungsljus	22	luktpion	17, 37	MÄKIHORSMA	36
kungsängslilja	12	luktvio	37	MÄKIKUISMA	14
KUOLANPIONI	17	lungmålla	31	MÄKITERVAKKO	22
KURJENKELLO	9	lupinväppling	21	märgärt	33, 35
KURJENMIEKKA	36	LUUMU	28	MÖKINIHEKUKKA	25
KURJENPOLVET	13	LUUMURUUSU	37	mörk fjällvedel	8
KURPITSA	31	LYHTYKOISO	37		
KURTTUKAALI	33	LÄNNENHEISIANGERVO	28	narcissanemon	7
KURTTURUUSU	29	LÄNNENISOMAKSARUOHO	20	narcisstobak	25
kustbaldersbra	21	LÄNNENKONNANMARJA	6	NARSISSITUPAKKA	25
KUUNLILJA	13	lönn	26		

NARSISSIVUOKKO	7	PIIKKIPUTKI	12	PÄIVÄNTÄHTI	13
nattljus	17	PIKKUAMPIAISYRTTI	36	pärldrönn	29
NAUHKUSET	15	PIKKULUPPIO	19	PÄRSKÄJUURI	21
NAURIS	31, 34	PIKKUPÄIVÄNLILJA	36	pärön	28
NEILIKAT	11	PIKKUSORMUSTINKUKKA	11	PÄÄRYNÄ	28
nejlika	11	PIKKUTERVAKKO	37		
nejlikrot	13	PILLISIPULI	30	rabarber	31
nemesia	25	pimpinell	19	rankspenat	34
nepeta	37	pimpinellifoliaros	29	RANSKANTULIKUKKA	22
nicklök	36	PINAATTIHIERAKKA	35	RANTA-ALPI	16
NIITTYKULLERO	21	pion	17	RANTAHIRVENJUURI	36
NIITTYSALVIA	19	PIONI	17	RANTAKUKKA	16
nordisk stormhatt	6	PIONISEOS	17	RANTATÄDYKE	22
nordlig backruta	37	"PIONIUNIKKO"	25	RANTAVEHNÄ	15
norrlandssyren	29	pionmix	17	RAPARPERI	31
NUKKAHULLURUOHO	24	pionvallmo	25	RATAMOT	18
NUKKANAUHUS	15	piplök	30	regnbågslupin	15
NUKKAPÄHKÄMÖ	20	PISAMAKELLO	9	renfanekrage	20
NUKKERUUSU	28	plommon	28	RENTOUKONHATTU	6
NUKULA	15	plommonros	37	RETIISI	33
NUOKKUAMPIAISYRTTI	12	plymspirea	8	REUNUSPIETARYRTTI	26
NUOKKUKOHOKKI	20	POHJANHOIKKAÄNGELMÄ	37	revklocka	26
NUOKKULAUUKKA	36	(POHJAN)RANTAKUKKA	16	REVONHÄNTÄ	23
NURMIKAUNOKKI	10	POHJANSINIVALVATTI	10	riddarsporre	11
NURMIKOHOKKI	20	PORKKANA	31, 33	RIIPPALOBELIA	24
nyponros	28	porlinsklocka	10	ringblomma	23
nysrot	21	porlinsveronika	22	RITARINKANNUKSET	11
nässelklocka	10	praktbetonika	37	ROHTOKUIRIMO	31
		praktbinka	12	ROHTOMARALJUURI	15
		praktbrunört	19	ROHTORASTI	7
OJAKELLUKKA	13	praktincarvillea	14	ROHTOSORMUSTINKUKKA	11
OKAHULLURUOHO	24	praktnejlika	11	ROHTOSUOPAYRTTI	19
OMENAPUU	28	praktnäva	36	ROHTOVERBENA	22
OOPIUMIUNIKKO	25	praktröllika	6	romersk riddarsporre	23
opievallmo	25	prickbräcka	20	rosenbinka	36
orange smörboll	21	prickklocka	9	rosendunört	36
orangegul daglilja	13	pricknattljus	17	rosenflockel	12
ORANSSIKELTANO	18	prydnadspaprika	22	rosenglim	25
ORJANRUUSU	28	prästkrag	15	rosenincarvillea	14
ormlök	30	PUISTOSYREENI	29	rosenkrag	20
ORVOKKI	26, 37	PUKINPARTA	21	rosenkvitten	27
oxtung	7	PULSKANEILIKKA	11	rosenmalva	16
		PUNA-AILAKKI	20	rosenskära	24
PALAVARAKKAUS	16	PUNAHATTU	36	rova	31, 34
PALLAKSENPIONI	17	PUNAHIERAKKA	32	RUCOLA	33
PALLEROKIURUNKUKKA	24	PUNAISOMAKSARUOHO	20	rugosaros	29
PALSAMI	37	PUNAJUURIKAS	32	RUIJANRUOHOSIPULI	37
PALSAMIKÖYNNÖS	29	PUNAKATKO	21	RUIS	32, 35
palsternacka	31, 35	PUNAKAIRANKÖYNNÖS	8	RUISVIRNA	37
PALSTERNAKKA	31, 35	PUNAKOISO	29	RUOHOKANUKKA	36
paradisilja	18	PUNAKOSMOS	24	RUOHOSIPULI	30
PARATHISILILJA	18	PUNAPIETARYRTTI	20	ruta	21
parkolvon	29	PUNAREVONHÄNTÄ	23	RUUSUKAALI	33
PARSA	30	PUNASAARNI	27	RUUSUKVITTENI	27
PARTAOHRA	24	PUNATAMMI	28	RUUSUMALVA	16
pastellakleja	7, 36	PURPPURAHEISIANGERVO	28	RUUSURUHOT	14
PELTOKEHÄKUKKA	23	PURPPURAPUNALATVA	12	RYHMÄSAMETTIKUKKA	26
PENSASKÄRHÖ	10	PURPPURARATAMO	18	rysk martorn	12
PENSASPAPU	33	PURPPURAREVONHÄNTÄ	23	rysk nejlikrot	13
PENSASPETUNIA	25	PURPPURATULIKUKKA	22	råg	32, 35
"PERHOSUNIKKO"	37	purpurklätt	16	rädisa	33
PERUNKOISO	25	PURTOJUURI	20	rävsvans	23
PETUNIA	25	pyramidbräcka	19	"röd bläld"	12
PEURANKELLO	9	PYSTYKISSANMINTTU	37	röd flikanemon	7
PIETARYRTIT	20	PYSTYKIURUNKANNUS	10	röd flikrabarber	19
PIHASYREENI	37	PÄHKÄMÖT	20	röd hundrova	8
PIIANKIELI	24	PÄIVÄNKAKKARA	15	röd kärleksört	20
PIIKKIKURKKU	24	PÄIVÄNSILMÄ	13	röd lejonsvans	18
		PÄIVÄNSINI	37		

röd nejlikrot	13	skogsvial	15	svärdslilja	14
röd rudbeckia	36	skuggviolruta	21	SYREENIT	29
rödask	27	skägg-gräs	25	syren	37
rödbeta	32	skär hängverbena	26	SYYLÄJUURI	20
rödek	28	skörbjuggsört	31	SYYSHATTU	24
rödfibbla	18	slätpersilja	33	SYYSPÄIVÄNHATTU	19
rödkämpar	18	småborre	6	såpnejlika	19
rödkörvel	21	smällspirea	28	SÄÄKUKKA	24
rödmalva	24	smörboll	21	sömmtuta	24
rödåbrad syra	32	smörbollmix	21		
röllika	6	snittgentiana	13		
		SOIJAPAPU	31	tagetes	26
SAKSANKIRVELI	31	SOIKKORATAMO	18	taggreva	24
SALAATTI	31, 33	sojaböna	31	TALVIKURPITSA	31
SALKORUUSU	6	solvisare	24	TAMMENLEHTISALAATTI	33
salvia	19	sommaraster	23	TARHA-ALPPIKÄRHÖ	27
SAMETTIKUKAT	26	sommarmalva	37	TARHAHERNE	35
SAMETTIVERBENA	26	SOPULINKALLIOINEN	36	TARHAIDÄNUNIKKO	17
sammetstagetes	26	SORMUSTINKUKKA	11	TARHAILLAKKO	13
sandsenap	33	SORMUSTINKUKKALAJIKE	12	TARHAJALOMALVA	37
SARVITÄHKÄMUNKKI	18	spansk körvel	31	TARHAKEHÄKUKKA	23
savojkål	33	spansk vallmo	18	TARHAKELLUKKA	13
scharlakansakleja	7	spanska flaggan	25	TARHAKOHOKKI	25
SEMBRA	28	sparris	30	TARHAKUKONKANNUS	23
SIANKÄRSÄMÖ	6	spenatskräppa	35	TARHAKULLERO	21
sibirisk björnfloka	36	spikklubba	24	TARHAKURTTURUUSU	29
sibirisk cembratall	28	sporreblomma	15	TARHAKYLMÄNKUKKA	19
"sibirisk fingerborgsblomma"	12	strandråg	15	TARHAKÄENKAALI	25
sibirisk hagtorn	27	stenhallon	19	TARHALAUKKANEILIKKA	8
sibirisk klematis	27	stjärnflocka	8	TARHAMALTSA	31
sibirisk nunneört	10	stjärnhyacint	9	TARHAOJUKKA VIINI	29
sibirisk pion	17	stjärnlök	37	TARHAOMENAPUU	28
sibirisk vallmo	17	stockros	6	TARHAPÄIVÄNLILJA	36
sibirisk ärtbuske	27	stor blomstertobak	25	TARHARAPARPERI	31
SIKOANGEROVO	36	stor blåklöcka	9	TARHASALKORUUSU	6
SILOPERSILA	33	stor frossört	20	TARHASOLJO	23
SILPOYDINHERNE	33, 35	stor hässleklöcka	9	TARHASORMUSTINKUKKA	12
silverbuske	37	stor kardborre	34	TARHATULIKUKKA	22
silveröga	23	stor kustruta	21	TARHAUKONHATTU	6
SINIHEINÄ	16	stor nunneört	10	TELLIMA	21
SINIKUUNLILJA	13	stor riddersporre	11	TESMA	16
SINILATVAT	18	stor sandlilja	7	TIIBETINESIKKO	37
SINIPALLO-OHDAKE	12	stor tagetes	26	TILLI	32
SINIPIKKIPUTKI	12	stor vaxblomma	23	TIPSU	24
SINISILMIÖ	37	storblommig fingerört	19	TITONIA	26
SINITÄHTÖNEN	23	stormhatt	6	tjärbloster	22
SINIVALEUNIKKO	36	stort judekör	37	TOMAATTI	35, 37
SINIVUOKKO	36	strandiris	14	tomat	35, 37
SINIÄNGELMÄ	21	strandkål	34	tomatillo	31
SIPERIANHERNEPENSAS	27	strandlysing	16	TOMATILLO	31
SIPERIANKURJENMIEKKA	14	strandsenap	34	torta	10
SIPERIANKÄRHÖ	27	strandveronika	22	TORVIKUKKA	25
SIPERIANMAKSARUOHO	20	strålöga	20	tovsippa	7
SIPERIANORAPIHLAJA	27	styvklematis	10	trift	8
SIPERIANPALLO-OHDAKE	36	stånds	15	trolldruva	6, 36
SIPERIANORMUSTINKUKKA	12	stääpsalvia	37	trollrudbeckia	19
SIPERIANSEMBRA	28	SUKAHEINÄ	25	trollsmultron	12
SIPERIANUNIKKO	17	SULOKELLO	26	trumpetblomma	25
SIPULIT	30	SUOPAYRTTI	19	trädgårdsarnika	8
SITRUUNAKISSANMINTTU	36	surkörsbär	28	trädgårdsfunkia	13
skelört	10	SUVIKAKKARA	24	trädgårdsjättevallmo	17
skogsförgätmigej	16	svart nysrot	21	trädgårdskungsljus	22
skogsklöcka	9	svartklint	10	trädgårdsmålla	31
skogsklöver	37	svartkämpar	18	trädgårdsnattviol	13
skogslüst	20	svartrot	32	trädgårdsriddersporre	11, 36
skogslök	34	svavelklöcka	9	trädgårdssmörbolla	21
skogsnäva	13	svavelpion	17	trädgårdsstormhatt	6
skogsolvon	29	svedjenävä	24	trädgårdstrift	8
		svärdkrissla	14	trädgårdsviva	19

trädgårdsäppel	28	UNIKOT (YV)	25	vit sötväppling	16
tuja	29	UNKARINSYREENI	29	vit trolldruva	6
TULIAKILEIJA	7			vitkål	32
TULIKELLUKKA	13			vitlök	30
TULIKUKAT	22	VAAHTERA	26	vitpetunia	25
TULIUNIKKO	24	VAALEATÄHKÄMUNKKI	18	vitrapunkel	18
TUMMAHELMILILJA	16	VALAMONRUUSU	37	vivamix	19
TUMMAPÄRSKÄJUURI	21	valamos	37	vresros	29
TUNTURIKURJENHERNE	8	VALEUNIKKO	16	VUOHENKELLO	9
TUOKSUAKILEIJA	7	VALKOAILAKKI	20	VUORENKILPI	9
TUOKSUORVOKKI	37	VALKOHANHIKKI	12	VUORIKAUNOKKI	10
TUOKSURUUTA	19	VALKOKAALI	32	VUORIMUNKKI	14
tusensköna	8, 37	VALKOKONNANMARJA	6	VUORIREVONPAPU	21
tuviris	14	VALKOMESIKKÄ	16	vårakleja	7
TYRNI	27	VALKOSIPULI	30	vårflenört	20
TYRÄKKI	12	VALKOTUPAKKA	25	värval	15
TÄDYKE	37	VALKOUKONHATTU	6	vädd	37
TÄDYKKEET	22	valnöt	27	väddklint	10
TÄHDIKKI	37	VARIKSENMARJA	12	VÄINÖNPUTKI	30, 34
TÄHKÄHIETALILJA	7	VARJOLILJA	15	YRTTI-IISO	30
TÄHKÄKEIJUNKUKKA	13	VARJOLIJASEOS	15	zuluaster	24
TÄHKÄKELLO	9	VARPUPIPO	18	ZULUNNUKKEASTERI	24
TÄHKÄMUNKIT	18	VARSAKELLO	9	åkerlyst	20
TÄHKÄVERBENA	22	vejde	14, 35	åkervädd	14
TÄHTIHYASINTTI	9	VERBENA	22	ålandsrot	14
TÖRMÄKUKKA	20	VERIHANHIKKI	18	ädelpion	17
TÖRMÄVIINI	29	veronika	22, 37	äkta mannablod	14
törnrosas kjörtel	25	VIINIKÄRHÖ	27	älgkål	10
		VILLAHEISI	29	ÄNGELMÄ	21
		VILLAMO	12	ängsglim	20
UKKOLAUKKA	7	VILLIPETUNIA	25	ängshavrerot	21
UKONHATTU	6	vinruta	19	ängsklint	10
UKONKELLO	9	vinterpumpa	31	ängsklocka	9
UKONTULIKUKKA	22	viol	26, 37	ängsnäva	13
ullblad	12	violpetunia	25	ängsruta	21
underblomma	25	VIRGINIANTUPAKKA	25	ängssalvia	19
UNELMATÄDYKE	22	VIRGINIANTÄDYKE	22	ängstoppklocka	9
ungersk syren	29	virginiatobak	25	ängsvädd	20
UNIKOT (MV)	17	VIRMAJUURI	21	äppel	28

Hakemisto tieteelliset nimet

<i>Acer platanoides</i>	26	<i>Aquilegia alpina</i>	7	<i>Campanula cervicaria</i>	9
<i>Acer tataricum</i> subsp. <i>ginnala</i>	26	<i>Aquilegia canadensis</i>	7	<i>Campanula glomerata</i>	9
<i>Achillea filipendulina</i>	6	<i>Aquilegia chrysantha</i>	36	<i>Campanula lactiflora</i>	9
<i>Achillea millefolium</i>	6	<i>Aquilegia Cultorum</i> -ryhmä	7, 36	<i>Campanula latifolia</i>	9
<i>Aconitum arcuatum</i>	6	<i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i>	7	<i>Campanula latifolia</i> var. <i>macrantha</i>	9
<i>Aconitum 'Ivorie'</i>	6	<i>Aquilegia formosa</i>	7	<i>Campanula medium</i>	9
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>lycoctonum</i>	6	<i>Aquilegia fragrans</i>	7	<i>Campanula patula</i>	9
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i>	6	<i>Aquilegia glandulosa</i>	7	<i>Campanula persicifolia</i>	9
<i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i>	6	<i>Aquilegia sp.</i>	8	<i>Campanula punctata</i>	9
<i>Aconitum soongaricum</i>	6	<i>Aquilegia vulgaris</i>	8	<i>Campanula rapunculoides</i>	9
<i>Aconitum x stoerkianum</i>	6	<i>Arctium lappa</i>	34	<i>Campanula thyrsoidea</i>	9
<i>Actaea alba</i>	6	<i>Arctiotheca calendula</i>	23	<i>Campanula trachelium</i>	10
<i>Actaea rubra</i>	6	<i>Arctotis x hybrida</i>	23	<i>Capsicum Conoidea</i> -ryhmä	22
<i>Actaea spicata</i>	36	<i>Armeria maritima</i>	8	<i>Caragana arborescens</i>	27
<i>Actinidia arguta</i>	37	<i>Armeria Maritima</i> -ryhmä	8	<i>Carum carvi</i>	31
<i>Actinidia kolomikta</i>	37	<i>Arnica sachalinensis</i>	8	<i>Centaurea jacea</i>	10
<i>Adlumia fungosa</i>	23	<i>Aruncus dioicus</i>	8	<i>Centaurea macrocephala</i>	10
<i>Agastache foeniculum</i>	30	<i>Asparagus officinalis</i>	30	<i>Centaurea montana</i>	10
<i>Agastache mexicana</i>	6	<i>Aster alpinus</i>	8	<i>Centaurea nigra</i>	10
<i>Agastache rugosa</i>	30	<i>Astragalus alpinus</i>	8	<i>Centaurea phrygia</i>	10
<i>Ageratum houstonianum</i>	23	<i>Astrantia major</i>	8	<i>Centaurea phrygia</i> f. <i>discolor</i>	10
<i>Agrimonia eupatoria</i>	6	<i>Atriplex hortensis</i>	31	<i>Centaurea scabiosa</i>	10
<i>Agrostemma githago</i>	23	<i>Avena sativa</i>	31	<i>Cephalaria gigantea</i>	10
<i>Alcea ficifolia</i>	6	<i>Bellis annua</i>	37	<i>Cerinthe major</i>	23
<i>Alcea rosea</i>	6	<i>Bellis perennis</i>	8	<i>Chaenomeles japonica</i>	27
<i>Allium cernuum</i>	36	<i>Bergenia cordifolia</i>	8	<i>Chelidonium majus</i>	10
<i>Allium fistulosum</i>	30	<i>Beta vulgaris</i> var. <i>conditiva</i>	32	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	31
<i>Allium hollandicum</i>	7	<i>Brassica oleracea</i>		<i>Cicerbita alpina</i>	10
<i>Allium Proliferum</i> -ryhmä	30	<i>Capitata</i> -ryhmä	32	<i>Clematis alpina</i>	27
<i>Allium sativum</i>	30	<i>Brassica oleracea</i>		<i>Clematis alpina</i> subsp. <i>sibirica</i>	27
<i>Allium sativum</i> var. <i>ophioscordon</i>	30	<i>Gemmifera</i> -ryhmä	33	<i>Clematis Alpina</i> -ryhmä	27
<i>Allium schoenoprasum</i>	30	<i>Brassica oleracea</i>		<i>Clematis integrifolia</i>	10
<i>Allium schoenoprasum</i> subsp. <i>sibiricum</i>	37	<i>Gongyloides</i> -ryhmä	33	<i>Clematis recta</i>	10
<i>Allium scorodoprasum</i>	34	<i>Brassica oleracea</i>		<i>Clematis tangutica</i>	27
<i>Amaranthus caudatus</i>	23	<i>Sabauda</i> -ryhmä	33	<i>Clematis viticella</i>	27
<i>Amaranthus hybridus</i>	23	<i>Brassica oleracea</i> <i>Sabellica</i>	33	<i>Cochlearia officinalis</i>	31
<i>Anchusa officinalis</i>	7	<i>Brassica rapa</i>	31, 34	<i>Codonopsis clematidea</i>	10
<i>Anemone multifida</i>	7	<i>Brimeura amethystina</i>	36	<i>Commelina coelestis</i>	23
<i>Anemone narcissiflora</i>	7	<i>Bryonia alba</i>	36	<i>Consolida ajacis</i>	23
<i>Anemone sylvestris</i>	7	<i>Bryonia cretica</i> subsp. <i>dioica</i>	8	<i>Coreopsis grandiflora</i>	10
<i>Anemone x lesseri</i>	7	<i>Buphthalmum salicifolium</i>	9	<i>Coreopsis stillmanii</i>	23
<i>Anethum graveolens</i>	32	<i>Bupleurum salicifolium</i>	9	<i>Coriandrum sativum</i>	31
<i>Angelica archangelica</i>	30, 34	<i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i>	9	<i>Cornus suecica</i>	36
<i>Anthemis sancti-johannis</i>	7	<i>Cakile maritima</i> subsp. <i>baltica</i>	34	<i>Cortusa matthioli</i>	10
<i>Anthemis tinctoria</i>	7	<i>Calendula arvensis</i>	23	<i>Corydalis nobilis</i>	10
<i>Anthericum liligo</i>	7	<i>Calendula officinalis</i>	23	<i>Corydalis solida</i>	10
<i>Antirrhinum majus</i>	37	<i>Callistephus chinensis</i>	23	<i>Cosmos bipinnatus</i>	24
<i>Aquilegia 'Olympia'</i>	8	<i>Camassia</i> sp.	9	<i>Crambe maritima</i>	34
		<i>Campanula alliariifolia</i>	9	<i>Crataegus grayana</i>	27
				<i>Crataegus sanguinea</i>	27
				<i>Cucurbita pepo</i>	31
				<i>Cyclanthera pedata</i>	24

<i>Cynoglossum officinale</i>	11	<i>Geranium himalayense</i>	36	<i>Lactuca sativa</i>	
		<i>Geranium pratense</i>	13	Capitata-ryhmä	31, 33
		<i>Geranium sylvaticum</i>	13	<i>Lactuca sativa</i> Crispa-ryhmä	33
<i>Datura innoxia</i>	24	<i>Geum aleppicum</i>	13	<i>Lathyrus sylvestris</i>	15
<i>Datura stramonium</i>	24	<i>Geum coccineum</i>	13	<i>Lavatera thuringiaca</i>	15
<i>Daucus carota</i>	31, 33	<i>Geum Cultureum-ryhmä</i>	13	<i>Lavatera trimestris</i>	37
<i>Delphinium elatum</i>	11	<i>Geum rivale</i>	13	<i>Layia platyglossa</i>	24
<i>Delphinium</i> Elatum- ja Pacific-ryhmät	11	<i>Geum urbanum</i>	13	<i>Leonurus cardiaca</i>	15
<i>Delphinium grandiflorum</i>	11	<i>Gilia capitata</i>	24	<i>Leucanthemum vulgare</i>	15
<i>Delphinium</i> sp.	11, 36	<i>Gilia tricolor</i>	37	<i>Leuzea carthamoides</i>	15
<i>Dianthus armeria</i>	11, 36	<i>Glebionis coronaria</i>	24	<i>Levisticum officinale</i>	31
<i>Dianthus barbatus</i>	11	<i>Glebionis segetum</i>	24	<i>Leymus arenarius</i>	15
<i>Dianthus carthusianorum</i>	11	<i>Glycine max</i>	31	<i>Ligularia dentata</i>	15
<i>Dianthus superbus</i>	11			<i>Ligularia fischeri</i>	15
<i>Dicentra scandens</i>	11	<i>Hablitzia tamnoides</i>	34	<i>Lilium martagon</i>	15
<i>Dictamnus albus</i>	11	<i>Helianthella quinquenervis</i>	13	<i>Lilium</i> Martagon-ryhmä	15
<i>Digitalis grandiflora</i>	11	<i>Heliopsis helianthoides</i>	13	<i>Linaria vulgaris</i>	15
<i>Digitalis lutea</i>	11	<i>Hemerocallis</i> Hybrida-ryhmä	36	<i>Lobelia</i> Pendula-ryhmä	24
<i>Digitalis purpurea</i>	11	<i>Hemerocallis lilio-asphodelus</i>	36	<i>Lupinus nootkatensis</i>	15
<i>Digitalis sibirica</i>	12	<i>Hemerocallis middendorffii</i>	13	<i>Lupinus x regalis</i>	15
<i>Digitalis x mertonensis</i>	12	<i>Hemerocallis minor</i>	36	<i>Lychnis chalconica</i>	16
<i>Dimorphotheca sinuata</i>	24	<i>Hepatica nobilis</i>	36	<i>Lychnis coronaria</i>	16
<i>Diploxys tenuifolia</i>	33	<i>Heracleum sibiricum</i>	36	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	16
<i>Dipsacus</i> sp.	12	<i>Hesperis matronalis</i>	13	<i>Lysimachia vulgaris</i>	16
<i>Doronicum orientale</i>	36	<i>Heuchera cylindrica</i>	13	<i>Lythrum salicaria</i>	16
<i>Dracocephalum nutans</i>	12	<i>Heuchera sanguinea</i>	13		
<i>Dracocephalum nutans</i> var. <i>alpinum</i>	36	<i>Hippophaë rhamnoides</i>	27	<i>Malus domestica</i>	28
<i>Dracopis amplexicaulis</i>	24	<i>Hordeum jubatum</i>	24	<i>Malva alcea</i>	16
<i>Drymocalis rupestris</i>	12	<i>Hosta sieboldiana</i>	13	<i>Malva moschata</i>	16
		<i>Hyoscyamus niger</i>	24	<i>Malva sylvestris</i>	
		<i>Hypericum perforatum</i>	14	subsp. <i>mauritiana</i>	24
<i>Ebilobium collinum</i>	36	<i>Incarvillea delavayi</i>	14	<i>Meconopsis betonicifolia</i>	36
<i>Ebilobium hirsutum</i>	36	<i>Incarvillea mairei</i>	14	<i>Meconopsis cambrica</i>	16
<i>Eccremocarpos scaber</i>	24	<i>Inula ensifolia</i>	14	<i>Melilotus alba</i>	16
<i>Echinacea purpurea</i>	36	<i>Inula helenium</i>	14	<i>Meum athamanticum</i>	16
<i>Echinocystis lobata</i>	24	<i>Inula magnifica</i>	14	<i>Mirabilis jalapa</i>	25
<i>Echinops bannaticus</i>	12	<i>Inula salicina</i>	36	<i>Molinia caerulea</i>	16
<i>Echinops ritro</i>	36	<i>Ipomoea tricolor</i>	37	<i>Muscari armeniacum</i>	16
<i>Echium plantagineum</i>	24	<i>Iris aphylla</i>	14	<i>Myrrhis odorata</i>	31
<i>Echium vulgare</i>	12	<i>Iris ensata</i>	36	<i>Nemesia strumosa</i>	25
<i>Elaeagnus</i> sp.	37	<i>Iris hookeri</i>	36	<i>Neomarica northiana</i>	37
<i>Empetrum nigrum</i>	12	<i>Iris pseudacorus</i>	14	<i>Nepeta cataria</i> 'Citriodora'	36
<i>Erigeron borealis</i>	36	<i>Iris setosa</i>	14	<i>Nepeta grandiflora</i>	16
<i>Erigeron Speciosus-ryhmä</i>	12	<i>Iris sibirica</i>	14	<i>Nepeta nuda</i>	37
<i>Eriophyllum lanatum</i>	12	<i>Iris spuria & I. orientalis</i>	14	<i>Nepeta subsessilis</i>	16
<i>Eryngium alpinum</i>	12	<i>Iris versicolor</i>	14	<i>Nepeta x faassenii</i>	16
<i>Eryngium planum</i>	12	<i>Isatis tinctoria</i>	14, 35	<i>Nicandra physaloides</i>	25
<i>Eschscholzia californica</i>	24			<i>Nicotiana alata</i>	25
<i>Eupatorium purpureum</i>	12	<i>Jasione montana</i>	14	<i>Nicotiana rustica</i>	25
		<i>Juglans ailanthifolia</i>	27	<i>Nicotiana</i> Sanderae-ryhmä	25
		<i>Juglans cinerea</i>	27	<i>Nicotiana sylvestris</i>	25
		<i>Juglans mandshurica</i>	27	<i>Nicotiana tabacum</i>	25
<i>Filipendula kamschatica</i>	12				
<i>Filipendula vulgaris</i>	36	<i>Knautia arvensis</i>	14	<i>Oenothera biennis</i>	17
<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	27	<i>Knautia macedonica</i>	15	<i>Oenothera rubricaulis</i>	17
<i>Fritillaria meleagris</i>	12			<i>Ornithogalum arcuatum</i>	37
<i>Galtonia candicans</i>	12	<i>Laburnum alpinum</i>	27	<i>Oxalis corniculata</i>	
<i>Gentiana lutea</i>	12			var. <i>atropurpurea</i>	25
<i>Gentiana septemfida</i>	12			<i>Oxyria digyna</i>	17
<i>Gentiana walujewii</i>	36				
<i>Geranium bohemicum</i>	24				

<i>Paeonia anomala</i>	17	<i>Quamoclit lobata</i>	25	<i>Solidago virgaurea</i>	20
<i>Paeonia lactiflora</i>	17, 37	<i>Quercus rubra</i>	28	<i>Sorbus koehneana</i>	29
<i>Paeonia Lactiflora-ryhmä</i>	17			<i>Stachys byzantina</i>	20
<i>Paeonia mlokosewitschii</i>	17			<i>Stachys macrantha</i>	37
<i>Paeonia mollis</i>	17	<i>Raphanus sativus</i>		<i>Stellaria graminea</i>	20
<i>Paeonia sp.</i>	17	<i>Radicula-ryhmä</i>	33	<i>Succisa pratensis</i>	20
<i>Paeonia x hybrida</i>	17	<i>Rhamnus frangula</i>	37	<i>Succisella petteri</i>	20
<i>Papaver croceum</i>	17	<i>Rheum rhabarbarum</i>	31	<i>Symphandra hofmannii</i>	20
<i>Papaver Laciniatum-ryhmä</i>	37	<i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	25	<i>Symphandra pendula</i>	20
<i>Papaver Orientale-ryhmä</i>	17	<i>Rosa "Havukka"</i>	29	<i>Syringa josikaea</i>	29
<i>Papaver Paeoniflorum-ryhmä</i>	25	<i>Rosa 'Minette'</i>	37	<i>Syringa vulgaris</i>	37
<i>Papaver rupifragum</i>	18	<i>Rosa 'Splendens'</i>	37	<i>Syringa x henryi</i>	29
<i>Papaver somniferum</i>	25	<i>Rosa blanda</i>	28		
<i>Paradisea liliastrum</i>	18	<i>Rosa dumalis</i>	28		
<i>Pastinaca sativa</i>	31, 35	<i>Rosa majalis</i>	28	<i>Tagetes erecta</i>	26
<i>Penstemon fruticosus</i>	18	<i>Rosa mollis</i>	28	<i>Tagetes patula</i>	26
<i>Penstemon ovatus</i>	18	<i>Rosa nitida</i>	28	<i>Tagetes tenuifolia</i>	26
<i>Petroselinum crispum</i>	33	<i>Rosa Pimpinellifolia-ryhmä</i>		<i>Tanacetum coccineum</i>	20
<i>Petunia axillaris</i>	25	<i>'Kainuu'</i>	29	<i>Tanacetum corymbosum</i>	20
<i>Petunia integrifolia</i>	25	<i>Rosa rugosa f. rugosa</i>	29	<i>Tanacetum parthenium</i>	26
<i>Phacelia campanularia</i>	25	<i>Rosa villosa</i>	37	<i>Tanacetum tianschanicum</i>	20
<i>Phaseolus vulgaris var. nanus</i>	33	<i>Rosa x obovata</i>	37	<i>Telekia speciosa</i>	20
<i>Phlomis tuberosa</i>	18	<i>Rubus idaeus f. chlorocarpus</i>	29	<i>Tellima grandiflora</i>	21
<i>Physalis alkekengi</i>		<i>Rudbeckia laciniata</i>	19	<i>Thalictrum aquilegiifolium</i>	21
<i>var. franchetii</i>	37	<i>Rudbeckia occidentalis</i>	19	<i>Thalictrum contortum</i>	21
<i>Physalis philadelphica</i>	31	<i>Rumex alpinus</i>	19	<i>Thalictrum flavum</i>	21
<i>Physocarpus opulifolius</i>	28	<i>Rumex patientia</i>	35	<i>Thalictrum rochebrunianum</i>	21
<i>Physocarpus opulifolius</i>		<i>Rumex sanguineus</i>	32	<i>Thalictrum simplex</i>	
<i>'Diabolo'</i>	28	<i>Ruta graveolens</i>	19	<i>subsp. boreale</i>	37
<i>Phyteuma scheuchzeri</i>	18			<i>Thalictrum speciosissimum</i>	21, 37
<i>Phyteuma spicatum</i>	18			<i>Thermopsis montana</i>	21
<i>Pilosella aurantiaca</i>	18	<i>Salpiglossis sinuata</i>	25	<i>Thuja occidentalis</i>	29
<i>Pinus cembra subsp. sibirica</i>	28	<i>Salvia nemorosa</i>	37	<i>Tithonia rotundifolia</i>	26
<i>Pinus peuce</i>	28	<i>Salvia verbenaca</i>	19	<i>Torilis japonica</i>	21
<i>Pisum sativum</i>	33, 35	<i>Sambucus nigra</i>	29	<i>Tragopogon porrifolius</i>	32
<i>Plantago lanceolata</i>	18	<i>Saponaria officinalis</i>	19	<i>Tragopogon pratensis</i>	21
<i>Plantago major</i>	18	<i>Saxifraga hostii</i>	19	<i>Tricyrtis hirta</i>	21
<i>Plantago major 'Rubrifolia'</i>	18	<i>Saxifraga rotundifolia</i>	20	<i>Trifolium arvense</i>	26
<i>Plantago media</i>	18	<i>Scabiosa columbaria</i>	20	<i>Trifolium aureum</i>	21
<i>Podophyllum hexandrum</i>	18	<i>Scabiosa japonica var. alpina</i>	37	<i>Trifolium medium</i>	37
<i>Polemonium acutiflorum</i>	18	<i>Schisandra chinensis</i>	29	<i>Trifolium ochroleucon</i>	21
<i>Polemonium caeruleum</i>	18	<i>Scorzonera hispanica</i>	32	<i>Tripleurospermum maritimum</i>	21
<i>Polygonatum odoratum</i>	18	<i>Scrophularia chrysantha</i>	37	<i>Trollius asiaticus</i>	21
<i>Polypogon monspeliensis</i>	25	<i>Scrophularia vernalis</i>	20	<i>Trollius chinensis</i>	21
<i>Potentilla atrosanguinea</i>	18	<i>Scutellaria altissima</i>	20	<i>Trollius Cultorum-ryhmä</i>	21
<i>Potentilla aurea</i>	18	<i>Secale cereale</i>	32, 35	<i>Trollius europaeus</i>	21
<i>Potentilla Bicolor-ryhmä</i>	18	<i>Sedum aizoon</i>	20	<i>Trollius sp.</i>	21
<i>Potentilla megalantha</i>	19	<i>Sedum telephium</i>		<i>Tropaeolum majus</i>	26
<i>Primula alpicola</i>	37	<i>subsp. maximum</i>	20	<i>Tropaeolum peregrinum</i>	37
<i>Primula elatior</i>	37	<i>Sedum telephium</i>			
<i>Primula japonica</i>	19	<i>subsp. telephium</i>	20		
<i>Primula Polyantha-ryhmä</i>	19	<i>Sidalcea x cultorum</i>	37	<i>Ulmus sp.</i>	29
<i>Primula veris</i>	19	<i>Silene armeria</i>	25		
<i>Prunella grandiflora</i>	19	<i>Silene asterias</i>	20		
<i>Prunus cerasifera</i>	28	<i>Silene dioica</i>	20	<i>Wahlenbergia hederacea</i>	26
<i>Prunus cerasus</i>	28	<i>Silene latifolia subsp. alba</i>	20	<i>Valeriana sambucifolia</i>	21
<i>Prunus domestica</i>	28	<i>Silene nutans</i>	20	<i>Veratrum nigrum</i>	21
<i>Prunus domestica</i>		<i>Silene vulgaris</i>	20	<i>Verbascum 'Densiflorum'</i>	22
<i>subsp. insititia</i>	37	<i>Sisyrinchium graminoides</i>	37	<i>Verbascum chaixii</i>	22
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	37	<i>Solanum dulcamara</i>	29	<i>Verbascum phoenicum</i>	22
<i>Pulsatilla vulgaris</i>	19	<i>Solanum laciniatum</i>	37	<i>Verbascum thapsus</i>	22
<i>Pyrus communis</i>	28	<i>Solanum lycopersicum</i>	35, 37	<i>Verbena elegans var. asperata</i>	26

<i>Verbena hastata</i>	22	<i>Viburnum opulus</i>	29	<i>Viscaria alpina</i>	37
<i>Verbena officinalis</i>	22	<i>Vicia cracca</i>	37	<i>Viscaria vulgaris</i>	22
<i>Veronica gentianoides</i>	22	<i>Vicia faba</i>	32, 36	<i>Vitis Labruscana-ryhmä 'Beta'</i>	29
<i>Veronica longifolia</i>	22	<i>Vicia sepium</i>	22	<i>Vitis riparia</i>	29
<i>Veronica thessalica</i>	37	<i>Vicia villosa</i>	37		
<i>Veronica virginica</i>	22	<i>Viola odorata</i>	37		
<i>Viburnum lantana</i>	29	<i>Viola sp.</i>	26, 37	<i>Zea mays var. japonica</i>	37

Siementen kerääjät

Tämän siemenluettelon anti on peräisin seuraavilta kerääjiltä:

Akkanen Leila, Eura
Alanko Anja, Helsinki
Alanko Pentti, Helsinki
Arkko Senja, Ilmajoki, Laukaa, Siikainen
Artejärvi-Karjalainen Anneli, Helsinki
Aulasmaa Ritva, Lappeenranta
Bragge Maija, Rajamäki
Brännare Sara, Pertunmaa, Kuortti
Cajander Riku, Kirkkonummi
Chase Sisko, Porvoo
Ehrnsten Birgitta, Kemiö
Eriksson Lea, Helsinki, Hartola
Eskelinen Kaarina, Heinävesi
Estlander Ann-Mari, Helsinki
Grönman Marketta, Pori
Hintikka Marja, Konnevesi
Honkanummi Hilikka, Kuhmoinen
Hyttinen Leni, Sipoo
Hämäläinen Marja, Pertunmaa
Hänninen Juha, Tampere
Höijer Paavo, Askola
Ilomäki Soile, Vimpeli
Ivars Marja, Hyvinkää
Joy Peter, Vantaa
Jäntti Pirkko, Konnevesi
Kahila Pirkko, Karkkila, Vihti
Kakko Ossi, Ähtäri
Kari Léna, Sipoo
Karjalainen Leena, Kauniainen
Kokkola Ritva, Espoo
Kolppanen Vuokko, Kälviä
Korhonen Satu, Lahti, Utti
Korte Anna-Liisa, Ruovesi
Koski Pirkko, Kokemäki
Kovalainen Sinikka, Kerava
Kukkola Pirkko, Koski Tl
Kylväjä Pauli, Kiikka
Kärkkäinen Minna, Helsinki, Mäntsälä
Laatikainen Hannu, Kajaani, Kolari
Lassila Anna, Vilppula

Lehtimaa Erkki, Leppävirta
Lintunen Maila, Espoo
Lyytikäinen Annikki, Helsinki
Mannila Helka, Puumala
Manninen Maija, Helsinki
Matikainen Tarja, Lempäälä
Miettinen Matti, Lieksa
Muinonen Sirkka, Mikkeli
Mutanen Tuovi, Polvijärvi
Niemi Eija, Längelmäki
Niemi Leena ja Olavi, Vihti
Niinikoski Marja-Leena, Porvoo
Niska Inkeri, Rovaniemi
Nuorivaara-Luhtanen Riitta, Lahti
Nurminen Ritva ja Pekka, Luhanka
Oittinen Kari, Kemi
Ollinen Tuula, Koski Tl
Paajanen Mikko, Kaarina, Turun saaristo
Pokka Eija, Pudasjärvi
Päätalo Varpu, Paimio
Rahikainen Päivi, Rovaniemi
Rahola Jaakko, Espoo
Rantakaulio Timo, Savitaipale
Riikonen-Santakari Päivi, Pertteli
Rinne Sointu, Eurajoki
Rosenberg Joel, Helsinki
Räisänen Elvi, Kiuruvesi
Salo Leena, Pertteli
Simberg Kaj, Kirkkonummi
Sivonen Raimo, Helsinki
Suni Kerttuli, Noormarkku
Särkkä Sanni, Raahe
Tranberg Anemari, Oulu
Vaari Ritva, Alavieska
Valtonen Maija, Punkaharju
Vehniäinen Eeva, Konnevesi
Vesalainen Oili, Helsinki
Vuorio Juha, Oulu
Wahlberg Anna, Seinäjoki

Kiitos kaikille kerääjille!

Maatiainen

Det lantliga kulturarvet ry

The Finnish Landrace Association for conserving traditional varieties of plants and animals and rural landscapes

A landrace or heirloom variety (in Finnish "maatiainen", the association's Finnish name) **refers to cultivated plants or domestic animals that have not been subjected to systematic breeding.** These terms refer to valuable living resources, populations, that have been handed down over many generations. The term *landrace* is also used for varieties or forms that have been bred on the basis of local populations as opposed to the products of modern intensive, commercial breeding. During the course of their long history landraces have been modified by the complex interactions between natural evolution and human cultivation. This gives landraces special significance in defining local identity and a sense of history. They are also a rich and irreplaceable source of genetic diversity with enormous potential in future plant breeding efforts. The value of landraces becomes all the more apparent since plants are, and will remain the basis of food production for future generations, however slowly or rapidly changes in climate occur.

The main purpose of our association is to conserve in a living form traditional varieties of ornamental and useful plants, original landraces of domestic animals and rural landscapes and to promote their active utilisation. Traditional landraces of poultry, sheep and cattle can help maintain environments in which endangered ornamental species or forms will flourish. The living interactions among these and with human activities create farming systems which, at their best, give rise to traditional landscapes. Every year the association chooses a traditional landscape, plant and animal which we draw to the

attention of the community at large. This year's plant is 'Goldball' an old cultivar of cutleaf coneflower while the Finnish Lapphund, herding line, is the animal of the year.

The distribution of seeds is an important part of our activities. Members collect the seed of old landraces of ornamental and useful plants, as well as wild plants. For each batch of seed collected the member receives a packet of seed in exchange. Each batch is sufficient to fill several packets so that the remainder can be sold to members and the general public. The Finnish Landrace Association's unique collection comprising some 500 named accessions thus forms a living seed bank. The seed lots collected each year are sent to a packaging centre where a list is drawn up to be published in the year's first bulletin entitled "Maatiainen". The association was instrumental in rescuing a traditional, tasty variety of turnip with good storage capacity and a strain of broad bean well adapted to Finnish conditions. Many landraces were lost during the 60's and 70's when agriculture underwent drastic structural changes. Nowadays the value of old landraces is better understood and the remaining ones are generally valued.

The Finnish landrace Association was established in 1989 and presently has over 1700 members. It is well known among the country's gardeners and horticulturalists. We arrange plant exchange days, and give courses and talks on related topics. The association publishes a quarterly bulletin and every year a field trip is organised both in Finland and abroad. This year our trip abroad takes us to Bulgaria and to Latvia, where our participants look forward to acquainting themselves with local people and their landscapes as well as with plants and animal landraces.

Vuoden maatiaiskasvit

kaskinauris 1990
juhannusruus 1991
omena 1992
akileija 1993
karviainen 1994
kellot 1995
kuitukasvit: pellava, nokkonen, hamppu 1996
pionit 1997
tymi 1998
isohirvenjuuri 1999
härkäpapu 2000
ruiskaunokki 2001
talvi- ja ilmasipuli 2002
saksankurjenmiekka 2003
peruna 2004
illakko 2005
humala 2006
malvat 2007
maa-artisokka 2008
suopayrtti 2009
lipstikka 2010
kultapallo 2011

Maatiainen
Stenbäckinkatu 8
00250 Helsinki
09 - 477 5331
toimisto@maatiainen.fi
www.maatiainen.fi